

**CORTÉS Y ASOCIADOS
AUDITORES SL**

REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA

Comptes Anuals exercici tancat a
31 de desembre de 2017

N.º PROTOCOLO 2077/18

FECHA 22 de març de 2018

CORTÉS Y ASOCIADOS AUDITORES SL

MALLORCA, 235, 2º, 2ª - 08008 BARCELONA
TELÉFONO 93 218 29 19* - FAX 93 218 26 66
E-MAIL: auditoria@cortesaudit.com

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

Al soci únic de **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA.**

Opinió

Hem auditat els comptes anuals de **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA** que comprenen el balanç a 31 de desembre de 2017, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria corresponent a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA**, a 31 de desembre de 2017, així com dels seus resultats i fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació (que s'identifica a la nota 2 de la memòria adjunta) i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals del nostre informe.

Som independents de l'entitat de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals a Espanya segons allò que exigeix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes. En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents als de l'auditoria de comptes ni hi han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

Aspectes més rellevants de l'auditoria

Els aspectes més rellevants de l'auditoria són aquells que, segons el nostre judici professional, han estat considerats com a els riscos d'incorrecció material més significatius en la nostra auditoria dels comptes anuals del període actual. Aquests riscos han estat tractats en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquests, i no expressem una opinió per separat sobre aquests riscos.

Endeutament bancari i subvencions de capital

Com a conseqüència de diverses inversions realitzades per la societat en aquests últims anys, figura en el passiu del balanç endeutament bancari per import de 83.435.446,25 euros, del qual 9.976.390,20 euros és a curt termini.

La societat per fer front aquest endeutament depèn directament de la disponibilitat pressupostària i de tresoreria de l'Ajuntament de Reus en virtut de convenis i subvencions de capital concedits.

Així mateix també es fa necessari el cobrament dels diferents lloguers en relació a les inversions immobiliàries que figuren en l'actiu de balanç, principalment el cobrament del lloguer de l'edifici del Nou Hospital a l'Avinguda de Bellissens.

Durant l'exercici hem verificat que la societat ha obtingut la tresoreria necessària per poder realitzar els corresponents pagaments de deute bancari i no ens consta cap impagament als venciments.

També és significatiu l'efecte en el compte de resultats l'ingrés de les subvencions de capital traspassades al resultat de l'exercici per 3.054.135,57 euros, que s'ha enregistrat tenint en compte la despesa de les amortitzacions dels actius afectes per valor de 7.371.480,21 euros. Les amortitzacions s'han calculat d'acord a la seva vida útil estimada.

El saldo de les subvencions que figura en el passiu de balanç a tancament d'exercici és de 75.585.936,67 euros i 78.640.072,24 euros l'any anterior.

No hem identificat evidència d'errors materials en el reconeixement d'ingressos per subvencions ni en el reconeixement de les despeses per amortitzacions en aquest exercici de 2017.

Altres informació: informe de gestió

L'altra informació comprèn exclusivament l'informe de gestió de l'exercici 2017, la formulació dels quals és responsabilitat del Consell d'Administració de la societat i no forma part integrant dels comptes anuals.

La nostra opinió d'auditoria sobre els comptes anuals no cobreix l'informe de gestió. La nostra responsabilitat sobre l'informe de gestió, de conformitat amb el que exigeix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, consisteix a avaluar i informar sobre la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals, a partir del coneixement de l'entitat obtingut en la realització de l'auditoria dels comptes esmentats i sense incloure informació diferent de l'obtinguda com a evidència durant la mateixa. Així mateix, la nostra responsabilitat consisteix a avaluar i informar de si el contingut i presentació de l'informe de gestió són conformes a la normativa que resulta d'aplicació. Si, basant-nos en el treball que hem realitzat, vam concloure que hi ha incorreccions materials, estem obligats a informar-ne.

Sobre la base del treball realitzat, segons el descrit en el paràgraf anterior, la informació que conté l'informe de gestió concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici 2017 i el seu contingut i presentació són conformes a la normativa que resulta d'aplicació.

Responsabilitats del Consell d'Administració en relació amb els comptes anuals

El Consell d'Administració és responsable de formular els comptes anuals adjunts, de forma que expressin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats del **REUS SERVEIS MUNICIPALS, SA**, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable a l'entitat a Espanya, i del control intern que considerin necessari per a permetre la preparació de comptes anuals lliures d'incorrecció material, deguda a frau o error.

En la preparació dels comptes anuals, el Consell d'Administració és responsable de la valoració de la capacitat de l'entitat per continuar com a entitat en funcionament, revelant, segons correspongui, les qüestions relacionades amb l'entitat en funcionament i utilitzant el principi comptable d'entitat en funcionament excepte si el Consell d'Administració té la intenció de liquidar l'entitat o de cessar les seves operacions, o si no existeix cap altra alternativa realista.

Responsabilitats de l'auditor en relació amb els comptes anuals

Els nostres objectius són obtenir una seguretat raonable que els comptes anuals en el seu conjunt estan lliures d'incorrecció material, a causa de frau o error, i emetre un informe d'auditoria que conté la nostra opinió.

Seguretat raonable és un alt grau de seguretat però no garanteix que una auditoria realitzada de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria vigent a Espanya sempre detecti una incorrecció material quan existeixi. Les incorreccions poden tenir lloc per frau o error i es consideren materials si, individualment o de forma agregada, es pot preveure raonablement que influeixen en les decisions econòmiques que els usuaris prenen basant-se en els comptes anuals.

Com a part d'una auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes a Espanya, apliquem el nostre judici professional i mantenim una actitud d'escepticisme professional durant tota l'auditoria. També:

- Identifiquem i valorem els riscos d'incorrecció material en els comptes anuals, a causa de frau o error, dissenyem i apliquem procediments d'auditoria per respondre a aquests riscos i obtenim evidència d'auditoria suficient i adequada per proporcionar una base per a la nostra opinió. El risc de no detectar una incorrecció material a causa de frau és més elevat que en el cas d'una incorrecció material a causa d'error, ja que el frau pot implicar col·lusió, falsificació, omissions deliberades, manifestacions intencionadament errònies, o l'elusió del control intern.
- Obtenim coneixement del control intern rellevant per a l'auditoria amb la finalitat de dissenyar procediments d'auditoria que siguin adequats en funció de les circumstàncies, i no amb la finalitat d'expressar una opinió sobre l'eficàcia del control intern de l'entitat.
- Avaluem si les polítiques comptables que s'apliquen són adequades i la raonabilitat de les estimacions comptables i la corresponent informació revelada pel Consell d'Administració.
- Concloem sobre si és adequada la utilització, per part del Consell d'Administració, del principi comptable d'entitat en funcionament i, basant-nos en l'evidència d'auditoria obtinguda, concloem sobre si existeix o no una incertesa material relacionada amb fets o amb condicions que poden generar dubtes significatius sobre la capacitat de l'entitat per continuar com a entitat en funcionament. Si concloem que existeix una incertesa material, es requereix que cridem l'atenció en el nostre informe d'auditoria sobre la corresponent informació revelada en els comptes anuals o, si aquestes revelacions no són adequades, que expressem una opinió modificada. Les nostres conclusions es basen en l'evidència de auditoria obtinguda fins a la data de nostre informe d'auditoria. No obstant això, fets o condicions futurs poden ser la causa que l'entitat deixi de ser una entitat en funcionament.

Avaluem la presentació global, l'estructura i el contingut dels comptes anuals, inclosa la informació revelada, i si els comptes anuals representen les transaccions i els fets subjacents de manera que aconseguen expressar la imatge fidel.

Ens comuniquem amb el Consell d'Administració de l'entitat en relació amb, entre altres qüestions, l'abast i el moment de realització de l'auditoria planificada i les troballes significatives de l'auditoria, així com qualsevol deficiència significativa del control intern que identifiquem en el transcurs de l'auditoria.

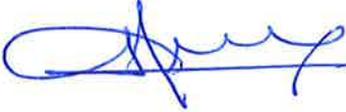
Entre els riscos significatius que han estat objecte de comunicació al Consell d'Administració de l'entitat, determinem els que han estat de la major significativitat en l'auditoria dels comptes anuals del període actual i que són, en conseqüència, els riscos considerats més significatius.

Descrivim aquests riscos en el nostre informe d'auditoria llevat que les disposicions legals o reglamentàries prohibeixin revelar públicament la qüestió.

Barcelona, a 22 de març de 2018.

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

CORTÉS Y ASOCIADOS AUDITORES, SL

Signat: Joan Cortés Gustems

CORTES Y ASOCIADOS AUDITORES, S.L.

2018 Núm. 20/18/07913

66,00 EUR

IMPORT COL·LEGIAL:

Informe d'auditoria de comptes subjecte a la normativa d'auditoria de comptes espanyola o internacional

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

COMPTES ANUALS 2017

1. BALANÇ DE SITUACIÓ

BALANÇ DE SITUACIÓ A 31 DE DESEMBRE DE 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

	notes	2017	2016
ACTIU		268.708.403,25	282.808.533,70
A) ACTIU NO CORRENT		225.155.662,93	236.997.870,44
I IMMOBILITZAT INTANGIBLE	nota 7	10.352.238,31	10.890.467,20
3. Patents, llicències, marques i similars		4.580,30	3.437,98
5. Aplicacions informàtiques		11.842,54	94.639,65
6. Altre immobilitzat intangible		1.880,50	1350,00
7. Drets sobre béns cedits en ús		10.218.934,97	10.791.039,57
II IMMOBILITZAT MATERIAL	nota 5	27.838.864,57	28.207.144,13
1. Terrenys i construccions		13.304.889,82	13.830.480,19
2. Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material		14.336.185,83	14.232.749,87
3. Immobilitzat en curs i bestretes		197.788,92	143.914,07
III INVERSIONS IMMOBILIARIES	nota 6	119.087.836,24	124.132.340,87
1. Terrenys		2.606.249,53	2.606.249,53
2. Construccions		116.481.586,71	121.526.091,34
IV INVERSIONS EN EMPRESSES DEL GRUP I ASSOCIADES A LL/T		36.405.862,38	36.422.058,30
1. Instruments de patrimoni	nota 9.16	36.405.862,38	36.422.058,30
V INVERSIONS FINANCERES A LLARG TERMINI		31.394.327,09	37.202.346,52
2. Crèdits a tercers		30.995.397,74	36.824.890,00
5. Altres actius financers	nota 9.1	398.929,35	377.456,52
VI ACTIUS PER IMPOST DIFERIT		76.534,34	143.513,42
B) ACTIU CORRENT		43.552.740,32	45.810.663,26
I ACTIUS NO CORRENTS MANTINGUTS PER A LA VENDA	nota 20	26.791.166,70	28.208.305,34
II EXISTÈNCIES	nota 10	926.481,57	1.095.799,48
1. Comercials		470.910,71	489.507,41
2. Matèries primeres i altres aprovisionaments		448.886,13	598.903,57
5. Subproductes, residus i materials recuperats		5.843,65	7.088,50
6. Acomptes		84108	300,00
III DEUTORS COMERCIALS I ALTRES COMPTES A COBRAR		11.705.672,40	10.915.608,64
1. Clients per vendes i prestacions de serveis	nota 9.1	5.703.854,87	4.982.722,47
2. Clients empreses del grup i associades	nota 22	140.083,00	121.322,71
3. Deutors diversos	nota 9.1	5.176.730,21	5.123.788,66
5. Actius per impostos corrents	nota 12.4	243.462,35	251.300,76
6. Altres crèdits Administracions públiques	nota 12.4	44.154,197	436.474,04
IV INVERSIONS EN EMPRESSES DEL GRUP I ASSOCIADES A C/T	nota 22	697.883,92	2.487.822,57
2. Crèdits a empreses		4.109,19	11896,85
5. Altres actius financers	nota 9.1	693.774,73	2.475.925,72
V INVERSIONS FINANCERES A CURT TERMINI		1.790.909,80	1.438.159,23
2. Crèdits a empreses		12.382,96	3.209,06
5. Altres actius financers	nota 9.1	1.778.526,84	1.434.950,17
VI PERIODIFICACIONS A CURT TERMINI		19.288,86	46.290,19
VII EFECTIU I ALTRES ACTIUS LIQUIDS EQUIVALENTS	nota 9.1	1.621.337,07	1.618.677,81
1. Tresoreria		1.621.337,07	1.618.677,81

BALANÇ DE SITUACIÓ A 31 DE DESEMBRE DE 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

	notes	2017	2016
PATRIMONI NET I PASSIU		268.708.403,25	282.808.533,70
A) PATRIMONI NET		142.554.577,17	144.235.445,39
A.1) FONS PROPIS	nota 9.1	83.702.879,13	83.079.122,64
I CAPITAL		72.050.000,00	72.050.000,00
1 Capital escriturat		72.050.000,00	72.050.000,00
III RESERVES		11.029.122,64	7.889.789,53
1 Legal i estatutàries		2.026.473,07	172.539,76
2. Altres reserves		9.002.649,57	6.772.497,77
V RESULTATS D'EXERCICIS ANTERIORS		0,00	0,00
2. Resultats negatius d'exercicis anteriors		0,00	0,00
VII RESULTAT DE L'EXERCICI	nota 3	623.756,49	3.139.333,11
A.2) AJUSTOS PER CANVIS DE VALOR		-229.989,69	-436.173,24
II OPERACIONS DE COBERTURA	nota 9.15	-229.989,69	-436.173,24
A.3) SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	nota 8	59.081.687,73	61.592.495,99
B) PASSIU NO CORRENT		71.934.840,35	83.393.425,03
I PROVISIONS A LLARG TERMINI	nota 14	86.766,35	175.626,95
1 Obligacions per prestacions a ll/t al personal		86.766,35	75.816,95
4. Altres provisions		0,00	99.810,00
II DEUTES A LLARG TERMINI	nota 9	47.043.299,39	56.854.030,59
2. Deutes amb entitats de credit		42.298.352,26	51.677.770,20
4. Derivats	nota 9.15	174.745,69	402.257,61
5. Altres passius financers		4.570.201,44	5.284.002,78
III DEUTES AMB EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES A LL/T		0,00	0,00
IV PASSIUS PER IMPOST DIFERIT		16.504.248,94	17.047.576,25
V PERIODIFICACIONS A LLARG TERMINI		8.300.525,67	9.316.191,24
C) PASSIU CORRENT		54.218.985,73	55.179.663,28
I PASSIU VINCUL AMB ACTIUS NO CORRENTS MANT PER VENDA	nota 20	34.728.468,74	35.706.580,57
II PROVISIONS A CURT TERMINI	nota 14	643.882,93	481.557,99
III DEUTES A CURT TERMINI	nota 9.12	12.217.238,93	12.763.704,75
2. Deutes amb entitats de credit		9.834.327,51	9.942.928,16
3. Derivats	nota 9.15	131.778,34	177.429,05
5. Altres passius financers		2.251.133,08	2.643.347,54
IV DEUTES AMB EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES A C/T	nota 22	1.466.975,94	1.974.765,46
V CRÈDITORS COMERCIALS I ALTRES COMPTES A PAGAR		4.844.741,44	3.967.681,20
1. Proveïdors	nota 9.12	2.967.419,58	2.484.124,67
2. Proveïdors empreses del grup i associades	nota 22	19183	81174
3. Creditos diversos	nota 9.12	121843,48	728.48120
4. Personal (remuneracions pendents de pagament)	nota 9.12	230.564,78	240.404,79
5. Passius per impost corrent		0,00	51574,47
6. Altres deutes amb Administració Pública	nota 12.4	426.067,22	352.409,41
7. Bestretes de clients		98.654,55	109.874,92
VI PERIODIFICACIONS A CURT TERMINI		317.677,75	285.373,31

2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS A 31 DE DESEMBRE DE 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

	notes	2017	2016
A) OPERACIONS CONTINUADES			
A.1	IMPORT NET XIFRA DE NEGOCI	24.933.953,84	24.963.782,99
	a) Vendes	7.369.213,04	7.262.676,42
	b) Prestacions de serveis	17.564.740,80	17.701.106,57
A.2	VARIACIÓ D'EXISTÈNCIES DE PRODUCTES ACABATS I EN CURS DE FABRICAC	-23.928,64	-214.171,00
A.3	TREBALLS REALITZATS PER L'EMPRESA PER L'ACTIU	0,00	0,00
A.4	APROVISIONAMENTS	-5.430.907,55	-5.046.639,77
	a) Consum de mercaderies	-2.201.121,30	-2.080.657,99
	b) Consum de matèries primes i altres matèries consumibles	-874.626,19	-931.655,21
	c) Treballs realitzats per altres empreses	-2.355.160,06	-2.034.326,57
A.5	ALTRES INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	586.708,55	1.264.714,47
	a) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	577.316,55	1260.030,83
	b) Subvencions d'exploració incorporades al resultat de l'exercici	9.392,00	4.683,64
A.6	DESPESES DE PERSONAL	-5.304.028,33	-5.307.404,46
	a) Sous, salaris i assimilats	-4.039.773,64	-4.054.457,43
	b) Carregues socials	-1.264.254,69	-1.252.947,03
A.7	ALTRES DESPESES D'EXPLOTACIÓ	-5.190.115,58	-5.419.426,01
	a) Serveis exteriors	-4.017.794,43	-3.763.714,16
	b) Tributs	-737.744,09	-136.516,89
	c) Pèrdues, deterioració i variació de provisions per operacions comercials	-365.736,99	-289.466,45
	d) Altres despeses de gestió corrent	-68.840,07	-49.728,52
A.8	AMORTITZACIÓ DEL IMMOBILITZAT	-7.371.480,21	-6.684.500,95
A.9	IMPUTACIÓ DE SUBVENCIONS IMMOBILITZAT NO FINANCER	3.054.135,57	2.862.344,05
A.10	EXCESSOS DE PROVISIONS	149.005,44	831.575,49
A.11	DETERIORAMENT I RESULTAT PER ALIENACIÓ DE L'IMMOBILITZAT	-1.426.995,79	-6.130,21
	a) Deterioraments i perdues	-147.138,64	0,00
	b) Resultats per alienament i altres	-9.857,15	-6.130,21
A.12	ALTRES RESULTATS	-42.451,56	82.548,44
A.1)	RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	3.933.895,74	7.326.693,04
A.13	INGRESSOS FINANCERS	94.549,85	45.818,59
	b) De valors negociables i altres instruments financers	94.549,85	45.818,59
	b.1) De empreses del grup i associades	23.038,29	25.063,17
	b.2) De tercers	715.115,6	20.755,42
A.14	DESPESES FINANCERES	-3.137.210,00	-3.592.483,49
	a) Per deutes amb empreses del grup i associades	-6.352,45	-4.367,47
	b) Per deutes amb tercers	-3.130.857,55	-3.588.116,02
A.15	VARIACIÓ DEL VALOR RAONABLE EN INSTRUMENTS FINANCERS	-257.957,19	-328.275,57
	a) Cartera de negociació i altres	-257.957,19	-328.275,57
A.17	DETERIORAMENT I RESULTAT PER ALIENACIÓ D'INSTRUMENTS FINANCERS	8.898,69	0,00
	b) Resultats per alienació i altres	8.898,69	0,00
	RESULTAT FINANCER	-3.291.718,65	-3.874.940,47
	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	642.177,09	3.451.752,57
	IMPOST SOBRE SOCIETATS	-18.420,60	-312.419,46
A.4)	RESULTAT DE L'EXERCICI EN OPERACIONS CONTINUADES	623.756,49	3.139.333,11
B) OPERACIONS INTERRUPTUDES			
A.5)	RESULTAT DE L'EXERCICI	623.756,49	3.139.333,11

3. ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A.

A) ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

	Notes	Any 2017	Any 2016
A) RESULTAT DEL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Nota 3	623.756,49	3.139.333,11
Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net			
I. PER VALORACIÓ INSTRUMENTS FINANCERS		0,00	0,00
1. Actius financers disponibles per a la venda			
2. Altres ingressos / despeses			
II. PER COBERTURES DE FLUXOS D'EFFECTIU	Nota 9	273.162,63	300.789,71
III. SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	Nota 18	0,00	0,00
IV. PER GUANYS I PÈRDUES ACTUARIALS I ALTRES AJUSTOS		0,00	0,00
V. EFECTE IMPOSITIU		-66.979,07	-72.595,82
B) TOTAL INGRESSOS I DESPESES IMPUTATS DIRECTAMENT EN EL PATRIMONI NET		206.183,56	228.193,89
Transferències al Compte de Pèrdues i Guanys			
VI. PER VALORACIÓ D'INSTRUMENTS FINANCERS		0,00	0,00
1. Actius financers disponibles per a la venda			
2. Altres ingressos / despeses			
VII. PER COBERTURES DE FLUXOS D'EFFECTIU			
VIII. SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	Nota 18	-3.054.135,57	-2.862.344,05
IX. EFECTE IMPOSITIU		543.327,31	497.323,54
C) TOTAL TRANSFERÈNCIES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS		-2.510.808,26	-2.365.020,51
TOTAL D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS		-1.680.868,21	1.002.506,49

ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

REIS SERVEIS MUNICIPALS, S.A.

B) ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

	Capital		Prima d'emissió	Reserves	(Accions i participacions en patrimoni pròpies)	Resultats d'exercicis anteriors	Altres aportacions de socis	Resultat de l'exercici	Dividend a comptar	Altres instruments de patrimoni net	Ajustos per canvi de valor	Subvencions, donacions i llegats rebuts	TOTAL
	Escripтурat	No exigit											
A. SALDO FINAL DEL ANY 2015	72.050.000,00	0,00	0,00	5.932.224,90	0,00	-61.109,31	0,00	2.813.481,99	0,00	0,00	-664.367,13	59.858.438,11	139.928.668,56
II. AJUSTOS PER CANVI DE CRITERI 2015.													0,00
B. SALDO AJUSTAT, INICI DEL ANY 2016	72.050.000,00	0,00	0,00	5.932.224,90	0,00	-61.109,31	0,00	2.813.481,99	0,00	0,00	-664.367,13	59.858.438,11	139.928.668,56
I. TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS													
II. OPERACIONS AMB SOCS O PROPIETARIS	0,00	0,00	0,00	-1.125.000,00	0,00	0,00	0,00	3.139.333,11	0,00	0,00	228.193,89	-2.365.020,51	1.002.506,49
1. Augments de capital													0,00
2. (-) Reduccions de capital													0,00
3. Conversió de passius financers en patrimoni net (conversió obligacions, condonacions de deutes).													0,00
4. (-) Distribució de dividends													0,00
5. Operacions amb accions o participacions pròpies (netes).													0,00
6. Increment (reducció) de patrimoni net resultant d'una combinació de negocis.													0,00
7. Altres operacions amb socs o propietaris.													0,00
III. ALTRES VARIACIONS DE PATRIMONI NET.													
C. SALDO, FINAL DEL ANY 2016	72.050.000,00	0,00	0,00	3.082.554,63	0,00	61.109,31	0,00	-2.813.481,99	0,00	0,00	-436.173,24	61.592.495,99	144.235.445,39
I. AJUSTOS PER CANVI DE CRITERI 2016.													0,00
II. AJUSTOS PER ERRORS 2016.													0,00
D. SALDO AJUSTAT, INICI DEL ANY 2017	72.050.000,00	0,00	0,00	7.889.789,53	0,00	0,00	0,00	3.139.333,11	0,00	0,00	-436.173,24	61.592.495,99	144.235.445,39
I. TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS													
II. OPERACIONS AMB SOCS O PROPIETARIS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	623.756,49	0,00	0,00	206.183,55	-2.510.808,26	-1.680.868,22
1. Augments de capital													0,00
2. (-) Reduccions de capital													0,00
3. Conversió de passius financers en patrimoni net (conversió obligacions, condonacions de deutes).													0,00
4. (-) Distribució de dividends													0,00
5. Operacions amb accions o participacions pròpies (netes).													0,00
6. Increment (reducció) de patrimoni net resultant d'una combinació de negocis.													0,00
7. Altres operacions amb socs o propietaris.													0,00
III. ALTRES VARIACIONS DE PATRIMONI NET.													
E. SALDO, FINAL DEL ANY 2017	72.050.000,00	0,00	0,00	11.029.122,64	0,00	0,00	0,00	623.756,49	0,00	0,00	-229.989,69	59.081.687,73	142.554.577,17

4. ESTAT DE FLUXOS D' EFECTIU

ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU CORRESPONENT A L'EXERCICI ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2017

REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A.

	Exercici 2017	Exercici 2016
A) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ		
1. RESULTAT DE L'EXERCICI ABANS DELS IMPOSTOS	642.177,09	3.451.752,57
2. AJUSTOS DEL RESULTAT	9.712.270,70	7.565.530,22
a) Amortització de l'immobilitzat (+)	7.371.480,21	6.684.500,95
b) Correccions valoratives per deteriorament (+/-)	1.782.875,63	372.808,05
c) Variació de provisions (+/-)	-24.005,44	-831.575,49
d) Imputació de subvencions (-)	-3.063.527,57	-2.867.027,69
e) Resultats per baixes i alienacions de l'immobilitzat (+/-)	9.857,15	6.130,21
f) Resultats per baixes i alienacions d'instruments financers (+/-)		
g) Ingressos financers (-)	-94.549,85	-45.818,59
h) Despeses financeres (+)	3.137.210,00	3.592.483,49
i) Diferències de canvi (+/-)		
j) Variació de valor raonable en instruments financers (+/-)	257.957,19	328.275,57
k) Altres ingressos i despeses (+/-)	334.973,38	325.753,72
3. CANVIS EN EL CAPITAL CORRENT	-1.555.004,03	-814.477,46
a) Existències (+/-)	169.317,91	15.566,56
b) Deutors i altres comptes a cobrar (+/-)	-790.063,76	585.957,07
c) Altres actius corrents (+/-)	-940.708,15	-731.608,01
d) Creditors i altres comptes a pagar (+/-)	877.060,24	1.062.086,94
e) Altres passius corrents (+/-)	-892.083,10	-1.330.523,49
f) Altres actius i passius no corrents (+/-)	21.472,83	-415.956,53
4. ALTRES FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	-3.353.908,59	-3.904.504,29
a) Pagament d'interessos (-)	-3.204.996,09	-3.689.477,89
b) Cobrament de dividendes (+)		
c) Cobrament d'interessos (+)	94.549,85	45.818,59
d) Cobraments (pagaments) per l'impost sobre beneficis (-/+)	-243.462,35	-260.844,99
e) Altres pagaments (cobraments) (-/+)		
5. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (+/- 1 +/- 2 +/- 3 +/- 4)	5.445.535,17	6.298.301,04
B) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
6. PAGAMENTS PER INVERSIONS (-)	-1.809.026,58	-1.881.130,90
a) Empreses del grup i associades		
b) Immobilitzat intangible	-10.692,86	-29.221,21
c) Immobilitzat material	-813.569,79	-873.549,81
d) Inversions immobiliàries	-6.652,10	-248,05
e) Altres actius financers		
f) Actius no corrents mantinguts per a venda	-978.111,83	-978.111,83
g) Altres actius		
7. COBRAMENTS PER DESINVERSIONS (+)	5.144.425,77	4.412.329,56
a) Empreses del grup i associades		
b) Immobilitzat intangible		
c) Immobilitzat material	0,00	0,00
d) Inversions immobiliàries		
e) Altres actius financers	5.144.425,77	4.412.329,56
f) Actius no corrents mantinguts per a venda		
g) Altres actius		
8. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (7-6)	3.335.399,19	2.531.198,66
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
9. COBRAMENTS I PAGAMENTS PER INSTRUMENTS DE PATRIMONI	0,00	0,00
a) Emissió d'instruments de patrimoni (+)		
b) Amortització d'instruments de patrimoni (-)		
c) Adquisició d'instruments de patrimoni propi (-)		
d) Alienació d'instruments de patrimoni propi (+)		
e) Subvencions, donacions i legats rebuts (+)		
10. COBRAMENTS I PAGAMENTS PER INSTRUMENTS DE PASSIU FINANCER	-7.653.275,10	-8.474.610,79
a) Emissió	1.782.150,99	1.093.261,19
1. Obligacions i altres valors negociables (+)		
2. Deutes amb entitats de crèdit (+)		
3. Deutes amb empreses del grup i associades (+)	1.782.150,99	1.093.261,19
4. Altres deutes (+)		
b) Devolució i amortització de:	-9.435.426,09	-9.567.871,98
1. Obligacions i altres valors negociables (-)		
2. Deutes amb entitats de crèdit (-)	-9.943.215,61	-10.140.630,86
3. Deutes amb empreses del grup i associades (-)	507.789,52	572.758,88
4. Altres deutes (-)		
11. PAGAMENTS PER DIVIDENDS I REMUNERACIONS D'ALTRES INSTRUMENTS DE PATRIMONI	-1.125.000,00	0,00
a) Dividends (-)	-1.125.000,00	
b) Remuneració d'altres instruments de patrimoni (-)		
12. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-8.778.275,10	-8.474.610,79
D) EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI		
	0,00	0,00
E) AUGMENT/DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS (+/- 5 +/- 8 +/- 12 +/- D)	2.659,26	354.888,91

5. MEMÒRIA ANUAL

1. Activitat de l'empresa

Reus Serveis Municipals, S.A. (d'ara endavant la Societat) abans anomenada Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus, S.A. va ser constituïda com a societat limitada per temps indefinit en escriptura autoritzada pel Notari de Reus, Francisco José Daura Sáez, el dia 27 de març de 2002 amb el número 447 de Protocol, inscrita en el Registre Mercantil de Tarragona al tom 1751, foli 9, full T-24070.

El seu domicili social es troba establert a la Plaça Mercadal número 1 de la ciutat de Reus, comarca del Baix Camp, província de Tarragona.

Constitueix el seu objecte social:

- L'assessorament i prestació de serveis de distribució, informàtics, comptables, laborals, administratius, jurídics, logístics, gerencials, d'assessorament i supervisió tècnica d'obres i instal·lacions, de contractació agrupada d'obres, subministraments i serveis, de gestió d'empresa, de l'estructura d'aquesta, d'estratègies comercials i industrials, d'organització interna i externa, racionalització i planificació de l'empresa, de la producció i dels recursos de les seves Societats o entitats filials o participades, del soci únic i entitats dependents d'aquest;
- l'adquisició, tinença i gestió d'accions i participacions d'altres societats o entitats en l'àmbit municipal que li és propi;
- la promoció, licitació, contractació i supervisió d'obres de construcció, rehabilitació i millora de tot tipus d'edificacions i instal·lacions destinades a serveis, oficines i usos públics dins l'àmbit del patrimoni immobiliari municipal, considerant com a municipal no només el patrimoni del propi Ajuntament sinó, també, el de qualsevol de les seves entitats dependents; i, també, d'aquells béns respecte als quals l'Ajuntament de Reus ostenti qualsevol dret o obligació;
- l'adquisició, tinença, administració, gestió, explotació, neteja, seguretat, manteniment de béns mobles i immobles (rústics o urbans), en l'àmbit del referit patrimoni municipal, i també, d'aquells béns respecte als quals l'Ajuntament de Reus ostenti qualsevol dret o obligació;
- la gestió de serveis i activitats econòmiques que li encarregui l'Ajuntament de Reus en l'àmbit territorial (arquitectura, urbanisme, mobilitat, via pública i medi ambient.), de serveis personals (benestar social, sanitat, educació, foment de l'ocupació, esport, cultura i lleure) i de serveis generals (provisió i gestió de recursos generals, sistemes d'informació i societat del coneixement, promoció econòmica).
- Actuar com a beneficiària d'exportacions.

- Alienació i lloguer de solars, edificis construïts o en fase de construcció o rehabilitació i adquisició, transmissió, execució, modificació i extensió de tota classe de drets sobre els béns mobles i immobles.
- Promoció, gestió, administració i explotació del Patrimoni Municipal del Sòl i promoció, urbanització, construcció, compravenda, lloguer, explotació i administració de terrenys i béns immobles, ja siguin propietat de la societat, de l'Ajuntament de Reus, de qualsevol de les altres societats municipals, inclòs de tercers, sempre que hi hagi el corresponent títol habilitant.
- La gestió i administració del cicle integral de l'aigua, destinada a qualsevol ús, des de la captació, potabilització, regulació i distribució dels recursos hidràulics necessaris, fins la recollida, tractament i l'abocament al medi de les aigües residuals.
- La prestació i realització de serveis de sanejament i neteja relacionats amb el cicle integral de l'aigua, així com la construcció, explotació, conservació i el funcionament de plantes i instal·lacions destinades a aquest cicle, i el tractament, recollida, recuperació i eliminació dels seus residus, i la venda, compra i cessió de subproductes resultants.
- La prestació i realització de serveis, obres, instal·lacions i gestió de mitjans per a la millora del medi ambient, a fi de garantir la qualitat de les aigües tant superficials com a subterrànies, tot tipus de vessaments, l'emissió d'afluent a l'atmosfera o contaminació sonora.
- Producció d'energia elèctrica i calorífica a les plantes i instal·lacions que explota i la comercialització d'aquesta energia.
- Construcció, manteniment i explotació de les xarxes de distribució d'aigües i sanejament d'aigües residuals, construcció, manteniment i explotació dels pous i minats, i dels seus elements elèctrics i mecànics com a font de captació, integrant el sistema de subministrament i abastament d'aigua.
- Prestació i realització dels serveis de posta en funcionament, manteniment i explotació dels elements mecànics de control del sistema d'abastament i distribució d'aigua i sanejament, comptadors d'aigua, i els treballs de lectura dels elements mecànics de control per a facturació, estadística i verificació.
- Prestació i realització dels serveis de laboratori per a l'anàlisi, investigació, tractament, estudi i adequació de les aigües als seus diversos usos i normativa reguladora, tant de les aigües superficials, subterrànies, de distribució en xarxa i residuals, afectes al cicle integral

de l'aigua, així com de residus sòlids i qualsevol altra substància susceptible de generar residus o de produir o transmetre malalties.

- Realització, assistència i execució de projectes, estudis i informes tècnics d'enginyeria, construcció i manteniment, dins l'àmbit de les activitats esmentades anteriorment, i les que configuren el servei públic local corresponent al cicle integral de l'aigua, de conformitat amb la normativa reguladora de règim local relativa a aquestes activitats i serveis públics.
- La prestació de tasques de gestió i gerència d'altres entitats, especialment les relatives a serveis públics locals afectes al cicle integral de l'aigua i medi ambient, ja sigui de captació, regulació i distribució dels recursos hidràulics; sanejament, depuració i les seves corresponents xarxes i instal·lacions; vessament, emissió d'efluents a l'atmosfera, contaminació acústica o residus.
- La recollida, tractament, aprofitament i eliminació de residus, que comprèn la recollida selectiva, transport, emmagatzematge, ús energètic, reciclatge i disposició de la deixalla.
- La comercialització de residus i subproductes, explotació de plantes de deixalleria i gestió d'abocaments.
- Disseny, construcció, direcció, manteniment, gestió i explotació d'obres i infraestructures en els àmbits del medi ambient, els residus, l'energia i demès activitats connexes; la promoció i organització d'accions formatives i de conscienciació en relació amb el cicle integral de l'aigua, el medi ambient, l'energia i la protecció de la salut.
- Prestació i realització d'estudis, inspeccions, certificacions, informes, dictàmens, declaracions, controls, auditories, assistències tècniques amb els medis necessaris, inclòs el de laboratori, dins de l'àmbit d'activitats relacionades amb l'energia i el medi ambient.
- La construcció, explotació, conservació i funcionament de plantes i instal·lacions de tractament d'aigües i depuració, la construcció, conservació i explotació de les estacions i instal·lacions elevadores i de bombeig de la xarxa d'aigües residuals per al seu abocament i canalització, distribució i tractament en planta depuradora o emissari subterrani.
- El tractament, recollida, recuperació i eliminació del residus originats pel tractament de les aigües residuals en tot el seu cicle, així com la venda, compra i cessió dels subproductes resultants.
- La realització, assistència i execució de projectes, estudis i informes tècnics d'enginyeria, construcció i manteniment, dins l'àmbit de les

activitats esmentades anteriorment, i les que configuren el servei públic local corresponent al cicle integral de l'aigua, de conformitat amb la normativa reguladora de règim local relativa a aquestes activitats i serveis públics.

- La gestió, desenvolupament i explotació dels serveis funeraris mitjançant quantes autoritzacions fossin necessàries, i que inclouen: La gestió i explotació del tanatori situat a Reus, plaça Pau Picasso i de qualsevol altre que pugui construir la societat; El condicionament sanitari de cadàvers, incloent les pràctiques de tanatopràxia i embalsament, de conformitat amb la legislació vigent; El subministrament de taüts o fèretres, urnes per a restes, urnes per a cendres i caixes d'emalatge per a trasllats aeris, de conformitat amb les disposicions aplicables sobre transport aeri, inclòs d'àmbit internacional; La prestació de servei de cotxes fúnebres i cotxes complementaris per a corones i acompanyants; La prestació de servei de sales de vetlla i organització de l'acte social de l'enterrament; El trasllat fora del terme municipal, inclòs a l'estranger, de cadàvers i restes de conformitat, en cada cas, a la normativa legal aplicable; La tramitació de les diligències necessàries per obtenir la llicència d'enterrament, o en el seu cas, la llicència de trasllat fora del terme municipal; La recepció en les sales de vetlla de difunts procedents d'altres llocs, comprovant l'adequació i compliment dels requisits establerts per la normativa sanitària que sigui d'aplicació.
- La construcció d'edificis i sales de vetlla amb els seus elements complementaris.
- Aquelles altres activitats connexes amb els serveis funeraris i que la societat es trobi legalment autoritzada per desenvolupar, directament o per agencament, si s'escau.
- La gestió, desenvolupament i explotació dels serveis de cremació i cementiri, que inclouen: La gestió i explotació del Cementiri municipal de Reus; La conservació, obres, manteniment i mesures de seguretat del Cementiri; La recepció en el Cementiri dels difunts procedents d'altres municipis, comprovant l'adequació i compliment dels requisits establerts per la normativa sanitària que sigui d'aplicació; La inhumació i exhumació, cremació i enterrament de cadàvers i restes; La construcció de sepultures i nínxols; L'atorgament i transmissió de la concessió de drets funeraris sobre sepultures i nínxols.

Aquesta entitat té la consideració de mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Reus, el qual li podrà fer encomanes de gestió i d'execució d'obres, de serveis i d'adquisició de subministraments, així com adjudicar-li contractes, en relació a les

activitats compreses dins del seu objecte social, a l'empareda del dispostat a la normativa vigent relativa als Contractes del Sector Públic.

Queden excloses de l'objecte social aquelles activitats que per al seu exercici la Llei exigeixi requisits especials que no quedin complerts per la Societat. En especial resten exceptuats aquells actes que suposin exercici d'autoritat.

Si les disposicions legals exigeixen, per a l'exercici d'algunes de les activitats compreses en l'objecte social, algun títol professional, autorització administrativa, o inscripció en Registres públics, aquestes activitats s'hauran de realitzar per mitjà de persona que posseeixi aquesta titulació professional i, si s'escau, no podran iniciar-se abans que s'hagin complert els requisits administratius exigits.

Les activitats integrants de l'objecte social podran ser desenvolupades per la Societat totalment o parcialment de forma indirecta, mitjançant la titularitat d'accions o de participacions en Societats amb objecte idèntic, anàleg o complementari.

L'activitat actual de l'empresa coincideix amb el seu objecte social.

La societat és unipersonal, sent el soci únic l'Ajuntament de Reus.

Li és d'aplicació la Llei de Societats de Capital (vigent des de l'1 de setembre de 2010, el text refós de la qual es va aprovar per el Reial Decret Legislatiu de 2 de juliol), el Codi de Comerç i la resta de disposicions aplicables.

L'exercici 2009 Innova va iniciar l'activitat de Centralització de Fons de les empreses pertanyents al grup d'empreses municipals de l'Ajuntament de Reus i de fundacions de l'àmbit de l'Hospital Sant Joan de Reus. Aquest Servei de Centralització de Fons és conegut com "Cash-Pooling" (C-P) en termes financers, i origina que la Societat actuï com a dipositària dels fons de tresoreria de les empreses associades al servei, que a data actual són, a banda de la pròpia Reus Serveis Municipals SA, Reus Desenvolupament Econòmic SA, Reus Mobilitat i Serveis SA, Reus Transport Públic SA i Reus Esport i Lleure SA.

En data 18 de juny de 2010 la Junta General va aprovar la transformació de la companyia en Societat Anònima, mantenint la seva personalitat jurídica i denominació, passant a tenir doncs la forma social "Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus SA".

Aquest acord es va formalitzar en Escripura Pública el 4 d'agost de 2010 i la inscripció al Registre Mercantil de Tarragona es va efectuar l'1 de setembre de 2010.

Aquesta transformació de Societat Limitada (SL) a Anònima (SA) va ocasionar altres canvis col·laterals i necessaris:

L'anul·lació de les participacions socials, que es van substituir per igual nombre d'accions nominatives d'una sola sèrie, del mateix valor nominal, totes desemborsades i de titularitat de l'Ajuntament de Reus.

- Ampliar la composició mínima i màxima del Consell d'Administració.

En data 24 de setembre de 2014 es va elevar a públic l'absorció de dos de les companyies mercantils que formaven part del Grup de societats, concretament, Gestió de Serveis Funeraris Reus, S.A., amb domicili a Plaça Pablo Picasso, 1, 43204 Reus, i Aigües de Reus Empresa Municipals, S.A., amb domicili a Plaça de les Aigües, 1, 43201 Reus. Aquesta absorció va ser acordada pel soci únic de la societat en data 31 de març de 2014.

En data 24 de setembre de 2014 també s'escriptura el canvi la denominació de la Companyia que fins ara s'havia anomenat Innova Grup d'Empreses Municipals de Reus, S.A. la qual passa a ser anomenada Reus Serveis Municipals, S.A.

També durant l'any 2014 es produeix l'absorció per part de la filial Reus Desenvolupament Econòmic S.A. de les empreses del grup Gestió Urbanística Pública S.A., amb domicili a Camí de Valls, 81-87, 43204 Reus i Tecnoparc Reus S.A., amb domicili a Camí de Valls, 81-87, 43204 Reus.

A continuació es detalla el grup de societats que formen part del Grup:

- Reus Mobilitat i Serveis, S.A. (abans Aparcaments i Mercats de Reus S.A.M.), amb domicili a Carrer Josep Sardà i Cailà, s/n, 43201 Reus
- Reus Desenvolupament Econòmic S.A., amb domicili a Avinguda de Bellisens 42, 43204 Reus

L'any 2011 el grup tenia també les societats Sanejament Ambiental, S.A., amb domicili a Carrer Doctor Robert, 44, 43201 Reus, i Gestió Ambiental i Abastament, S.A., amb domicili a Carrer Josep Anselm Clavé, 23, 43201 Reus, ambdues absorbides per Aigües de Reus Empresa Municipals, S.A.

Els Comptes Anuals Consolidats de cada exercici es dipositen al Registre Mercantil de Tarragona. Els de l'exercici 2016 es van formular el 30 de març de 2017.

La moneda funcional amb la qual opera l'empresa és l'euro. Per a la formulació dels estats financers en euros s'han seguit els criteris establerts en el Pla General Comptable tal com figura a l'apartat 4, Normes de registre i valoració.

2. Bases de presentació dels comptes anuals

2.1. Imatge fidel.

Els Comptes Anuals de l'exercici 2017 adjunts han estat formulats pel Consell d'Administració a partir dels registres comptables de la Societat a 31 de desembre de 2017 i en ells s'han aplicat els principis comptables i criteris de valoració recollits en el Reial Decret 1514/2007, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat i la resta de disposicions legals vigents en matèria comptable, i mostren la imatge fidel del

patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la Societat, així com la veracitat dels fluxos incorporats en l'estat de fluxos d'efectiu.

No existeixen raons excepcionals per les quals, per mostrar la imatge fidel, no s'hagin aplicat disposicions legals en matèria comptable.

Els Comptes Anuals adjunts se sotmetran a l'aprovació per la Junta General Ordinària, estimant-se que seran aprovades sense modificació alguna.

Els Comptes Anuals de l'exercici anterior van ser aprovats per la Junta General Ordinària, el 8 de juny de 2017.

2.2. Principis comptables.

En la preparació dels comptes anuals s'han seguit els criteris descrits en la Nota 4 sobre Normes de registre i valoració, havent-ne aplicat tots els principis comptables obligatoris que poguessin tenir un efecte significatiu sobre els mateixos i no aplicant-ne de no obligatoris.

2.3. Aspectes crítics de la valoració i estimació de la incertesa.

La Societat ha elaborat els seus estats financers sota el principi d'empresa en funcionament, sense que existeixi cap tipus de risc important que pugui suposar canvis significatius en el valor dels actius o passius en l'exercici següent.

Cal tenir en compte la Resolució de 19 de juliol de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes per la qual se sotmet a informació pública la modificació de la Norma Tècnica d'Auditoria sobre l'aplicació del principi d'empresa en funcionament publicada per Resolució del 31 de maig de 1993 i la Resolució de 18 d'octubre de 2013 sobre el marc d'informació financera quan no resulta adequada l'aplicació del principi d'empresa en funcionament. En aquest sentit, no existeixen dubtes respecte de l'aplicació del principi d'empresa en funcionament.

En els Comptes Anuals adjunts s'han utilitzat ocasionalment estimacions realitzades per la Direcció de la Societat per quantificar alguns dels actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que figuren registrats en ella. Bàsicament, aquestes estimacions es refereixen a:

Vida útil i correccions valoratives dels actius materials i intangibles (Nota 5 i 7).

La probabilitat d'ocurrència i l'import dels passius indeterminats o contingents (Nota 14)

És possible que, tot i que aquestes estimacions es van realitzar en funció de la millor informació disponible a la data de formulació d'aquests Comptes Anuals sobre els fets analitzats, es produeixin esdeveniments en el futur que obliguin a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en propers exercicis, la qual cosa es faria de forma prospectiva reconeixent els efectes del canvi d'estimació en els corresponents comptes de pèrdues i guanys futurs.

2.4. Comparació de la informació.

Els Comptes Anuals presenten a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat de canvis en el patrimoni net i de l'estat de fluxos d'efectiu, a més de les xifres de l'exercici 2017, les corresponents a l'exercici anterior. Així mateix, la informació continguda en aquesta memòria referida a l'exercici 2017 es presenta, a efectes comparatius amb la informació de l'exercici 2016.

La Societat està obligada a auditar els seus comptes anuals. Aquests comptes anuals de 2017 així com els de l'anterior 2016 estan auditats.

2.5. Agrupació de partides.

No hi ha informació sobre aquesta rúbrica.

2.6. Elements recollits en varies partides.

Existeixen elements del balanç recollits en dues o més partides. Concretament préstecs atorgats a la Societat per part d'entitats financeres, els derivats de cobertura així com partides a pagar a l'Ajuntament. Es troben degudament identificats en la nota 9 de la present memòria.

2.7. Canvis en criteris comptables.

Durant l'exercici 2017 no s'han produït canvis de criteris comptables respecte als criteris aplicats en l'exercici anterior.

2.8. Correcció d'errors.

Els Comptes Anuals de l'exercici 2017 no inclouen ajustos realitzats com a conseqüència d'errors detectats en l'exercici.

Els Comptes Anuals de l'exercici 2016 inclouen ajustos realitzats com a conseqüència d'errors detectats en l'exercici en aplicar 330.191,95 euros de les provisions per reparacions del Cementiri General de Reus com més valor de les reserves voluntàries.

2.9. Importància Relativa.

En determinar la informació a desglossar en la present memòria sobre les diferents partides dels estats financers o altres assumptes, la Societat, d'acord amb el Marc Conceptual del Pla General de Comptabilitat, ha tingut en compte la importància relativa en relació amb els comptes anuals de l'exercici 2017.

3. Aplicació de resultats

La proposta d'aplicació del resultat per part dels administradors és la següent:

Base de repartiment	Exercici 2017	Exercici 2016
Saldo del compte de pèrdues i guanys	623.756,49	3.139.333,11
Romanent		
Reserves voluntàries		
Altres reserves de lliure disposició		
Total	623.756,49	3.139.333,11

Aplicació	Exercici 2017	Exercici 2016
A reserva legal	-62.375,65	-313.933,31
Per fons de comerç		
A reserves especials		
A reserves voluntàries	-561.380,84	-2.825.399,80
A dividends		
A compensació de pèrdues d'exercicis anteriors		
Altres		
Total	-623.756,49	-3.139.333,11

Un cop s'han cobert les pèrdues d'exercicis anteriors, la Societat està obligada a destinar el 10% dels beneficis de l'exercici a la constitució de la reserva legal, fins assolir, com a mínim, el 20% del capital social, conforme al que indica la normativa mercantil vigent al article 274 de la Llei 1/2010 de 2 de juliol, que aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital. Aquesta reserva, mentre no superi el límit del 20% del capital social, no és distribuïble als accionistes.

En el clausulat dels préstecs per el finançament per la construcció del Nou Hospital, consta un limitació a la distribució de dividends en el sentit que s'ha de demanar autorització prèvia les entitats financeres.

Durant l'exercici 2016 es va aprovar el primer i únic repartiment de dividends de la societat (veure Nota 9.3).

4. Normes de registre i valoració

Els criteris que s'han seguit en la confecció dels Comptes Anuals i que es consideren significatius en la determinació de la situació patrimonial, financera, el resultat de les operacions del període i dels fluxos incorporats a l'estat de fluxos d'efectiu són els següents:

4.1. Immobilitzat intangible.

L'immobilitzat intangible es valora inicialment pel seu cost, ja sigui aquest el preu d'adquisició o el cost de producció. El cost de l'immobilitzat intangible adquirit mitjançant combinacions de negocis és el seu valor raonable en la data d'adquisició.

Després del reconeixement inicial, l'immobilitzat intangible es valora pel seu cost, menys l'amortització acumulada i, si escau, l'import acumulat de les correccions per deterioració registrades.

Per a cada immobilitzat intangible s'analitza i determina la vida útil.

Els actius intangibles s'amortitzen sistemàticament en funció de la vida útil estimada dels mateixos i del seu valor residual. Els mètodes i períodes d'amortització aplicats són revisats en cada tancament d'exercici i, si escau, ajustats de forma prospectiva. Almenys al tancament de l'exercici, s'avalua l'existència d'indis de deterioració, en aquest cas s'estimen els imports recuperables, efectuant-se les correccions valoratives que procedeixin, tal com s'estableix en l'apartat h d'aquest epígraf.

A partir de l'1 de gener de 2016 el Real Decret 602/2016, de 2 de desembre, que modifica el Pla General de Comptabilitat (RD 15/14/2007) i entre altres modificacions estableix que tots els immobilitzats intangibles reconeguts comptablement tenen vida útil definida. No obstant, respecte aquells intangibles la vida útil dels quals no pugui estimar-se de manera fiable s'hauran d'amortitzar en un termini de 10 anys (o altre percentatge en cas de prova).

L'amortització dels elements de l'immobilitzat intangibles es duu a terme de forma lineal durant la seva vida útil estimada, en funció dels següents anys de vida útil:

Immobilitzat intangible		
Descripció	Anys	% Anual
Aplicacions informàtiques	4 a 5	16,67% a 25%
Altres Immobilitzat intangible	10 a 75	1,33% a 10%

La Societat inclou en el cost de l'immobilitzat intangible que necessita un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús, explotació o venda, les despeses financeres relacionades amb el finançament específic o genèric, directament atribuïble a l'adquisició, construcció o producció.

a) Investigació i desenvolupament

No existeix informació en aquesta rúbrica.

b) Drets sobre béns

En aquest punt es recull:

- els imports dels arranjaments i millores dels fermes de carrers, camins, espais públics, etc..., sobre els que la Societat efectuarà manteniments preventius en els propers anys, si li és sol·licitat.
- conté també els imports d'inversions encarregades per l'Ajuntament, i ubicades físicament en via pública (xarxa de fibra òptica, contenidors soterrats, etc.).
- el Dret de Superfície del terreny del Nou Hospital a l'Avinguda de Bellisens.
- el Dret de Superfície del Centre Cívic i del Casal de la Dona de La Patacada (*).
- el Dret de Superfície de la Biblioteca Municipal de Mas Iglesias (*).
- el Dret de Superfície de l'EBM La Ginesta (*).
- el Dret de Superfície de l'immoble de Raval Martí Folguera, 31.
- el Dret de Reg de la Comunitat de Regants del Pantà de Riudecanyes.
- servituds de pas.

(*) la vida útil d'aquests Drets de Superfície s'ha vist afectada per l'Acord de la Junta de Govern Local de 9 de març de 2018, tal i com s'explica a la Nota 6 de la present Memòria.

c) Patents, llicències, marques i similars

No existeix informació en aquesta rúbrica.

d) Propietat Industrial

La propietat industrial es valora pels costos incorreguts per a l'obtenció de la propietat o el dret a l'ús o a la concessió de l'ús de les diferents manifestacions de la mateixa, sempre que, per les condicions econòmiques que es deriven del contracte han d'inventariar-se per l'empresa adquirent. S'inclouen, entre altres, les patents

d'invenció, els certificats de protecció de models d'utilitat, el disseny industrial i les patents de producció.

Els drets de la propietat industrial es valoren pel preu d'adquisició o cost de producció, incloent el valor en llibres de les despeses de desenvolupament activats al moment en què s'obté la corresponent patent o similar, inclòs el cost de registre i formalització de la propietat industrial.

Són objecte d'amortització i correcció valorativa per deterioració. La vida útil de la propietat industrial de la Societat és de 10 anys.

e) Fons de Comerç

No existeix informació en aquesta rúbrica.

f) Aplicacions informàtiques

Es valoren al preu d'adquisició o cost de producció, incloent-se en aquest epígraf les despeses de desenvolupament de les pàgines web (sempre que estigui prevista la seva utilització durant diversos anys). La vida útil d'aquests elements s'estima en 4 ó 5 anys.

Les reparacions que no representen una ampliació de la vida útil i els costos de manteniment són carregats en el compte de pèrdues i guanys en l'exercici en què es produeixen.

g) Drets de traspàs

No existeix informació en aquesta rúbrica.

h) Deterioració de valor d'immobilitzat intangible

Al tancament de l'exercici o sempre que existeixin indicis de pèrdues de valor, la Societat revisa els imports en llibres dels seus actius intangibles per determinar si existeixen indicis que els actius hagin sofert una pèrdua per deterioració de valor. Si existeix qualsevol indici, l'import recuperable de l'actiu es calcula amb l'objecte de determinar l'abast de la pèrdua per deterioració de valor (si la hi hagués). En cas que l'actiu no generi fluxos d'efectiu per si mateix que siguin independents d'altres actius, la Societat calcularà l'import recuperable de la unitat generadora d'efectiu a la qual pertany l'actiu.

i) Propietat intel·lectual

No existeix informació en aquesta rúbrica.

j) Contractes de franquícia

No existeix informació en aquesta rúbrica.

k) Drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.2. *Immobilitzat material.*

Es valora al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció que inclou, a més de l'import facturat després de deduir qualsevol descompte o rebaixa en el preu, totes les despeses addicionals i directament relacionats que es produeixin fins a la seva posada en funcionament, com les despeses de explanació i enderrocament, transport, assegurances, instal·lació, muntatge i uns altres similars. La Societat inclou en el cost de l'immobilitzat material que necessita un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús, explotació o venda, les despeses financeres relacionades amb el finançament específic o genèrica, directament atribuïble a l'adquisició, construcció o producció. Forma part, també, del valor de l'immobilitzat material, l'estimació inicial del valor actual de les obligacions assumides derivades del desmantellament o retirada i altres associades a l'actiu, tals com a costos de rehabilitació, quan aquestes obligacions donen lloc al registre de provisions. Així com la millor estimació del valor actual de l'import contingent, no obstant això, els pagaments contingents que depenguin de magnituds relacionades amb el desenvolupament de l'activitat, es comptabilitzen com una despesa en el compte de pèrdues i guanys a mesura en què s'incorrin.

En les activitats en les que els ingressos es consideren no subjectes a IVA d'acord a la normativa vigent, les despeses i inversions relacionades es registren afegint l'IVA suportat com a més despesa o immobilitzat, en ser considerat les quotes suportades com a més cost de la despesa o de la inversió.

Les quantitats lliurades a compte d'adquisicions futures de béns de l'immobilitzat material, es registren en l'actiu i els ajustos que sorgeixen per l'actualització del valor de l'actiu associat a la bestreta donen lloc al reconeixement d'ingressos financers, conforme es reportin. A aquest efecte s'utilitza el tipus d'interès incremental del proveïdor existent al moment inicial, és a dir, el tipus d'interès al que el proveïdor podria finançar-se en condicions equivalents a les quals resulten de l'import rebut, que no serà objecte de modificació en posteriors exercicis. Quan es tracti de bestretes amb

venciment no superior a un any i l'efecte financer del qual no sigui significatiu, no serà necessari dur a terme cap tipus d'actualització.

No és aplicable l'activació de grans reparacions i costos de retir i rehabilitació.

La Societat no té compromisos de desmantellament, retir o rehabilitació per als seus béns d'actiu. Per això no s'han comptabilitzat en els actius valors per a la cobertura de tals obligacions de futur.

La Societat procedeix al càlcul de deterioraments quan considera que el valor comptable dels actius no supera el valor recuperable dels mateixos.

Es registra la pèrdua per deterioració del valor d'un element de l'immobilitzat material quan el seu valor net comptable superi al seu import recuperable, entenent aquest com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús.

Les despeses realitzades durant l'exercici amb motiu de les obres i treballs efectuats per la Societat, es carregaran en els comptes de despeses que corresponguin. Els costos d'ampliació o millora que donen lloc a un augment de la capacitat productiva o a un allargament de la vida útil dels béns, són incorporats a l'actiu com a major valor del mateix. Els comptes de l'immobilitzat material en curs, es carreguen per l'import d'aquestes despeses, amb abonament a la partida d'ingressos que recull els treballs realitzats per la Societat per a si mateixa.

En els arrendaments financers es comptabilitza l'actiu d'acord amb la seva naturalesa, i un passiu financer pel mateix import, que és el menor entre el valor raonable de l'actiu arrendat i el valor actual a l'inici de l'arrendament dels pagaments mínims acordats.

L'amortització dels elements de l'immobilitzat material es realitza, des del moment en el qual estan disponibles per a la seva posada en funcionament, de forma lineal durant la seva vida útil estimada estimant un valor residual nul, en funció dels següents anys de vida útil:

Immobilitzat material		
Descripció	Anys	% Anual
Construccions	10 a 50	2% a 10%
Instal·lacions Tècniques	10 a 50	2% a 10%
Maquinaria	7 a 9	11,11% a 14,28%
Utilitatge	4 a 8	12,5% a 25%
Altres Instal·lacions	5 a 17	5,88% a 20%
Mobiliari	7 a 20	5% a 14,29%
Equips processos d'informació	4 a 8	12,5% a 25%
Elements de transport	3,08 a 10	10%-32,47%
Altre immobilitzat	15 a 20	5% a 6,67%

D'acord a l'article 12 i a la Disposició Transitòria 13^a de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats, les taules d'amortització d'actius coincideixen amb les de l'esmentada norma. En qualsevol cas, la vida útil actualitzada dels actius afectats és coherent amb la vida útil real del bé.

La Societat avalua almenys al tancament de cada exercici si existeixen indicis de pèrdues per deterioració de valor del seu immobilitzat material, que redueixin el valor recuperable dels actius a un import inferior al del seu valor en llibres. Si existeix qualsevol indici, s'estima el valor recuperable de l'actiu amb l'objecte de determinar l'abast de l'eventual pèrdua per deterioració de valor. En cas que l'actiu no generi fluxos d'efectiu que siguin independents d'altres actius o grups d'actius, la Societat calcula el valor recuperable de la unitat generadora d'efectiu (UGE) a la qual pertany l'actiu.

El valor recuperable dels actius és el major entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús. La determinació del valor en ús es realitza en funció dels fluxos d'efectiu futurs esperats que es derivaran de la utilització de l'actiu, les expectatives sobre possibles variacions en l'import o distribució temporal dels fluxos, el valor temporal dels diners, el preu a satisfer per suportar la incertesa relacionada amb l'actiu i altres factors que els partícips del mercat considerarien en la valoració dels fluxos d'efectiu futurs relacionats amb l'actiu.

En el cas que l'import recuperable estimat sigui inferior al valor net en llibres de l'actiu, es registra la corresponent pèrdua per deterioració amb càrrec al compte de pèrdues i guanys, reduint el valor en llibres de l'actiu al seu import recuperable.

Una vegada reconeguda la correcció valorativa per deterioració o la seva reversió, s'ajusten les amortitzacions dels exercicis següents considerant el nou valor comptable.

No obstant l'anterior, si de les circumstàncies específiques dels actius es posa de manifest una pèrdua de caràcter irreversible, aquesta es reconeix directament en pèrdues procedents de l'immobilitzat del compte de pèrdues i guanys.

4.3. Inversions Immobiliàries.

La Societat classifica com a inversions immobiliàries aquells actius no corrents que siguin immobles i que posseeix per obtenir rendes, plusvàlues o ambdues, en lloc de pel seu ús en la producció o subministraments de béns o serveis, o bé per a finalitats administratives, o la seva venda en el curs ordinari de les operacions. Així com aquells terrenys i edificis els usos futurs dels quals no estiguin determinats al moment de la seva incorporació al patrimoni de la Societat.

Per a la valoració de les inversions immobiliàries s'utilitza els criteris de l'immobilitzat material, per als terrenys i construccions, sent els següents:

- Els solars sense edificar es valoren pel seu preu d'adquisició més les despeses de condicionament, com a tancaments, moviment de terres, obres de sanejament i drenatge, els de enderrocament de construccions quan sigui necessari per poder efectuar obres de nova planta, les despeses d'inspecció i aixecament de plànols quan s'efectuen amb caràcter previ a la seva adquisició, així com, l'estimació inicial del valor

actual de les obligacions presents derivades dels costos de rehabilitació del solar.

- Les construccions es valoren pel seu preu d'adquisició o cost de producció incloses aquelles instal·lacions i elements que tenen caràcter de permanència, per les taxes inherents a la construcció i els honoraris facultatius de projecte i direcció d'obra.
- L'amortització dels elements de les inversions immobiliàries es realitza, des del moment en el qual estan disponibles per a obtenir rendiments, de forma lineal durant la seva vida útil estimada estimant un valor residual nul, en funció dels següents anys de vida útil:

Inversions Immobiliàries		
Descripció	Anys	% Anual
Altres Instal·lacions	10 a 50	2% a 10%
Construccions	13 a 50	2% a 7,69%

Tal i com s'explica a la Nota 6 de la present Memòria, la vida útil d'algunes Inversions Immobiliàries s'ha vist afectada per l'Acord de la Junta de Govern Local de 9 de març de 2018,.

D'acord a l'article 12 i a la Disposició Transitòria 13^a de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats, les taules d'amortització d'actius coincideixen amb les de l'esmentada norma. En qualsevol cas, la vida útil actualitzada dels actius afectats és coherent amb la vida útil real del bé.

4.4. Arrendaments.

Els arrendaments es classifiquen com a arrendaments financers sempre que de les condicions dels mateixos es dedueixi que es transfereixen a l'arrendatari substancialment els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte. Els altres arrendaments es classifiquen com a arrendaments operatius.

La normativa vigent estableix que el cost dels béns arrendats es comptabilitzarà en el balanç de situació segons la naturalesa del bé objecte del contracte i, simultàniament, un passiu pel mateix import. Aquest import serà el menor entre el valor raonable del bé arrendat i el valor actual a l'inici de l'arrendament de les quantitats mínimes acordades, inclosa l'opció de compra, quan no existeixin dubtes raonables sobre el seu exercici. No s'inclouran en el seu càlcul les quotes de caràcter contingent, el cost dels serveis i els impostos repercutibles per l'arrendador.

Els actius registrats per aquest tipus d'operacions s'amortitzen amb criteris similars als aplicats al conjunt dels actius materials, atenent a la seva naturalesa.

Els contractes d'arrendament financer han estat incorporats directament com a actiu de la Societat i es fa figurar en el passiu el deute existent amb el creditor. Els interessos s'incorporen directament com a despeses a mesura que es van liquidant les quotes corresponents.

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé, romanen en l'arrendador.

Quan la Societat actua com a arrendatari, les despeses de l'arrendament es carreguen linealment al compte de pèrdues i guanys en funció dels acords i de la vida del contracte.

- Per a aquells immobilitzats arrendats a la Societat.

Els actius adquirits mitjançant arrendament financer es registren d'acord amb la seva naturalesa, pel menor entre el valor raonable de l'actiu i el valor actual a l'inici de l'arrendament dels pagaments mínims acordats, comptabilitzant-se un passiu financer pel mateix import. Els pagaments per l'arrendament es distribueixen entre les despeses financeres i la reducció del passiu. Als actius se'ls apliquen els mateixos criteris d'amortització, deterioració i baixa que a la resta d'actius de la seva naturalesa.

Els arrendaments operatius es registren com a despeses en el compte de pèrdues i guanys quan es reporten.

- En aquells immobilitzats que la societat arrenda a tercers:

Els ingressos derivats dels arrendaments operatius es registren en el compte de pèrdues i guanys quan es reporten. Els costos directes imputables al contracte s'inclouen com a major valor de l'actiu arrendat i es reconeixen com a despesa durant el termini del contracte, aplicant el mateix criteri utilitzat per al reconeixement dels ingressos de l'arrendament.

4.5. Permutes.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.6. Instruments financers.

La societat té registrats en el capítol d'instruments financers, aquells contractes que donen lloc a un actiu financer en una empresa i, simultàniament, a un passiu financer o a un instrument de patrimoni en una altra empresa. Per tant la present norma resulta d'aplicació als següents instruments financers:

a) Actius financers:

- Efectiu i altres actius líquids equivalents.
- Crèdits per operacions comercials: clients i deutors variis.
- Crèdits a tercers: tals com els préstecs i crèdits financers concedits, inclosos els sorgits de la venda d'actius no corrents.
- Valors representatius de deute d'altres empreses adquirits: tals com les obligacions, bons i pagarés.
- Instruments de patrimoni d'altres empreses adquirits: accions, participacions en institucions d'inversió col·lectiva i altres instruments de patrimoni.
- Derivats amb valoració favorable per a l'empresa: entre ells, futurs, opcions, permutes financeres i compravenda de moneda estrangera a termini, i
- Altres actius financers: tals com a dipòsits en entitats de crèdit, bestretes i crèdits al personal, fiances i dipòsits constituïts, dividends a cobrar i desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni propi.

b) Passius financers:

- Dèbits per operacions comercials: proveïdors i creditors variis.
- Deutes amb entitats de crèdit.
- Obligacions i altres valors negociables emesos: tals com a bons i pagarés.
- Derivats amb valoració desfavorable per a l'empresa: entre ells, futurs, opcions, permutes financeres i compravenda de moneda estrangera a termini.

Deutes amb característiques especials.

Altres passius financers: deutes amb tercers, tals com els préstecs i crèdits financers rebuts de persones o empreses que no siguin entitats de crèdit inclosos els sorgits en la compra d'actius no corrents, fiances i dipòsits rebuts i desemborsaments exigits per tercers sobre participacions.

c) Instruments de patrimoni propi: tots els instruments financers que s'inclouen dins dels fons propis, tal com les accions ordinàries emeses.

4.6.1. Inversions financeres a llarg i curt termini

Préstecs i comptes per cobrar: es registren al seu cost amortitzat, corresponent a l'efectiu lliurat, menys les devolucions del principal efectuades, més els interessos reportats no cobrats en el cas dels préstecs, i al valor actual de la contraprestació realitzada en el cas dels comptes per cobrar. La Societat registra les corresponents deterioracions per la diferència existent entre l'import a recuperar dels comptes per cobrar i el valor en llibres pel qual es troben registrades.

Pèrdues per deteriorament de crèdits:

- Respecte als impagaments de factures del Servei d'Aigües es manté el criteri de dotar aquelles factures impagades en les que hagi transcorregut dotze mesos des de la data venciment.
- Respecte als impagaments de factures de Serveis Funeraris es manté el criteri de dotar aquelles factures impagades en les que hagi transcorregut sis mesos des de la data de venciment.

Inversions mantingudes fins al seu venciment: aquells valors representatius de deute, amb una data de venciment fixada, cobraments de quantia determinada o determinable, que es negociïn en un mercat actiu i que la Societat té intenció i capacitat de conservar fins al seu venciment. Es comptabilitzen al seu cost amortitzat.

Actius financers registrats a valor raonable amb canvis en resultats:

La Societat classifica els actius i passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys al moment del seu reconeixement inicial només si:

- amb això s'elimina o redueix significativament la no correlació comptable entre actius i passius financers o
- el rendiment d'un grup d'actius financers, passius financers o de tots dos, es gestiona i avalua segons el criteri de valor raonable, d'acord amb l'estratègia documentada d'inversió o de gestió del risc de la Societat.

També es classifiquen en aquesta categoria els actius i passius financers amb derivats implícits, que són tractats com a instruments financers híbrids, bé perquè han estat designats com a tals per la Societat o a causa que no es pot valorar el component del derivat amb fiabilitat en la data d'adquisició o en una data posterior. Els actius i passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys es valoren seguint els criteris establerts per als actius i passius financers mantinguts per negociar.

La Societat no reclassifica cap actiu o passiu financer a aquesta categoria mentre estigui reconegut en el balanç de situació, excepte quan escaigui qualificar l'actiu com a inversió en empreses del grup, associades o multigrup.

Les inversions en empreses del grup, multigrup i associades: les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades, tal com les defineix la norma 13a d'elaboració dels comptes anuals del pla general de comptabilitat, s'han valorat aplicant els criteris d'aquest apartat, i no es poden incloure en altres categories als efectes de la seva valoració.

Inversions disponibles per a la venda: són la resta d'inversions que no entren dins de les quatre categories anteriors, venint a correspondre gairebé a la seva totalitat a les inversions financeres en capital, amb una inversió inferior al 20%. Aquestes inversions figuren en el balanç de situació adjunt pel seu valor raonable quan és possible determinar-ho de forma fiable. En el cas de participacions en societats no cotitzades, normalment el valor de mercat no és possible determinar-ho de manera fiable pel que, quan es dóna aquesta circumstància, es valoren pel seu cost d'adquisició o per un import inferior si existeix evidència de la seva deterioració.

4.6.2. Interessos i dividendes rebuts d'actius financers

Els interessos i dividendes d'actius financers reportats amb posterioritat al moment de l'adquisició es reconeixen com a ingressos en el compte de pèrdues i guanys. Els interessos es reconeixen pel mètode del tipus d'interès efectiu i els ingressos per dividendes procedents d'inversions en instruments de patrimoni es reconeixen quan han sorgit els drets per a la Societat a la seva percepció.

En la valoració inicial dels actius financers es registren de forma independent, atenent al seu venciment, l'import dels interessos explícits reportats i no venguts en aquest moment, així com l'import dels dividendes acordats per l'òrgan competent al moment de l'adquisició.

4.6.3. Baixa d'actius financers

La Societat dóna de baixa els actius financers quan expiren o s'han cedit els drets sobre els fluxos d'efectiu del corresponent actiu financer i s'han transferit substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat. En el cas concret de comptes a cobrar s'entén que aquest fet es produeix en general si s'han transmès els riscos d'insolvència i mora.

Quan l'actiu financer es dóna de baixa la diferència entre la contraprestació rebuda neta dels costos de transacció atribuïbles i el valor en llibres de l'actiu, més qualsevol import acumulat que s'hagi reconegut directament en el patrimoni net, determina el guany o pèrdua sorgida en donar de baixa dit actiu, que forma part del resultat de l'exercici en què aquesta es produeix.

Per contra, la Societat no dóna de baixa els actius financers, i reconeix un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, en les cessions d'actius financers en les quals es retingui substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat.

4.6.4. Efectiu i altres mitjans líquids equivalents

Sota aquest epígraf del balanç de situació adjunt es registra l'efectiu en caixa i bancs, dipòsits a la vista i altres inversions a curt termini amb venciment inferior a tres mesos d'alta liquiditat que són ràpidament realitzables en caixa i que no tenen risc de canvis en el seu valor.

4.6.5. Passius financers

Els préstecs, obligacions i similars es registren inicialment per l'import rebut, net de costos incorreguts en la transacció. Les despeses financeres, incloses les primes pagadores en la liquidació o el reemborsament i els costos de transacció, es comptabilitzen en el compte de pèrdues i guanys segons el criteri de la meritació utilitzant el mètode de l'interès efectiu. L'import reportat i no liquidat s'afegeix a l'import en llibres de l'instrument en la mesura en què no es liquiden en el període en què es produeixen.

Els comptes a pagar es registren inicialment al seu cost de mercat i posteriorment són valorades al cost amortitzat utilitzant el mètode de la taxa d'interès efectiu.

4.6.6. Fiances lliurades

Els dipòsits o fiances constituïdes en garantia de determinades obligacions, es valoren per l'import efectivament satisfet, que no difereix significativament del seu valor raonable.

4.6.7. Valor raonable

El valor raonable és l'import pel qual pot ser intercanviat un actiu o liquidat un passiu, entre parts interessades i degudament informades, que realitzin una transacció en condicions d'independència mútua.

Amb caràcter general, en la valoració d'instruments financers valorats a valor raonable, la Societat calcula aquest per referència a un valor fiable de mercat, constituint el preu cotitzat en un mercat actiu la millor referència d'aquest valor raonable. Per a aquells instruments respecte dels quals no existeixi un mercat actiu, el valor raonable s'obté, si escau, mitjançant l'aplicació de models i tècniques de valoració.

S'assumeix que el valor en llibres dels crèdits i dèbits per operacions comercials s'aproxima al seu valor raonable.

4.6.8. Instruments financers derivats i comptabilització de cobertures

La Societat es troba exposada a les variacions en les corbes de tipus d'interès en mantenir tot el seu deute amb entitats financeres a interès variable. En aquest sentit la Societat formalitza contractes de cobertura de risc de tipus d'interès, bàsicament a través de contractes amb estructures que assegurin tipus d'interès màxims.

Al tancament de l'exercici s'han valorat els contractes en vigor comparant, per a cada contracte individualment considerat, el preu pactat amb la cotització de cada divisa i, si escau, amb el tipus d'interès de referència a la data de tancament, reconeixent-se els canvis de valor dels mateixos en el compte de resultats.

4.6.9. Instruments financers compostos

La societat no ha emès ni preveu l'emissió de bons bescanviables.

4.6.10. Inversions en empreses del grup, multigrup i associades

Les inversions en empreses del grup, multigrup i associades, es valoren inicialment pel seu cost, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció.

Almenys al tancament de l'exercici, la Societat procedeix a avaluar si ha existit deterioració de valor de les inversions. Les correccions valoratives per deterioració i si escau la reversió, es porten com a despesa o ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys.

La correcció per deterioració s'aplicarà sempre que existeixi evidència objectiva que el valor en llibres d'una inversió no serà recuperable. S'entén per valor recuperable, el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió, calculats bé mitjançant l'estimació dels fluxos dels quals s'espera rebre com a conseqüència del repartiment de dividends realitzats per l'empresa participada i de l'alienació o baixa en comptes de la inversió mateixa, bé mitjançant l'estimació de la seva participació en els fluxos d'efectiu que s'espera que siguin generats per l'empresa participada. Excepte millor evidència de l'import recuperable, es prendrà en consideració el patrimoni net de l'Entitat participada corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració.

Els passius financers i els instruments de patrimoni es classifiquen conforme al contingut dels acords contractuals pactats i tenint en compte el fons econòmic. Un

instrument de patrimoni és un contracte que representa una participació residual en el patrimoni del grup una vegada deduïts tots els seus passius.

4.7. Cobertures comptables.

En les cobertures del valor raonable, els canvis de valor de l'instrument de cobertura i de la partida coberta atribuïbles al risc cobert es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys.

La part del guany o la pèrdua de l'instrument de cobertura dels fluxos d'efectiu, es reconeix transitòriament en el patrimoni net, imputant-se al compte de pèrdues i guanys en l'exercici o exercicis en els quals l'operació coberta prevista afecti al resultat tret que la cobertura correspongui a una transacció prevista que acabi en el reconeixement d'un actiu o passiu no financer, en aquest cas els imports registrats en el patrimoni net s'inclouen en el cost de l'actiu o passiu quan és adquirit o assumit.

4.8. Existències.

Es valoren al preu d'adquisició o cost de producció. El preu d'adquisició és l'import facturat pel proveïdor, deduïts els descomptes i els interessos incorporats al nominal dels debïts més les despeses addicionals perquè les existències es trobin situats per a la seva venda: transports, aranzels, assegurances i uns altres atribuïbles a l'adquisició. Quant al cost de producció, les existències es valoren afegint al cost d'adquisició de les matèries primeres i altres matèries consumibles, els costos directament imputables al producte i la part que raonablement correspon als costos indirectament imputables als productes.

La Societat utilitza el cost mitjà ponderat per a l'assignació de valor a les existències de l'activitat d'Aigües.

En quant a les existències relatives als Serveis Funeraris: per les de material tècnic i d'urnes cineràries s'empra el sistema "FIFO" de valoració, per considerar-ho el més adequat per a la gestió. Per a les existències de sepultures (tant les de la zona de l'ampliació, com les recuperades i retrocedides, les de col·locació de làpides, les de l'illa 21, l'illa de tombes est, les de sepultures familiars i de columbaris) s'empra el sistema de "preu mig ponderat".

Els impostos indirectes que graven les existències només s'incorporen al preu d'adquisició o cost de producció quan no són recuperables directament de la Hisenda Pública.

Atès que les existències de la Societat no necessiten un període de temps superior a un any per estar en condicions de ser venudes, no s'inclouen despeses financeres en el preu d'adquisició o cost de producció.

Les bestretes a proveïdors a compte de subministraments futurs d'existències es valoren pel seu cost.

La valoració dels productes obsolets, defectuosos o de lent moviment es redueix al seu possible valor de realització.

Quan el valor net realitzable de les existències és inferior al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció, s'efectuen les oportunes correccions valoratives reconeixent-les com una despesa en el compte de pèrdues i guanys.

Si deixen d'existir les circumstàncies que van causar la correcció del valor de les existències, l'import de la correcció és objecte de reversió reconeixent-ho com un ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

4.9. *Transaccions en moneda estrangera.*

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.10. *Impost sobre beneficis.*

La despesa per impost corrent es determina mitjançant la suma de la despesa per impost corrent i l'impost diferit. La despesa per impost corrent es determina aplicant el tipus de gravamen vigent al guany fiscal, i minorant el resultat així obtingut en l'import de les bonificacions i deduccions generals i aplicades en l'exercici.

Els actius i passius per impostos diferits, procedeixen de les diferències temporals definides com els imports que es preveuen pagadors o recuperables en el futur i que deriven de la diferència entre el valor en llibres dels actius i passius i la seva base fiscal. Aquests imports es registren aplicant a la diferència temporal el tipus de gravamen al que s'espera recuperar-los o liquidar-los. Amb la modificació del tipus de gravamen, la societat ha fet els ajustos entre els exercicis 2015 i 2016.

Els actius per impostos diferits sorgeixen, igualment, com a conseqüència de les bases imposables negatives pendents de compensar i dels crèdits per deduccions fiscals generades i no aplicades.

Es reconeix el corresponent passiu per impostos diferits per a totes les diferències temporals imposables, tret que la diferència temporal es derivi del reconeixement inicial d'un fons de comerç o del reconeixement inicial en una transacció que no és una combinació de negocis d'altres actius i passius en una operació que al moment de la seva realització, no afecti ni al resultat fiscal ni comptable.

Per la seva banda, els actius per impostos diferits, identificats amb diferències temporals deduïbles, solament es reconeixen en el cas que es consideri probable que la Societat tindrà en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los

efectius i no procedeixin del reconeixement inicial d'altres actius i passius en una operació que no sigui una combinació de negocis i que no afecta ni al resultat fiscal ni al resultat comptable. La resta d'actius per impostos diferits (bases imposables negatives i deduccions pendents de compensar) solament es reconeixen en el cas que es consideri probable que la Societat tindrà en el futur suficients guanys fiscals contra les quals poder fer-los efectius.

En ocasió de cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com a passius) a fi de comprovar que es mantenen vigents, efectuant-se les oportunes correccions als mateixos, d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades.

La despesa o l'ingrés per impost diferit es correspon amb el reconeixement i la cancel·lació dels passius i actius per impost diferit, així com, si escau, pel reconeixement i imputació al compte de pèrdues i guanys de l'ingrés directament imputat al patrimoni net que pugui resultar de la comptabilització d'aquelles deduccions i altres avantatges fiscals que tinguin la naturalesa econòmica de subvenció.

4.11. *Ingressos i despeses.*

Els ingressos i despeses s'imputen en funció del criteri de la meritació amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financera derivada d'ells.

No obstant això, la Societat únicament comptabilitza els beneficis realitzats a la data de tancament de l'exercici, mentre que els riscos i les pèrdues previsibles, encara sent eventuals, es comptabilitzen tan aviat són coneguts.

Els ingressos per la venda de béns o serveis es reconeixen pel valor raonable de la contrapartida rebuda o a rebre derivada dels mateixos. Els descomptes per ràpid pagament, per volum o un altre tipus de descomptes, així com els interessos incorporats al nominal dels crèdits, es registren com una minoració dels mateixos. No obstant la Societat inclou els interessos incorporats als crèdits comercials amb venciment no superior a un any que no tenen un tipus d'interès contractual, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no és significatiu.

Els descomptes concedits a clients es reconeixen al moment en què és probable que es van a complir les condicions que determinen la seva concessió com una reducció dels ingressos per vendes.

Les bestretes a compte de vendes futures figuren valorats pel valor rebut.

4.12. Provisions i contingències.

Les obligacions existents a la data del balanç de situació sorgides com a conseqüència de successos passats dels quals poden derivar-se perjudicis patrimonials per a la Societat l'import de la qual i moment de cancel·lació són indeterminats es registren en el balanç de situació com a provisions pel valor actual de l'import més probable que s'estima que la Societat haurà de desemborsar per cancel·lar l'obligació.

La compensació a rebre d'un tercer al moment de liquidar l'obligació, no suposa una minoració de l'import del deute, sense perjudici del reconeixement en l'actiu de la Societat del corresponent dret de cobrament, sempre que no existeixin dubtes que aquest reemborsament serà percebut, registrant-se aquest actiu per un import no superior de l'obligació registrada comptablement.

Les provisions i contingències es reconeixen des del moment en que existeix una probabilitat raonable de la seva existència. El mètode de càlcul està basat en l'eventual reclamació de tercers.

4.13. Elements patrimonials de naturalesa mediambiental.

Els costos incorreguts en l'adquisició de sistemes, equips i instal·lacions l'objecte dels quals sigui l'eliminació, limitació o el control dels possibles impactes que pugui ocasionar el desenvolupament normal de l'activitat sobre el medi ambient, es consideren inversions en immobilitzat.

La resta de despeses relacionades amb el medi ambient, diferents de les realitzades per l'adquisició d'elements d'immobilitzat, es consideren despeses de l'exercici.

Pel que fa a les possibles contingències en matèria medi ambiental que es poguessin produir, els administradors consideren que aquestes es troben suficientment cobertes amb les pòlisses d'assegurances de responsabilitat civil que la societat té subscrites.

4.14. Criteris emprats per al registre i valoració de les despeses de personal.

Per al cas de les retribucions per prestació definida les contribucions a realitzar donen lloc a un passiu per retribucions a llarg termini al personal quan, al tancament de l'exercici, figurin contribucions reportades no satisfetes.

Excepte en el cas de causa justificada, les societats vénen obligades a indemnitzar als seus empleats quan cessen en els seus serveis.

Davant l'absència de qualsevol necessitat previsible de terminació anormal de l'ocupació i atès que no reben indemnitzacions aquells empleats que es jubilen o cessen voluntàriament en els seus serveis, els pagaments per indemnitzacions, quan

sorgeixen, es carreguen a despeses al moment en què es pren la decisió d'efectuar l'acomiadament.

4.15. *Pagaments basats en accions.*

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.16. *Subvencions, donacions i llegats.*

Les subvencions de capital no reintegrables es valoren per l'import concedit, reconeixent-se inicialment com a ingressos directament imputats al patrimoni net i s'imputen a resultats en proporció a la depreciació experimentada durant el període pels actius finançats per aquestes subvencions, tret que es tracti d'actius no depreciables en aquest cas s'imputaran al resultat de l'exercici en què es produeixi l'alienació o baixa en inventari dels mateixos.

Mentre tenen el caràcter de subvencions reintegrables es comptabilitzen com a deutes a llarg termini transformables en subvencions.

Quan les subvencions es concedeixin per finançar despeses específiques s'imputaran com a ingressos en l'exercici en què es reportin les despeses que estan finançant.

4.17. *Combinacions de negocis.*

En la data d'adquisició, els actius identificables adquirits i els passius assumits es registraran, amb caràcter general, pel seu valor raonable sempre que aquest valor raonable pugui ser mesurat amb suficient fiabilitat, així com si escau, el corresponent fons de comerç o diferència negativa.

4.18. *Negocis conjunts.*

No existeix informació en aquesta rúbrica.

4.19. *Criteris emprats en transaccions entre parts vinculades.*

Les operacions entre empreses del mateix grup, amb independència del grau de vinculació, es comptabilitzen d'acord amb les normes generals. Els elements objecte de les transaccions que es realitzin es comptabilitzaran al moment inicial pel seu valor raonable. La valoració posterior es realitza d'acord amb el previst en les normes particulars per als comptes que correspongui.

Aquesta norma de valoració afecta a les parts vinculades que s'expliciten en la Norma d'elaboració dels comptes anuals 13ª del Pla General de Comptabilitat. En aquest sentit:

- a) S'entendrà que una empresa forma part del grup quan ambdues estiguin vinculades per una relació de control, directa o indirecta, anàloga a la prevista en l'article 42 del Codi de Comerç, o quan les empreses estiguin controlades per qualsevol mitjà per una o diverses persones jurídiques que actuïn conjuntament o es trobin sota adreça única per acords o clàusules estatutàries.
- b) S'entendrà que una empresa és associada quan, sense que es tracti d'una empresa del grup en el sentit assenyalat, l'empresa o les persones físiques dominants, exerceixin sobre aquesta empresa associada una influència significativa, tal com es desenvolupa detingudament en la citada Norma d'elaboració de comptes anuals 13^a.
- c) Una part es considera vinculada a una altra quan una d'elles exerceix o té la possibilitat d'exercir directa o indirectament o en virtut de pactes o acords entre accionistes o partícips, el control sobre una altra o una influència significativa en la presa de decisions financeres i d'explotació de l'altra, tal com es detalla detingudament en la Norma d'elaboració de comptes anuals 15^a.

Es consideren parts vinculades a la Societat, addicionalment a les empreses del grup, associades i multigrup, a les persones físiques que posseeixin directa o indirectament alguna participació en els drets de vot de la Societat, o en el seu dominant, de manera que els permeti exercir sobre una o una altra una influència significativa, així com als seus familiars propers, al personal clau de la Societat o del seu dominant (persones físiques amb autoritat i responsabilitat sobre la planificació, adreça i control de les activitats de l'empresa, ja sigui directa o indirectament), entre la qual s'inclouen els Administradors i els Directius, al costat dels seus familiars propers, així com a les entitats sobre les quals les persones esmentades anteriorment puguin exercir una influència significativa. Així mateix tenen la consideració de part vinculades les empreses que comparteixin algun conseller o directiu amb la Societat, excepte quan aquest no exerceixi una influència significativa en les polítiques financera i d'explotació d'ambdues, i, si escau, els familiars propers del representant persona física de l'Administrador, persona jurídica, de la Societat.

4.20. *Actius no corrents mantinguts per la venda.*

Es registren en aquest apartat aquells actius en els quals el seu valor comptable es recuperarà fonamentalment a través de la seva venda, i sempre que compleixin els següents requisits:

- L'actiu ha d'estar disponible en les seves condicions actuals per a la seva venda immediata, i
- La seva venda ha de ser altament probable, ja sigui perquè es té un pla per vendre l'actiu i s'hagi iniciat un programa per trobar comprador, que la venda de l'actiu ha de negociar-se a un preu adequat en relació amb el seu valor raonable actual i que s'espera completar la venda dins de l'any següent. És improbable que hi hagi canvis significatius en el mateix o que vagi a ser retirat.

Es valoren al moment de la seva classificació en aquesta categoria, pel menor entre el seu valor comptable i el seu valor raonable menys els costos de venda. Per calcular el valor comptable s'ha determinat el deteriorament del valor i s'han registrat les correccions valoratives oportunes de manera que el valor comptable no excedeixi del valor raonable.

4.21. Operacions interrompudes.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

5. Immobilitzat material

El moviment hagut en aquest capítol del balanç de situació adjunt és el següent:

Immobilitzat Material	Saldo inicial 31/12/2016	ALTES	BAIXES	TRASPÀS	Saldo final 31/12/2017
Terrenys	1.070.516,79	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	20.745.255,61	1.500,00	33.722,62	0,00	20.780.478,23
Instal·lacions Tècniques	30.176.353,59	0,00	-13.882,34	516.081,50	30.678.552,75
Maquinaria	310.507,45	0,00	-1.545,00	404,34	309.366,79
Utilatge	636.145,17	0,00	-13.748,82	3.977,50	626.373,85
Altres Instal·lacions	4.874.006,04	8.946,02	-297.566,08	601.038,37	5.186.424,35
Mobiliari	2.507.793,03	32.541,58	-169.717,91	10.618,45	2.381.235,15
Eq. Proc. Inf.	1.448.545,66	4.799,46	-38.432,26	60.065,93	1.474.978,79
Elements de transport	975.038,87	1.306,00	0,00	14.905,64	991.250,51
Altres immobilitzat	86.269,59	0,00	0,00	0,00	86.269,59
Immobilitzat en curs	143.914,07	1.299.369,20	-33.722,62	-1.211.771,73	197.788,92
Total import brut	62.974.345,87	1.348.462,26	-534.892,41	-4.680,00	63.783.235,72

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2016	ALTES	BAIXES	TRASPÀS	Saldo final 31/12/2017	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	-7.985.292,21	-560.812,99	0,00	0,00	-8.546.105,20	0,00	12.234.373,03
Instal·lacions Tècniques	-17.916.452,86	-689.579,14	10.496,27	0,00	-18.595.535,73	0,00	12.083.017,02
Maquinaria	-293.332,51	-4.812,39	1.298,84	0,00	-296.846,06	0,00	12.520,73
Utilatge	-544.185,49	-30.092,83	13.748,82	0,00	-560.529,50	0,00	65.844,35
Altres Instal·lacions	-3.958.020,33	-205.819,93	293.667,27	0,00	-3.870.172,99	0,00	1.316.251,36
Mobiliari	-1.760.179,03	-152.687,60	167.759,87	0,00	-1.745.106,76	0,00	636.128,39
Eq. Proc. Inf.	-1.346.525,70	-42.586,46	38.432,26	0,00	-1.350.679,90	0,00	124.298,89
Elements de transport	-925.179,93	-11.749,28	0,00	0,00	-936.929,21	0,00	54.321,30
Altres immobilitzat	-38.033,68	-4.432,12	0,00	0,00	-42.465,80	0,00	43.803,79
Immobilitzat en curs		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	197.788,92
Total import brut	-34.767.201,74	-1.702.572,74	525.403,33	0,00	-35.944.371,15	0,00	27.838.864,57

D'acord als convenis subscrits al seu dia amb l'Ajuntament de Reus, durant l'exercici s'ha arribat al final del període de lloguer dels següents equipaments: plaques fotovoltaïques de la Biblioteca Xavier Amorós, equipament del Mas Pintat i equipament per cobrir noves necessitats de formació i gestió de l'IMFE. Un cop transcorregut el termini de lloguer i havent recuperat la inversió feta al seu dia, s'ha cedit gratuïtament a l'Ajuntament la titularitat dels actius i s'ha procedit de donar de baixa en l'inventari aquests equipaments.

El moviment de l'any anterior de l'immobilitzat material va ser el següent:

Immobilitzat Material	Saldo inicial 31/12/2015	ALTES	BAIXES	TRASPÀS	Saldo final 31/12/2016
Terrenys	1.070.516,79	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	20.697.396,00	0,00	0,00	47.859,61	20.745.255,61
Instal·lacions Tècniques	29.927.646,27	0,00	-13.510,91	262.218,23	30.176.353,59
Maquinaria	307.743,28	0,00	-735,47	3.499,64	310.507,45
Utilatge	615.333,58	0,00	-14.473,93	35.285,52	636.145,17
Altres Instal·lacions	4.643.679,98	16.679,00	-51.254,20	264.901,26	4.874.006,04
Mobiliari	2.412.336,48	97.213,14	-6.365,65	4.609,06	2.507.793,03
Eq. Proc. Inf.	1.408.310,78	24.043,73	-17.125,16	33.316,31	1.448.545,66
Elements de transport	990.819,34	25.404,05	-61.019,28	19.834,76	975.038,87
Altres immobilitzat	258.373,27	0,00	-172.103,68	0,00	86.269,59
Immobilitzat en curs	105.228,57	710.209,89	0,00	-671.524,39	143.914,07
Total import brut	62.437.384,34	873.549,81	-336.588,28	0,00	62.974.345,87

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2015	ALTES	BAIXES	TRASPÀS	Saldo final 31/12/2016	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.070.516,79
Construccions	-7.423.916,64	-561.375,57	0,00	0,00	-7.985.292,21	0,00	12.759.963,40
Instal·lacions Tècniques	-17.211.358,97	-715.057,39	9.963,50	0,00	-17.916.452,86	0,00	12.259.900,73
Maquinària	-281.392,77	-12.675,21	735,47	0,00	-293.332,51	0,00	17.174,94
Utilatge	-521.879,07	-36.780,35	14.473,93	0,00	-544.185,49	0,00	91.959,68
Altres Instal·lacions	-3.841.670,31	-166.962,92	50.612,90	0,00	-3.958.020,33	0,00	915.985,71
Mobiliari	-1.603.970,74	-162.231,16	6.022,87	0,00	-1.760.179,03	0,00	747.614,00
Eq. Proc. Inf.	-1.329.206,11	-34.444,75	17.125,16	0,00	-1.346.525,70	0,00	102.019,96
Elements de transport	-957.046,67	-26.071,06	57.937,80	0,00	-925.179,93	0,00	49.858,94
Altres immobilitzat	-188.567,81	-17.333,58	167.867,71	0,00	-38.033,68	0,00	48.235,91
Immobilitzat en curs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	143.914,07
Total import brut	-33.359.009,09	-1.732.931,99	324.739,34	0,00	-34.767.201,74	0,00	28.207.144,13

No hi ha immobilitzat material no afecte a l'explotació.

No hi ha despeses financeres capitalitzades en l'exercici.

Existeix immobilitzat material totalment amortitzat a 31 de desembre segons el següent detall:

Concepte	Exercici 2017	Exercici 2016
Construccions	1.105.337,27	1.084.343,00
Instal·lacions tècniques	8.087.161,55	7.426.456,55
Maquinària	277.959,33	256.217,68
Utilatge	430.583,34	387.159,19
Altres instal·lacions	2.584.306,50	2.710.275,58
Mobiliari	927.289,51	820.920,75
Eq. Proc. Inf.	1.254.338,96	1.280.266,20
Elements de transport	911.305,02	913.023,22
Altres Immobilitzat	271,55	271,55
Total	15.578.553,03	14.878.933,72

Llevat dels esmentats a les Nota 9.1.5 Passius financers a llarg termini i 8.2 Arrendaments operatius, cap element de l'immobilitzat material està afectat per garanties, gravàmens o reversió.

Les subvencions, donacions i llegats rebuts relacionats amb l'immobilitzat material es detallen en la Nota 18.

Al 31 de desembre de 2017 no s'han contret compromisos en ferm per a la compra d'immobilitzat.

No hi ha compromisos en ferm de venda d'immobilitzat.

Cap immobilitzat material està afectat per litigis, embargaments ni situacions anàlogues.

La societat té formalitzades pòlisses d'assegurances per a cobrir els possibles riscos als que estan subjectes els diversos elements del seu immobilitzat material, així com les possibles reclamacions que se li puguin presentar per l'exercici de la seva activitat,

entenen que aquestes pòlisses cobreixen de manera suficient els riscos als que estan sotmesos.

No hi ha béns en règim d'arrendament financer en l'epígraf immobilitzat material del balanç de situació.

A l'exercici 2017 existeixen restriccions a la titularitat dels béns d'immobilitzat material, representades per les construccions del crematori, donat que aquestes construccions estan sobre un terrenys de l'Ajuntament de Reus adscrits a la Societat.

6. Inversions immobiliàries

El moviment hagut en aquest capítol del balanç de situació adjunt és el següent:

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2017
Terrenys	2.606.249,53	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	146.428.254,44	6.652,10	0,00	0,00	146.434.906,54
Total import brut	149.034.503,97	6.652,10	0,00	0,00	149.041.156,07

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2017	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	-24.902.163,10	-5.051.156,73	0,00	0,00	-29.953.319,83	0,00	116.481.586,71
Total	-24.902.163,10	-5.051.156,73	0,00	0,00	-29.953.319,83	0,00	119.087.836,24

Mentre que l'any anterior va ser aquest:

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016
Terrenys	2.606.249,53	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	146.428.006,39	248,05	0,00	0,00	146.428.254,44
Total import brut	149.034.255,92	248,05	0,00	0,00	149.034.503,97

Inversions immobiliàries	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016	Deteriorament de valor	Valor net
Terrenys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.606.249,53
Construccions	-20.511.244,44	-4.390.918,66	0,00	0,00	-24.902.163,10	0,00	121.526.091,34
Total	-20.511.244,44	-4.390.918,66	0,00	0,00	-24.902.163,10	0,00	124.132.340,87

En aquestes inversions immobiliàries s'inclouen les relatives a diferents encàrrecs a REUS SERVEIS MUNICIPALS SA per part de l'Ajuntament de Reus, que es varen formalitzar en els corresponents convenis de col·laboració, en virtut dels quals REUS SERVEIS MUNICIPALS SA va efectuar diferents obres de construcció o reforma en diversos equipaments destinats a la prestació de serveis públics o activitats d'interès general.

De conformitat amb els convenis referits, REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A. va esdevenir bé propietària, bé titular d'un dret de superfície respecte els següents immobles: Centre Cívic La Patacada, Casal de la Dona, antics rentadors; Edifici d'ampliació de l'Escola bressol municipal «La Ginesta»; Centre Cívic Migjorn; Escola bressol municipal el Lligabosc; tres locals ubicats a la plaça Patacada, número 4; Local B (núm. 6-8), local C (núm. 2-4) i local D (núm. 6-8) del carrer Rosselló; Escola bressol municipal l'Olivera; Escola bressol municipal el Marfull; Escola bressol municipal el Margalló.

L'Ajuntament ostenta un dret d'arrendament respecte als immobles abans referenciats de conformitat amb els contractes formalitzats amb REUS SERVEIS MUNICIPALS, S.A. la qual cosa permet que les activitats i serveis que en ells es presten siguin gestionades, actualment, bé pel propi Ajuntament bé per entitats que en depenen.

Cal tenir present que els convenis de lloguer i els acords que els emparen no contemplen cap previsió, bé sigui a la titularitat, bé sigui a l'ús posterior, que respecte aquests immobles es farà a la finalització, per compliment del termini, dels convenis de lloguer.

Amb la finalitat de clarificar des del punt de vista de gestió comptable la situació d'aquests immobles, i a manca de previsió contractual, es va demanar a l'Ajuntament de Reus que es pronunciés manifestant quina és la seva voluntat en relació amb la titularitat i el destí dels esmentats immobles quan venci el termini establert en els contractes de lloguer subscrits, per tal de poder planificar comptablement els propers exercicis, segons el compromís que tingués a bé d'adoptar l'Ajuntament de Reus, sempre amb una visió que els comptes de la societat reflecteixin la imatge fidel de la seva situació econòmica, financera i patrimonial.

La Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus, en sessió del 9 de març de 2018, va acordar posar de manifest la voluntat de l'Ajuntament que els immobles referenciats esdevinguin de propietat municipal, així com iniciar, una vegada extingits els contractes d'arrendament que l'Ajuntament té formalitzats amb REUS SERVEIS MUNICIPALS SA, els tràmits legalment establerts per a fer-ho efectiu.

En virtut d'aquest Acord la societat considera que aquests immobles tenen una vida útil d'acord al contracte de lloguer establert de 20 anys, i no 50 com s'aplicava fins ara a tots ells (llevat de la Biblioteca Pere Anguera, que té un Dret de Superfície coincident amb la durada del lloguer).

Aquesta reducció de la vida útil del bens esmentats provoca una despesa addicional per dotacions a l'amortització d'inversions immobiliàries de l'exercici 2017 de 660.197,66 euros.

També s'inclouen com inversions immobiliàries l'immoble del Nou Hospital Sant Joan de Reus, així com el valor del terreny i de la construcció del local situat a la Plaça Antoni Sabater Esteve, 2 de Reus.

Els ingressos provinents així com les despeses per a la seva explotació (amortització) es troben detallats a continuació:

Concepte	Exercici 2017	Exercici 2016
Ingressos provinents d'inversions immobiliàries	7.593.574,24	7.501.661,11
Despeses per l'explotació d'inversions immobiliàries	5.056.240,90	4.396.131,89

No ha estat necessari realitzar cap correcció valorativa dels actius des de la seva adquisició.

No hi ha inversions immobiliàries fora del territori nacional.

No existeixen restriccions a la realització d'inversions immobiliàries. El cobrament dels ingressos relatius al lloguer del Nou Hospital de Sant Joan estan afectes al préstec sindicat formalitzat per a la operació de finançament de la construcció de l'Hospital.

No s'ha realitzat cap correcció valorativa dels béns d'immobilitzat.

No hi ha despeses financeres capitalitzades en l'exercici.

El cost de les inversions immobiliàries totalment amortitzades és de 925.679,41 euros (922.585,74 euros l'exercici anterior).

Les subvencions, donacions i llegats rebuts relacionats amb les inversions immobiliàries es detallen en la Nota 18.

No existeixen obligacions contractuals per a adquisició, construcció o desenvolupament d'inversions immobiliàries o per a reparacions, manteniment o millores.

No hi han inversions immobiliàries al balanç de situació corresponents a béns en règim d'arrendament financer.

La Societat no s'ha acollit a la normativa relativa a l'Actualització de Balanços de la Llei 16/2012, de 27 de desembre.

Immobilitzat intangible

El detall de moviments hagut en aquest capítol del balanç de situació adjunt és el següent:

Immobilitzat Intangible	Saldo inicial 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2017
Patents, licències, marques i similars	6.679,82	1.900,00	0,00	0,00	8.579,82
Ap. informàtiques	2.583.728,33	23.846,35	-38.402,64	38.245,00	2.607.417,04
Drets béns cedits en ús	15.487.315,53	0,00	0,00	0,00	15.487.315,53
Immob. Intang. En curs	1.350,00	49.095,50	0,00	-33.565,00	16.880,50
Total import brut	18.079.073,68	74.841,85	-38.402,64	4.680,00	18.120.192,89

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2017	Deteriorament de valor	Valor net
Patents, llicències, marques i similars	-3.241,84	-757,68	0,00	0,00	-3.999,52	0,00	4.580,30
Ap. informàtiques	-2.489.088,68	-44.888,46	38.402,64	0,00	-2.495.574,50	0,00	111.842,54
Drets béns cedits en	-4.696.275,96	-572.104,60	0,00	0,00	-5.268.380,56	0,00	10.218.934,97
Immob. Intang. En cl	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.880,50
Total	-7.188.606,48	-617.750,74	38.402,64	0,00	-7.767.954,58	0,00	10.352.238,31

L'any anterior els moviments i saldos van ser aquests:

Immobilitzat Intangible	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016
Patents, llicències, marques i similars	4.379,82	2.300,00	0,00	0,00	6.679,82
Ap. informàtiques	2.551.769,52	21.922,66	0,00	10.036,15	2.583.728,33
Drets béns cedits en ús	15.487.315,53	0,00	0,00	0,00	15.487.315,53
Immob. Intang. En curs	6.387,60	4.998,55	0,00	-10.036,15	1.350,00
Total import brut	18.049.852,47	29.221,21	0,00	0,00	18.079.073,68

Amortització Acumulada	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo final 31/12/2016	Deteriorament de valor	Valor net
Patents, llicències, marques i similars	-2.714,65	-527,19	0,00	0,00	-3.241,84	0,00	3.437,98
Ap. informàtiques	-2.448.916,94	-40.171,74	0,00	0,00	-2.489.088,68	0,00	94.639,65
Drets béns cedits en	-4.176.324,59	-519.951,37	0,00	0,00	-4.696.275,96	0,00	10.791.039,57
Immob. Intang. En cl	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.350,00
Total	-6.627.956,18	-560.650,30	0,00	0,00	-7.188.606,48	0,00	10.890.467,20

Els Drets de Superfície de l'Escola Bressol La Ginesta, la Biblioteca Pere Anguera i del Centre Civic i Casal de la Dona de la Patcada, es veuen afectats per l'Acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus del 9 de març de 2018, en els mateixos termes que s'expliquen a la Nota 6. La reducció de la vida útil del bens esmentats provoca una despesa addicional per dotacions a l'amortització dels Drets de Superfície de l'exercici de 52.153,28 euros.

No existeixen béns intangibles adquirits a empreses del grup i associades ó béns fora del territori espanyol i no afectes a l'explotació.

No hi ha despeses financeres capitalitzades en l'exercici.

Existeix immobilitzat intangible totalment amortitzat a 31 de desembre segons el següent detall:

Concepte	Exercici 2017	Exercici 2016
Patents, llicències, marques i similars	850,00	850,00
Ap. informàtiques	2.356.872,76	2.394.940,03
Total	2.357.722,76	2.395.790,03

El compte "Drets sobre béns cedits en ús" recull els imports de les actuacions d'arranjament i d'inversions ubicades en espais públics i sobre els que la Societat té un dret per a efectuar-hi accions (manteniment, reparacions, ...).

En concret aquest compte:

- recull els imports dels arranjaments i millores dels ferms de carrers, camins, espais públics, etc..., sobre els que la societat efectuarà manteniments preventius en els propers anys, quan li sigui sol·licitat.

- conté també els imports d'inversions encarregades per l'Ajuntament, i ubicades físicament en via pública (xarxa de fibra òptica, contenidors soterrats, ...).

- conté el dret de superfície per els terrenys del Nou Hospital a l'avinguda de Bellisens, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 11 de desembre de 2009 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 28 de desembre de 2009. Aquest dret de superfície té una durada de 75 anys, i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. La contraprestació per l'atorgament del dret de superfície ha estat de 5.909.857,00€.

- inclou el dret de superfície per el Centre Cívic i el Casal de la Dona de La Patacada, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 25 de juny de 2010 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 28 de juny de 2010. Aquest dret de superfície té una durada de 55 anys, i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. Per l'Acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de 9 de març de 2018 (nota 6), s'amortitza el seu valor entenent que la finalització del Dret esdevindrà al termini del lloguer de l'immoble, el 31 de març de 2031. La contraprestació per l'atorgament del dret de superfície va ser de 834.834,16€ més IVA.

- conté el dret de superfície de la Biblioteca de Mas Iglesias, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. . Per l'Acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de 9 de març de 2018 (nota 6), s'amortitza el seu valor entenent que la finalització del Dret esdevindrà al termini del lloguer de l'immoble, el 17 de novembre de 2035. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 318.612,60€.

- recull el Dret de Superfície de l'EBM La Ginesta, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 12 de desembre de 2008, modificat per Junta de Govern Local de 25 de febrer de 2011 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 55 anys, i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. Per l'Acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de 9 de març de 2018 (nota 6), s'amortitza el seu valor entenent que la finalització del Dret esdevindrà al termini del lloguer de l'immoble, el 31 de desembre de 2030. La contraprestació per l'atorgament del dret de superfície va ser de 154.443,00€ més IVA.

- inclou el dret de superfície del Raval Martí Folguera, 31, segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010, modificat per la Junta

de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 11 de març de 2011 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 121.872,12€.

- inclou els drets de reg de la Comunitat de Regants del Pantà de Riudecanyes i diverses servituds de pas, per un valor en conjunt de 109.292.64 €.

Amb les observacions fetes anteriorment respecte als drets de superfície, cap bé està destinat, a priori, a garanties o reversió.

No s'han efectuat desemborsaments per recerca i desenvolupament.

La Societat no ha realitzat correccions valoratives dels béns d'immobilitzat intangible.

No s'han contret compromisos en ferm per a la compra d'immobilitzat intangible, tampoc de venda.

Cap immobilitzat intangible està afectat per litigis, embargaments ni situacions anàlogues. La societat té formalitzades pòlisses d'assegurances per a cobrir els possibles riscos als que estan subjectes els diversos elements del seu immobilitzat intangible, així com les possibles reclamacions que se li puguin presentar per l'exercici de la seva activitat, entenent que aquestes pòlisses cobreixen de manera suficient els riscos als que estan sotmesos.

Les subvencions, donacions i llegats rebuts relacionats amb l'immobilitzat intangible, ascendeixen a 6.464,01 euros (mateix import l'exercici anterior), i es detallen en la Nota 18.

La societat no té registrat cap intangible com a "Fons de Comerç".

8. Arrendaments i altres operacions de naturalesa similar

8.1. Arrendaments financers

Actualment, la societat no té cap contracte d'arrendament financer en vigor.

8.2. Arrendaments operatius

La companyia té llogats els immobles i equipaments que l'Ajuntament de Reus, segons els convenis signats amb Reus Serveis Municipals SA, li ha encomanat de construir o adquirir.

En data 22 d'abril de 2010 es signa el contracte de lloguer del Nou Hospital de l'Avinguda de Bellisens de Reus amb la societat vinculada Hospital Sant Joan de Reus. L'objecte d'aquest lloguer és l'immoble i l'equipament fix d'obra, la durada serà de 25

anys prorrogables des de l' 1 d'octubre de 2010 i la renda inicial, de sis milions d'euros anuals.

El 10 de desembre de 2009 es signa el "contracte mixt per a la prestació del servei de cuina, cafeteria i vènding amb execució de les obres de condicionament, equipament i mobiliari del Nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus" amb la societat vinculada Hospital Sant Joan de Reus i l'empresa BORIS 45 SA, per el que a banda d'acordar entre la vinculada i el tercer pactes de prestació de servei de cuina, alimentació, menjador, condicionament d'espais, subministrament i instal·lació de mobiliari i maquinari, etc... , Reus Serveis Municipals SA lloga a Boris 45 SA amb una renda inicial de: l'espai de la cuina, a raó 12.320€ mensuals (13.289,56€ a data de actual), l'espai per a màquines "vènding", per 3.500€ cada mes (3.775,45€ actualment). Aquest contracte té una durada de 10 anys prorrogables a comptar des de l'1 d'octubre de 2010.

L'any 2010 s'acorda la concessió de l'explotació de l'aparcament del Nou Hospital a l'empresa constructora del mateix, Dragados SA y Abantia Instalaciones SA, UTE. Aquesta concessió s'atorga a canvi del preu de construcció de l'esmentat aparcament: un cop finalitzi la concessió de 40 anys, l'explotació revertirà a la companyia. S'ha incorporat al balanç com a ingressos futurs els provinents d'aquesta concessió: 9.405.172,41€ en 40 anys a comptar des de l'inici del contracte el 27 d'abril de 2011. S'ha traspasat a resultat de l'exercici per aquest concepte 235.129,31 euros (mateix import que l'any anterior).

Els ingressos obtinguts i previstos en concepte d'arrendaments són els següents:

Arrendaments operatius: Informació de l'arrendador	Ex. 2017	Ex. 2016
Import dels cobraments futurs mínims per arrendaments operatius no cancel·lables	150.573.443,83	158.100.447,82
Fins un any	7.810.761,60	7.723.151,30
Entre un i cinc anys	31.728.235,09	31.444.240,34
Més de cinc anys	111.034.447,14	118.933.056,19
Import de les quotes contingents reconegudes com a ingressos del exercici		

La informació dels arrendaments operatius en els quals la Societat és arrendatària és la següent:

Arrendaments operatius: Informació de l'arrendatari	Exercici 2017	Exercici 2016
Import dels pagaments futurs mínims per arrendaments operatius no cancel·lables		
- Fins un any		
- Entre un i cinc anys		
- Més de cinc anys		
Import total dels cobraments futurs mínims que s'esperen rebre, al tancament de l'exercici, per subarrendaments operatius no cancel·lables		
Pagaments mínims per arrendament reconeguts com a despeses del període	35.838,48	37.585,48
Quotes contingents reconegudes com a despeses del període		
Quotes de subarrendaments reconegudes com a ingrés del període		

Cal destacar també el lloguer d' un espai a la vinculada Hospital Sant Joan de Reus per a poder oferir a les famílies la informació necessària dels serveis funeraris, sense que hagin de desplaçar-se al tanatori municipal.

9. Instruments financers

9.1. Informació sobre la rellevància dels instruments financers en la situació financera i els resultats de la empresa

9.1.1. Informació relacionada amb el balanç: Instruments financers d'actiu.

a) Actius financers, excepte les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades.

La informació dels instruments financers de l'actiu del balanç de la Societat a llarg termini, classificats per categories és:

Classes	Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits, Derivats i Altres		TOTAL	
	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016
Actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, del qual:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
- Altres							0,00	0,00
Inversions mantingudes fins el venciment							0,00	0,00
Prèstecs i partides a cobrar					31.394.327,09	37.202.346,52	31.394.327,09	37.202.346,52
Actius disponibles per a la venda, del qual:								
- Valorats a valor raonable							0,00	0,00
- Valorats a cost							0,00	0,00
- Derivats de cobertura							0,00	0,00
TOTAL	0,00	0,00	0,00	0,00	31.394.327,09	37.202.346,52	31.394.327,09	37.202.346,52

La informació dels instruments financers de l'actiu del balanç de la Societat a curt termini, classificats per categories és:

Classes	Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits, Derivats i Altres		TOTAL	
	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016
Actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, del qual:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
- Altres							0,00	0,00
Inversions mantingudes fins el venciment							0,00	0,00
Préstecs i partides a cobrar					15.130.798,87	15.772.493,45	15.130.798,87	15.772.493,45
Actius disponibles per a la venda, del qual:								
- Valorats a valor raonable							0,00	0,00
- Valorats a cost							0,00	0,00
Derivats de cobertura							0,00	0,00
TOTAL	0,00	0,00	0,00	0,00	15.130.798,87	15.772.493,45	15.130.798,87	15.772.493,45

La composició detallada d'aquests instruments financers d'actiu a curt termini és:

Concepte	2017	2016
Clients per vendes i prestacions de serveis	5.703.854,87	4.982.722,47
Clients empreses del grup i associades	140.083,00	121.322,71
Deutors diversos	5.176.730,21	5.123.788,66
Préstecs i partides a cobrar emp. Grup i vinculades	2.488.793,72	3.925.981,80
Efectiu i altres actius líquids equivalents	1.621.337,07	1.618.677,81
TOTAL	15.130.798,87	15.772.493,45

b) Classificació per venciments dels actius financers.

Les classificacions per venciments dels actius financers de la Societat en cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i de la resta fins al seu últim venciment es presenta en aquest quadre:

Exercici 2017	Venciment en anys						TOTAL
	1	2	3	4	5	Més de 5	
Inversions en empreses del grup i associades	2.488.793,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.488.793,72
Crèdits a empreses	16.492,15						16.492,15
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers	2.472.301,57						2.472.301,57
Altres inversions							0,00
Inversions financeres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	398.929,35	398.929,35
Crèdits a empreses							0,00
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers						398.929,35	398.929,35
Altres inversions							0,00
Deutors comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutors a proveïdors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	12.642.005,15	5.131.524,44	5.131.524,44	5.131.524,44	5.131.524,44	10.469.299,98	43.637.402,89
Clients per vendes i prest. de serveis	5.703.854,87						5.703.854,87
Clients empreses del grup i associades	140.083,00						140.083,00
Deutors variats	5.176.730,21	5.131.524,44	5.131.524,44	5.131.524,44	5.131.524,44	10.469.299,98	36.172.127,95
Personal							0,00
Efectiu i altres actius líquids eq.	1.621.337,07						1.621.337,07
TOTAL	15.130.798,87	5.131.524,44	5.131.524,44	5.131.524,44	5.131.524,44	10.868.229,33	46.525.125,96

La informació dels venciments d'actius financers referent a l'exercici anterior es:

Exercici 2016	Venciment en anys						TOTAL
	1	2	3	4	5	Més de 5	
Inversions en empreses del grup i associades	3.925.981,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.925.981,80
Crèdits a empreses	15.105,91						15.105,91
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers	3.910.875,89						3.910.875,89
Altres inversions							0,00
Inversions financeres	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	377.456,52	377.456,52
Crèdits a empreses							0,00
Valors representatius de deute							0,00
Derivats							0,00
Altres actius financers						377.456,52	377.456,52
Altres inversions							0,00
Deutes comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bestretes a proveïdors	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	11.846.511,65	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	16.629.066,00	48.671.401,65
Clients per vendes i prest. de serveis	4.982.722,47						4.982.722,47
Clients, empreses del grup i associades	121.322,71						121.322,71
Deutors varis	5.123.788,66	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	16.629.066,00	41.948.678,66
Personal							0,00
Efectiu i altres actius líquids eq.	1.618.677,81						1.618.677,81
TOTAL	15.772.493,45	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	5.048.956,00	17.006.522,52	52.974.839,97

c) Reclassificacions d'actius financers.

En aquest exercici 2017 no s'han produït reclassificacions d'actius financers, tampoc en l'anterior.

d) Transferències d'actius financers.

En aquest exercici 2017 no s'han produït transferències d'actius financers, tampoc en l'anterior.

e) Correccions per deteriorament del valor originades pel risc de crèdit.

Els saldos de clients per operacions de tràfic comercial inclou correccions per 1.870.503,03 euros generats pel risc d'insolvència. El moviment dels comptes correctors representatius de les pèrdues per deteriorament originades pel risc de crèdit és el següent:

Exercici 2017	Classes d'actius financers					
	Valors representatius de deute		Crèdits, derivats i altres		TOTAL	
	LL/T	C/T	LL/T	C/T	LL/T	C/T
Pèrdua per deteriorament a l'inici de l'exercici				1.798.675,28	0,00	1.798.675,28
(+) Correcció valorativa per deteriorament				243.219,84	0,00	243.219,84
(-) Reversió del deteriorament				-171.392,09	0,00	-171.392,09
(-) Sortides i reduccions					0,00	0,00
(+/-) Traspassos i altres variacions (convinacions de negoci, etc)					0,00	0,00
Pèrdua per deteriorament al final de l'exercici	0,00	0,00	0,00	1.870.503,03	0,00	1.870.503,03

L'esmentat import inclou 785.475,13 euros, que recull l'efecte sobre el compte de resultats del possible no cobrament del Conveni d'obres hidràuliques signat amb l'Agència Catalana de l'Aigua el 26 de setembre de 2007. L'esmentat conveni es va signar entre l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Ajuntament de Reus, en virtut del qual la primera es comprometia a finançar un seguit d'actuacions, portades a terme per Aigües de Reus.

En data 21 de febrer de 2012, l'Agència Catalana de l'Aigua, de manera unilateral, va notificar la resolució d'extinció dels efectes del conveni de col·laboració per a la promoció i execució d'obres hidràuliques, i es per això que l'Ajuntament de Reus va presentar en data 28 d'abril de 2012 requeriment previ sol·licitant l'anul·lació de l'acord de revocació.

Davant el silenci de l'Agència Catalana de l'Aigua, l'Ajuntament de Reus es va veure obligat en data 14 de febrer de 2014 a reiterar aquest requeriment, i va formular un nou requeriment exigint el compliment del conveni en tots els seus termes, així com el pagament de 1.625.995,19 € que l'Agència Catalana de l'Aigua, encara deu per les obres executades. Això no obstant, atès que l'Agència Catalana de l'Aigua no va arribar a donar resposta a cap dels requeriments previs interposat, en data 14 de maig de 2014, l'Ajuntament de Reus va interposar recurs contenciós administratiu contra l'Agència Catalana de l'Aigua davant de la secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del TSJC que actualment es troba en tramitació i que ha estat registrat com a R.Ordinari 248/2014.

Aquest recurs va ser declarat inadmissible, per extemporani, mitjançant la Sentència 262/2017, de 31 de març, sense entrar en el fons de l'assumpte.

Això no obstant, en l'informe redactat per un assessor extern en data 31.01.2018, analitzant la viabilitat d'interposar una nova reclamació per aconseguir el cobrament de les quantitats degudes per l'ACA en virtut del referit conveni es conclou que :

L'extinció unilateral i anticipada del conveni per part de l'Agència Catalana de l'Aigua va comportar que aquesta entitat s'alliberés de l'obligació de finançar les actuacions estipulades en el termini pactat, però no que s'alliberés de la seva obligació principal de finançar-les en un moment posterior, prèvia la seva programació pressupostària.

- No existeix un supòsit de cosa jutjada que impedeixi a l'Ajuntament de Reus formular una nova reclamació a l'Agència Catalana de l'Aigua perquè, en compliment de les seves obligacions, assumeixi el cost de les tres actuacions previstes en el conveni de 26 de setembre de 2007 pendents de pagament. La sentència 262/2017, de 31 de març, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia no es pronuncia sobre el fons de la qüestió referent a l'obligació de pagament de les actuacions per part de l'Agència Catalana de l'Aigua.
- La resolució judicial del TSJC només impedeix a l'Ajuntament de Reus discutir la procedència o no de la decisió de l'Agència Catalana de l'Aigua de resoldre unilateralment i anticipada el conveni.
- No ha prescrit el dret de l'Ajuntament de Reus a formular a l'Agència Catalana de l'Aigua una nova reclamació perquè compleixi la seva obligació legal de finançar les actuacions executades en el sistema públic de sanejament en alta. El termini de prescripció és de quatre anys i el dret de l'Ajuntament no es pot considerar prescrit perquè fou interromput pels requeriments que el mateix Ajuntament va formular en via administrativa (i també judicial) a l'Agència Catalana de l'Aigua.

En base al referit informe en data 15.02.2018, l'AJUNTAMENT DE REUS ha presentat una nova reclamació de quantitat a l'ACA reiterant els requeriments anteriors de pagament per les obres de sanejament en alta executades en virtut del conveni d'obres hidràuliques.

Es per aquests motiu que ja en l'exercici 2013, la societat va decidir provisionar 697.854,46 €, import que s'obté de la possible baixa de les factures per l'actuació Adequació fosses sèptiques (301.600,00 €), i per l'actuació Redacció del projecte AntiDSU capçalera EDAR (174.000,00€), comptabilitzades com a ingrés en l'exercici en que es van emetre les factures, i també l'efecte sobre el compte de resultats per la possible baixa de les factures del Col·lector Castellvell-Amoster (222.254,46 €), que en aquests cas al haver-se tractat com una subvenció, l'import comptabilitzat com a tal, no té efecte sobre el compte de resultats.

Anualment aquest import s'ajusta amb el saldo del traspàs a resultat de la subvenció, que per l'exercici 2017 ha sigut de 23.034,81 euros (mateix import que 2016).

Els moviments registrats en els comptes correctors en l'exercici anterior són:

Exercici 2016	Classes d'actius financers					
	Valors representatius de deute		Crèdits, derivats i altres		TOTAL	
	LL/T	C/T	LL/T	C/T	LL/T	C/T
Pèrdua per deteriorament a l'inici de l'exercici				1.600.537,81	0,00	1.600.537,81
(+) Correcció valorativa per deteriorament				339.512,79	0,00	339.512,79
(-) Reversió del deteriorament				-141.375,32	0,00	-141.375,32
(-) Sortides i reduccions					0,00	0,00
(+/-) Traspassos i altres variacions (convina. de negoci, etc)					0,00	0,00
Pèrdua per deteriorament al final de l'exercici	0,00	0,00	0,00	1.798.675,28	0,00	1.798.675,28

9.1.2. Informació relacionada amb el balanç: Instruments financers de passiu.

a) Passius financers.

Els instruments financers del passiu del balanç de la Societat a llarg termini, classificats per categories són:

	Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats i altres		TOTAL	
	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2017	Ex 2017	Ex 2016
Dèbits i partides a pagar	73.037.838,99	82.885.368,76			7.559.183,45	8.272.984,79	80.597.022,44	91.158.353,55
Passius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, dels quals:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
-Altres							0,00	0,00
Derivats de cobertura	174.745,69	402.257,61					174.745,69	402.257,61
TOTAL	73.212.584,68	83.287.626,37	0,00	0,00	7.559.183,45	8.272.984,79	80.771.768,13	91.560.611,16

La informació dels instruments financers del passiu del balanç de la Societat a curt termini, classificats per categories és la següent:

	Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats i altres		TOTAL	
	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016	Ex 2017	Ex 2016
Dèbits i partides a pagar	10.834.327,51	10.942.928,16			8.136.783,24	8.181.810,32	18.971.110,75	19.124.738,48
Passius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys, dels quals:								
- Mantinguts per negociar							0,00	0,00
-Altres							0,00	0,00
Derivats de cobertura	131.778,34	177.429,05					131.778,34	177.429,05
TOTAL	10.966.105,85	11.120.357,21	0,00	0,00	8.136.783,24	8.181.810,32	19.102.889,09	19.302.167,53

La composició dels deutes amb entitats de crèdit al tancament de l'exercici 2017 és:

Entitat bancària	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2017	Deute a ll/t a 31/12/2017	Tipus a 31/12/2017	Informació
Banc Popular	5.000.000,00	14/12/2025	289.263,86	2.239.885,88	2,50%	i
Banc Popular	2.241.233,47	27/04/2022	276.207,20	1.143.806,25	7,50%	ii
Banc Sabadell	2.000.000,00	22/02/2026	112.812,17	821.967,55	0,12%	i
Bankia	3.000.000,00	09/05/2025	177.874,48	1.156.183,92	0,00%	i
Bankia	4.300.000,00	10/10/2017	0,00	0,00	0,00%	i
BBVA	4.000.000,00	26/02/2027	230.682,40	1.923.059,92	0,23%	i
BBVA	700.000,00	06/10/2017	0,00	0,00	0,00%	i
BBVA	3.000.000,00	31/05/2027	173.094,00	1.493.300,55	0,31%	i
BBVA	2.000.000,00	31/03/2027	114.594,17	979.668,14	0,12%	i
DEPFA Bank	55.024.619,18	15/11/2024	3.606.481,93	25.689.521,33	4,92%	iii
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	31/03/2016	0,00	0,00		i
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	25/04/2016	0,00	0,00		i
La Caixa	1.250.000,00	14/02/2018	44.642,85	0,00	3,68%	i
La Caixa	1.250.000,00	31/12/2018	37.671,78	37.671,77	2,50%	i
La Caixa	2.000.000,00	01/01/2027	113.781,29	956.257,13	0,40%	i
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram A	30.000.000,00	22/04/2020	3.799.284,07	6.117.733,61	2,42%	iii
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram B	34.900.000,00	22/04/2025	1.000.000,00	30.900.000,00	2,67%	iii
Total	152.165.852,65		9.976.390,20	73.459.056,05		

Es imports reflectits en aquest quadre corresponen als deutes reconeguts al balanç amb entitats que han aportat finançament a la Societat. En el balanç de situació alguns d'aquests imports, els que l'inici del préstec és amb posterioritat a l'entrada en vigor del pla general comptable que es d'aplicació des de 1 de gener de 2008, estan minorats per les comissions d'obertura del préstec, que són el del DEPFA Bank i el del préstec sindicat (Tram A i Tram B) per adequar els valors a la normativa de valoració d'aquests instruments financers de passiu que és a cost amortitzat.

La informació ampliada d'aquests préstecs és:

- i) Es tracta del conjunt de diferents préstecs contractat amb diverses entitats financeres per actuacions i adquisicions concertades amb l'Ajuntament, així com per a obres i inversions per al funcionament propi de la unitat, realitzades per les divisions d'aigües, dins de la gestió i administració del cycle integral de l'aigua que li correspon realitzar, així com instal·lacions per la explotació de les xarxes de distribució i el tractament del seus residus, i de serveis funeraris.

En data 30 de març de 2012 el Consell d'Administració va aprovar concertar amb l'entitat Banc Popular una operació de préstec per amortitzar el romanent del principal del deute de SHIROTA FUNCTIONAL FOODS, SL amb BANC POPULAR per 2.700.000€, que havia estat avalat per INNOVA per el mateix import i, davant la impossibilitat manifestada per l'avalada d'atendre les obligacions del referit préstec, s'atorga per import de 2.241.233,47€, amb un termini de carència de 2 anys més un període d'amortització de 8, essent la primera quota el 26 d'octubre de 2012. Les quotes són liquidables semestralment amb interès variable renovable

anualment (IRPHce + 3,5%) amb un mínim del 7,5%, i la comissió d'obertura de 1,5%.

- iii) Correspon al finançament del Nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus. Com es verifica al quadre, el finançament està dividit en tres préstecs sent la informació la que es detalla a continuació:

Préstec amb DEPFA Bank, amb un període d'amortització a 20 anys amb 2 anys de carència a partir d'aquest moment la devolució del préstec es realitza per quotes anuals.

En data 22 d'abril de 2010 es va signar un Préstec Sindicat (PS) amb sis entitats financeres per complementar el finançament restant de la construcció del Nou Hospital. El Tram A té un any de carència de devolució de principal. A partir del segon any la devolució del préstec es realitza mitjançant quotes trimestrals. La durada d'aquest tram és de 10 anys.

La participació de cada entitat en el PS Tram A:

Entitat	Participació	Concedit
BBVA *	16,92%	5.076.923
SCH (banesto)	16,92%	5.076.923
POPULAR	16,92%	5.076.923
CAIXABANK	16,92%	5.076.923
BANKIA	15,38%	4.615.385
ICF	16,92%	5.076.923
Tram		30.000.000,00

* banc agent

El préstec sindicat en els seu Tram B contractat el 22 d'abril de 2010 tenia inicialment un únic venciment al cap de 5 anys, el 22 d'abril de 2015.

En data 21 d'abril de 2015 es va signar la novació d'aquest préstec sindicat, modificant el seu venciment que inicialment era el 22 d'abril de 2015, per el 22 d'abril de 2025, amb amortitzacions anuals iniciades el passat 2015; per tant amb un termini de 10 anys sense carència.

La participació de cada entitat en el PS Tram B:

Entitat	Participació	Concedit
BBVA *	16,97%	5.923.077
SCH (banesto)	16,97%	5.923.077
POPULAR	16,69%	5.823.077
CAIXABANK	16,97%	5.923.077
BANKIA	15,43%	5.384.615
ICF	16,97%	5.923.077
Tram		34.900.000,00

* banc agent

La composició dels deutes amb entitats de crèdit al tancament de l'exercici anterior era:

Entitat bancària	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2016	Deute a ll/t a 31/12/2016	Tipus a 31/12/2016	Informació
Banc Popular	5.000.000,00	14/12/2025	282.143,87	2.529.149,76	2,50%	i
Banc Popular	2.241.233,47	27/04/2022	256.601,26	1.420.013,46	7,50%	ii
Banc Sabadell	2.000.000,00	22/02/2026	122.585,80	924.836,83	0,14%	i
Bankia	3.000.000,00	09/05/2025	177.874,48	1.334.058,40	0,00%	i
Bankia	4.300.000,00	10/10/2017	537.500,00	0,00	0,00%	i
BBVA	4.000.000,00	26/02/2027	230.164,09	2.153.742,11	0,23%	i
BBVA	700.000,00	06/10/2017	162.720,79	0,00	2,56%	i
BBVA	3.000.000,00	31/05/2027	171.610,36	1.666.735,64	0,42%	i
BBVA	2.000.000,00	31/03/2027	114.371,51	1.094.292,28	0,15%	i
DEPFA Bank	55.024.619,18	15/11/2024	3.437.239,43	29.296.003,26	4,92%	iii
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	31/03/2016	0,00	0,00		i
Ibercaja Banco, S.A	750.000,00	25/04/2016	0,00	0,00		i
La Caixa	1.250.000,00	14/02/2018	178.571,42	44.642,85	3,68%	i
La Caixa	1.250.000,00	31/12/2018	37.671,78	75.343,55	2,56%	i
La Caixa	2.000.000,00	01/01/2027	113.327,30	1.070.038,42	0,40%	i
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram A	30.000.000,00	22/04/2020	3.590.225,29	9.917.017,68	2,46%	iii
Préstec SINDICAT (6 entitats) Tram B	34.900.000,00	22/04/2025	1.000.000,00	31.900.000,00	2,71%	iii
Total	152.165.852,65		10.412.607,38	83.425.874,24		

Respecte a les pòlisses de crèdit i línees de descompte de la societat, les dades principals són les següents a data de tancament de l'exercici:

Tipologia	Límit concedit	Disposat	Disponible
Any 2016			
Total línees de descompte	sense contractes		
Total pòlisses de crèdit	2.400.000,00	1.020.762,93	1.379.237,07
Any 2017			
Total línees de descompte	sense contractes		
Total pòlisses de crèdit	900.000,00	395.115,17	504.884,83

Amb l'Ajuntament de Reus, al tancament de 2017 hi ha els següents préstecs a pagar :

En atorgant	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2017	Deute a ll/t a 31/12/2017	Tipus a 31/12/2017
Ajuntament de Reus	6.185.537,43	28/02/2023	773.192,17	3.286.066,82	1,31%

Els saldos que hi havia amb l'Ajuntament de Reus al tancament anterior eren:

Ent otorgant	Import concedit	Venciment	Deute a c/t a 31/12/2016	Deute a ll/t a 31/12/2016	Tipus a 31/12/2016
Ajuntament de Reus	6.185.537,43	28/02/2023	773.192,17	4.059.258,98	1,31%

Pel que fa als restants imports de préstecs i partides a pagar, es destaquen al tancament de 2017 al llarg termini les fiances i dipòsits rebuts, per import de 1.284.134,62 euros (1.224.743,80 euros l'any 2016).

En quant a curt termini, els proveïdors i creditors comercials sumen un import al tancament de 4.089.263,06 euros (3.212.605,87 euros l'any anterior).

b) Actius cedits i acceptats en garantia.

La Societat té cedits en garantia del préstec amb DEPFA el conveni signat amb l'Ajuntament de Reus i Reus Serveis Municipals que instrumentalitza la encomana de construcció, finançament i explotació del Nou Hospital a la Societat i segons el què el primer es compromet a aportar a la Societat una subvenció de capital en concepte de finançament de les noves instal·lacions hospitalàries.

En quant al préstec sindicat en el seu tram B pel finançament de la construcció del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus, les garanties aportades per la Societat són:

- Hipoteca sobre la finca del Pich Aguilera (finca a l'antic hospital)
- Hipoteca sobre la part edificable de la finca del Vell Hospital.
- Drets de cobrament del lloguer del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus.
- Drets de cobrament del CatSalut pel Conveni Capítatiu Baix Camp entre el CatSalut i l' Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

Es garanteix que el valor de venda dels immobles aportats com a garantia aniran destinats a l'amortització del deute viu d'aquest préstec sindicat en el seu tram B, i l'excedent, d'existir-ne, es destinarà al Tram A.

En la novació del Tram B de l'any 2015, les entitats financeres que conformen el préstec sindicat van afegir condicions addicionals corresponents als drets de contracte de gestió de l'Aparcament del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

c) Classificació per venciments dels passius financers.

Les classificacions per venciments dels passius financers de la Societat dels imports que vencen en cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i de la resta fins al seu últim venciment es presenta en aquest quadre:

Exercici 2017	Venciment en anys						Més de 5	TOTAL
	1	2	3	4	5			
Deutes	13.217.238,93	11.265.001,30	11.634.970,62	11.823.488,00	11.875.787,14	34.172.521,07	93.989.007,06	
Obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Deutes amb entitats de crèdit	10.834.327,51	10.360.749,84	10.818.092,01	11.050.295,81	11.102.594,95	29.706.106,38	83.872.166,50	
Creditors per arrendament financer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Derivats	131.778,34	131.059,27	43.686,42				306.524,03	
Altres passius financers	2.251.133,08	773.192,19	773.192,19	773.192,19	773.192,19	4.466.414,69	9.810.316,53	
Deutes amb emp.grup i associades		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Creditors comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Creditors comercials i altres comptes a pagar	4.418.404,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.418.404,22	
Proveïdors	2.967.149,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.967.149,58	
Proveïdors, empreses del grup i associades	191,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	191,83	
Creditors diversos	1.121.843,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.121.843,48	
Personal	230.564,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	230.564,78	
Bestretes de clients	98.654,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	98.654,55	
Deute amb característiques especials							0,00	
TOTAL	17.635.643,15	11.265.001,30	11.634.970,62	11.823.488,00	11.875.787,14	34.172.521,07	98.407.411,28	

La informació dels venciments dels passius financers referent a l'exercici anterior es:

Exercici 2016	Venciment en anys						Més de 5	TOTAL
	1	2	3	4	5			
Deutes	13.763.704,75	10.921.103,15	11.305.678,93	11.648.307,60	11.823.265,44	45.862.256,04	105.324.315,91	
Obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Deutes amb entitats de crèdit	10.942.928,16	9.975.514,84	10.360.090,62	10.817.650,04	11.050.073,25	40.682.040,01	93.828.296,92	
Creditors per arrendament financer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Derivats	177.429,05	172.396,12	172.396,12	57.465,37			579.686,66	
Altres passius financers	2.643.347,54	773.192,19	773.192,19	773.192,19	773.192,19	5.180.216,03	10.916.332,33	
Deutes amb emp.grup i associades	1.974.765,46						1.974.765,46	
Creditors comercials no corrents	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Creditors comercials i altres comptes a pagar	3.563.697,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.563.697,32	
Proveïdors	2.484.124,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.484.124,67	
Proveïdors, empreses del grup i associades	811,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	811,74	
Creditors diversos	728.481,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	728.481,20	
Personal	240.404,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	240.404,79	
Bestretes de clients	109.874,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	109.874,92	
Deute amb característiques especials							0,00	
TOTAL	19.302.167,53	10.921.103,15	11.305.678,93	11.648.307,60	11.823.265,44	45.862.256,04	110.862.778,69	

d) Impagament i incompliment de condicions contractuals.

En l'exercici 2017 no s'han produït impagaments o interessos dels préstecs en curs, tampoc en l'exercici anterior.

En quant a altres aspectes contractuals i obligacions assumides, particularment les descrites en l'apartat "b" anterior, tampoc s'han produït incompliments contractuals que atorguin al prestador el dret de reclamar el pagament anticipat dels préstecs en curs.

En aquest darrer extrem, s'indica que en la novació del préstec sindicat en el seu tram B de l'any 2015, es van afegir les següents condicions contractuals addicionals a les que hi havia inicialment:

- Obligació semestral de comunicar al banc agent del préstec sindicat (BBVA) les ofertes presentades per la compra dels edificis hipotecats, així com l'estat dels processos de venda.
- Limitació en endeutament financer nou, sent un màxim anual pel proper exercici 2016 i següents de 3 milions d'euros. La part no aplicada en un exercici es acumulable als exercicis posteriors. Per a poder-se endeutar-se per import superior caldrà l'acceptació de les entitats financeres sobre la base dels corresponents Plans de negoci o de viabilitat, així com el detall de les inversions necessàries que justifiquin l'endeutament addicional demanat.

En aquest exercici no hi ha hagut nou endeutament.

e) Deutes amb característiques especials.

La Societat no té deutes amb característiques especials.

9.1.3. Actius financers i passius financers designats a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

En aquesta categoria d'instruments financers, la Societat té classificat el derivat financer de cobertura de tipus d'interès (SWAP) que hi ha associat al préstec sindicat en el seu tram A pel finançament de la construcció del nou Hospital Universitari Sant Joan de Reus i un segon producte de cobertura de tipus d'interès (SWAP), que l'empresa Aigües de Reus, SA va contractar amb data d'inici 15 d'agost de 2011, i vinculat amb el préstec ICO signat amb Caixabank, S.A. L'import de la variació en el valor raonable del derivat en aquest exercici i l'acumulada des de la seva designació és la indicada al següent quadre:

	Actius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys	Passius a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanys
Variació del valor raonable a l'exercici 2017	0,00	-257.957,19
Variació del valor raonable acumulat des de la designació 2017	0,00	-2.405.397,77
Variació del valor raonable a l'exercici 2016	0,00	-328.275,57
Variació del valor raonable acumulat des de la designació 2016	0,00	-2.147.440,58

9.1.4. Informació relacionada amb el compte de pèrdues i guanys i el patrimoni net.

a) Correccions valoratives dels actius financers.

Les pèrdues o guanys nets procedents de les diferents categories d'actius financers definides en la norma de registre i valoració novena, els ingressos financers calculats per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es detalla en el quadre següent:

	Pèrdues i guanys nets		Ingressos financers per aplicació del tipus d'interès efectiu	
	Ex. 2017	Ex. 2016	Ex. 2017	Ex. 2016
Actius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, dels quals:				
Mantinguts per a negociar				
Altres				
Inversions mantingudes fins al venciment				
Prèstecs i partides a cobrar	-365.736,99	-289.466,45	94.549,85	45.818,59
Actius disponibles per a la venda, dels quals:				
Valorats a valor raonable				
Valorats a cost				
Derivats de cobertura				
TOTAL	-365.736,99	-289.466,45	94.549,85	45.818,59

L'import de les correccions valoratives per deteriorament per a cada classe d'actius financers, així com l'import de qualsevol ingrés financer imputat en el compte de pèrdues i guanys relacionat amb aquests actius, es detalla en el quadre següent:

	Correccions valoratives per deteriorament		Ingressos financers imputats en pig relacionats amb aquests actius	
	Ex. 2017	Ex. 2016	Ex. 2017	Ex. 2016
Instrumentos de patrimoni				
Valors representatius de deute				
Crèdits, derivats i altres	-365.736,99	-289.466,45	94.549,85	45.818,59
TOTAL	-365.736,99	-289.466,45	94.549,85	45.818,59

b) Correccions valoratives dels passius financers.

Les pèrdues o guanys nets procedents de les diferents categories de passius financers definides en la norma de registre i valoració novena, les despeses financeres calculats per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es detalla en el quadre següent:

	Pèrdues o guanys nets		Despeses financeres per aplicació del tipus d'interès efectiu	
	Ex. 2017	Ex. 2016	Ex. 2017	Ex. 2016
Dèbits i partides a pagar			3.137.210,00	3.592.483,49
Passius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, dels quals:				
Mantinguts per a negociar				
Altres				
Derivats de cobertura	-257.957,19	-328.275,57		
TOTAL	-257.957,19	-328.275,57	3.137.210,00	3.592.483,49

9.1.5. Altra informació.

La societat té contractats dos derivats de cobertura de fluxos d'efectiu com a cobertura del tipus d'interès (SWAP) dels que s'han indicat les característiques en l'apartat 9.1.3 anterior. Les seves classes així com els seus valors raonables a la data de tancament de l'exercici són els següents:

	Ex. 2017		Ex. 2016	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Cobertures de valor raonable				
Cobertures de fluxos d'efectiu		306.524,03		579.686,66
Cobertura d'inversió neta en negocis a l'extranjero				
TOTAL	0,00	306.524,03	0,00	579.686,66

Les esmentades operacions compleixen els requisits exigits i valoració relativa a instruments financers.

En les cobertures de fluxos d'efectiu dels imports reconeguts durant l'exercici són:

	Ex. 2017	Ex. 2016
Import reconegut en patrimoni net	229.989,69	436.173,24
Import imputat a pèrdues i guanys des del patrimoni net		
Import reduït del patrimoni net i inclòs a la valoració inicial d'un actiu o passiu no financer (la partida coberta es una transacció altament probable)		
TOTAL	229.989,69	436.173,24

L'import de la ineficàcia registrada en el compte de pèrdues i guanys en relació amb la cobertura dels fluxos d'efectiu i amb la cobertura de la inversió neta en negocis a l'estranger, és:

	Exercici 2017	Exercici 2016
Cobertures de fluxos d'efectiu	257.957,19	328.275,57
Cobertura d'inversió neta en negocis a l'estranger		
TOTAL	257.957,19	328.275,57

9.1.6. Empreses del grup, multigrup i associades

A efectes de la presentació dels Comptes Anuals d'una empresa o societat s'entendrà que una altra empresa forma part del grup quan ambdues estiguin vinculades per una relació de control, directa o indirecta, anàloga a la prevista en l'article 42 del Codi de Comerç per els grups de societats o quan les empreses estiguin controlades per qualsevol mitjà per una o diverses persones físiques o jurídiques, que actuïn conjuntament o es trobin sota direcció única per acords o clàusules estatutàries.

La informació sobre empreses del grup quan estiguin vinculades per una relació de control, directa o indirecta, anàloga a la prevista en l'article 42 del Codi de Comerç per als grups de societats en l'exercici es detalla en els següents quadres:

NIF	Denominació	Domicili	F. Jurídica	Activitats CNAE	%capital		% drets de vot	
					Directe	Indirecte	Directe	Indirecte
A43203520	Reus Mobilitat i Serveis SA	C/ Sardà i Callà s/n Reus	Societat Anònima	5221 i 4299	100%		100%	
A43423649	Reus Desenvolupament Econòmic SA	Av. Bellissens, 42 Reus	Societat Anònima	7412	100%		100%	

Denominació	Capital	Reserves	Altres partides de Patrimoni Net	Rtat. Exercici 2017	Valor en llibre de la participació	Dividends rebuts exercici 2017
Reus Mobilitat i Serveis SA	6.804.924,00	9.687.131,22	418.867,00	867.448,33	6.804.924,00	0,00
Reus Desenvolupament Econòmic SA	8.970.165,40	9.603.693,09	39.759.621,72	307.885,11	29.562.209,00	0,00

La informació sobre empreses associades en l'exercici es detalla en els següents quadres:

NIF	Denominació	Domicili	F. Jurídica	Actividades CNAE	%capital		% drets de vot	
					Directe	Indirecte	Directe	Indirecte
B43756790	Promimpuls 5C SL	C/ Boule 2 Reus	Societat Limitada	sense informació	0%	29,50%	0%	29,50%
A61505418	Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	Montserrat, 1 -7 1r 1a MANRESA	Societat Anònima	3600	9,96%	0%	14,28%	0%
B43907112	Shirota Functional Foods, SL	Camí de Valls, 81-87	Societat Limitada	sense informació	40,00%	0%	40,00%	2%

Denominació	Capital	Reserves	Altres partides de Patrimoni Net	Rtat. Exercici 2017	Valor en llibre de la participació	Dividends rebuts exercici 2017
Promimpuls 5C SL	3.001,20	sense informació	sense informació	sense informació	0,00	0,00
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	440.496,00	-78.171,91	25.263,75	32.623,18	38.729,38	0,00
Shirota Functional Foods, SL	no es disposa d'informació en trobar-se en concurs de creditors					

S'assenyala que les dades de Gestió Integral d'Aigües de Catalunya, SA són les provisionals de 2017, pendent del tancament definitiu de l'entitat. I que no es disposa de dades actualitzades de Promimpuls 5C SL.

i) Promimpuls 5C, S.L.

La Societat té participació en aquesta societat a través de la companyia Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.

ii) Shirota Functional Foods, S.L.

La Societat participa directament en aquesta empresa dedicada a la posada a punt de metodologies per al disseny d'aliments essencialment nous i d'aliments funcionals, així com la comercialització de serveis tecnològics a altres empreses alimentàries que consistirien en el disseny de principi a fi de nous aliments amb propietats funcionals.

Aquesta empresa està en concurs de creditors (veure Nota 14).

iii) Gestió Integral d'Aigües de Catalunya, S.A. (GIAC)

Es considera associada encara que la companyia no té el 20 % dels drets de vot perquè s'entén que exerceix influència significativa. La gerència d'Empresa Municipal d'Aigües de Vilafranca SA recau en Reus Serveis Municipals SA i la primera també té un 14,28% dels drets de vot de GIAC.

En data 17 de novembre de 2016 el Consell d'Administració va acordar vendre 23 de les accions que Reus Serveis Municipals SA ostenta sobre el capital de la societat Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA, a favor de l'esmentada societat. Aquesta venda es materialitza en data 07 de febrer de 2017 mitjançant escriptura de compravenda d'accions socials.

L'objecte social de GIAC és:

- El Servei Públic d'abastament en alta i subministrament en baixa d'aigua de consum humà, consistent en la captació, regulació, tractament, potabilització emmagatzemament i distribució d'aquesta aigua.
- El Servei Públic de sanejament, consistent en la recollida, mitjançant clavegueram, la conducció, el bombament i la depuració d'aigües residuals i pluvials, i el seu abocament en els temes legalment establerts.
- El servei públic de reutilització directa d'aigües residuals regenerades i d'altres aigües de consum no humà.
- Les activitats compreses en la protecció del medi i les infraestructures urbanes directament relacionades amb el cicle de l'aprofitament i la gestió

integral de l'aigua, així com la generació, la recuperació i la distribució d'energia que provingui de serveis públics i d'instal·lacions mediambientals.

- El servei públic de laboratori, consistent en la recollida de mostres i la pràctica analítica d'aigües de consum humà, de fonts i brolladors, residuals de piscines i marines, de l'aire, dels residus i dels aliments, així com d'altres paràmetres sanitaris i mediambientals.
- La planificació, la projecció, l'execució, la conservació i el manteniment de les infraestructures i instal·lacions necessàries per a l'establiment i la prestació de serveis públics esmentats en els apartats anteriors, així com les activitats tècniques i comercials, d'assessorament i d'estudi en les matèries que constitueixen l'objecte social.

No hi ha empreses multigrup.

No hi ha empreses en les quals la Societat no té una influència significativa, tot i posseir més del 20% del capital social.

La Societat no ha realitzat adquisicions durant l'exercici que hagin portat a qualificar a una empresa com a dependent.

9.2. Informació sobre la naturalesa i el nivell de risc procedent d'instruments financers

Informació qualitativa

La societat està sotmesa al risc per les variacions del tipus d'interès en els préstecs concertats a interès variable. Per tal de neutralitzar aquest risc la societat té contractat un instrument de cobertura sobre tipus d'interès sobre una part significativa del deute.

La societat està sotmesa al risc de liquiditat en funció de la disponibilitat pressupostària i de tresoreria de les Administracions concedents de les subvencions per fer front als retorns de capital dels crèdits. Fins a la data ha estat la pròpia administració concedent la que ha arbitrat les solucions adients per tal que la Societat pugui complir amb els diferents compromisos adquirits.

Pel que fa al risc de mercat tot i que la societat treballa en un àmbit geogràfic reduït, la ampla base de clientela mitiga el risc de concentració de negoci alhora que garanteix que el risc de crèdit es trobi diversificat.

Informació quantitativa

La societat considera que no té exposició a les concentracions de risc donada la amplitud de base del seu negoci tant pel que fa als segments de clients en els que treballa com a la diversitat de la oferta de les diferents activitats.

9.3. Fons Propis

La composició i el moviment de les partides que conformes l'epígraf dels Fons propis de la Societat és la següent:

FONS PROPIS	Saldo inicial 31/12/2016	Distribució Resultats	Altes	Baixes	Saldo final 31/12/2017
Capital Subscrit	72.050.000,00				72.050.000,00
Reserva legal	1.712.539,76	313.933,31			2.026.473,07
Reserves voluntaries	5.465.941,08	2.825.399,80			8.291.340,88
Altres reserves					
<i>Reserves especials - Fusions</i>	979.110,42				979.110,42
<i>Ajustos adaptació PGC</i>	72.442,72				72.442,72
<i>Reserves per Ampliació de Capital</i>	-340.252,03				-340.252,03
Diferència ajust capital a Euros	7,58				7,58
Resultats d'exercicis anteriors	0,00				0,00
Resultat de l'exercici	3.139.333,11	-3.139.333,11	623.756,49		623.756,49
Total	83.079.122,64	0,00	623.756,49	0,00	83.702.879,13

Mentre que la composició de l'any anterior va ser aquesta:

FONS PROPIS	Saldo inicial 31/12/2015	Distribució Resultats	Altes	Baixes	Saldo final 31/12/2016
Capital Subscrit	72.050.000,00	0,00	0,00	0,00	72.050.000,00
Reserva legal	1.431.191,56	281.348,20	0,00	0,00	1.712.539,76
Reserves voluntaries	3.789.724,65	2.471.024,48	330.191,95	-1.125.000,00	5.465.941,08
Altres reserves					
<i>Reserves especials - Fusions</i>	979.110,42	0,00	0,00	0,00	979.110,42
<i>Ajustos adaptació PGC</i>	72.442,72	0,00	0,00	0,00	72.442,72
<i>Reserves per Ampliació de Capital</i>	-340.252,03	0,00	0,00	0,00	-340.252,03
Diferència ajust capital a Euros	7,58	0,00	0,00	0,00	7,58
Resultats d'exercicis anteriors	-61.109,31	61.109,31	0,00	0,00	0,00
Resultat de l'exercici	2.813.481,99	-2.813.481,99	3.139.333,11	0,00	3.139.333,11
Total	80.734.597,58	0,00	3.469.525,06	-1.125.000,00	83.079.122,64

El capital social és de 72.050.000 euros nominals i té la composició següent: 7.205 accions nominatives, d'una sola sèrie, numerades correlativament de l'1 a la 7.205, totes iguals, acumulables i indivisibles, de 10.000,00 euros de valor nominal cadascuna d'elles.

Totes les accions han estat subscrites per l'Ajuntament de Reus, soci únic de l'empresa.

La Societat no té accions ni participacions pròpies.

No hi ha cap ampliació de capital en curs.

No existeix capital autoritzat per la Junta d'Accionistes perquè els administradors el posin en circulació.

Llevat de l'assenyalat a la Nota 3 respecte a la limitació de distribució de dividendes, més la limitació que la legalitat mercantil vigent marca sobre la reserva legal, no hi ha cap circumstància que restringeixi la disponibilitat de les reserves.

No existeixen drets incorporats a les parts de fundats, bons de gaudi, obligacions convertibles ni instruments financers similars.

No existeixen accions de la societat admeses a cotització.

La societat no ha emès opcions o altres contractes sobre accions.

S'han rebut subvencions per part del soci únic, que es detallen a la Nota 18.

Dividends

La societat va acordar un repartiment de dividendes per primer cop l'any 2016:

El Consell d'Administració de Reus Serveis Municipals SA, en sessió de 19 de desembre de 2016 va adoptar, entre d'altres, el següent acord:

«Primer: *Elevar a la Junta General de Reus Serveis Municipals la decisió de distribuir dividendes amb càrrec a reserves disponibles, per import de 1.125.000,00 euros a favor de l'accionista únic, l'Ajuntament de Reus, amb la finalitat que aquests fons es destinin a remoure la causa de dissolució de l' Hospital Universitari Sant de Joan de Reus SAM (HUSJR).*

Segon: *Condicionar l'efectiva distribució dels dividendes a l'obtenció del vistiplau de les entitats financeres del crèdit sindicat»*

El Ple de la Corporació de 19 de desembre de 2016, constituït en Junta General de RSM va adoptar, entre altres, els següents acords:

«Primer: *Distribuir dividendes amb càrrec a reserves disponibles, per import de 1.125.000,00 euros a favor de l'accionista únic, l'Ajuntament de Reus, amb la finalitat que aquests fons es destinin a remoure la causa de dissolució de l' Hospital Universitari Sant de Joan de Reus SAM (HUSJR).*

Segon: *Condicionar l'efectiva distribució dels dividendes a l'obtenció del vistiplau de les entitats financeres del crèdit sindicat»*

En data 8 de febrer de 2017 les entitats financeres van autoritzar la posta a disposició de l'Ajuntament de Reus la quantitat màxima de 1.125.000 euros, realitzant-se el pagament el 17 de febrer de 2017.

Reserves

D'acord amb la Llei de societats de capital, la reserva legal, mentre no superi el límit del 20% del capital social, no és distribuïble als accionistes i només podrà destinar-se, en el cas de no tenir altres reserves disponibles, a la compensació de pèrdues. Aquesta reserva es pot utilitzar igualment per augmentar el capital social en la part que excedeixi del 10% del capital ja augmentat.

L'exercici 2016 es va efectuar una aplicació de les provisions per reparacions del Cementiri General de Reus per un import de 330.191,95 euros, que es van aplicar amb contrapartida a reserves voluntàries de la societat ja que tenen el seu origen en exercicis anteriors al present.

Accions pròpies

La Societat no té accions propis en cartera.

10. Existències

La composició de les existències, separant les diferents casuístiques d'activitat que la societat té, és la següent:

Existències	Exercici 2017	Exercici 2016
Comercials	1.269.020,90	1.287.617,60
<i>Aigua</i>	30.286,50	26.849,23
<i>Elements per a sepultures i altres de la funerària</i>	1.238.734,40	1.260.768,37
Materies primes i altres aprovisionaments	448.886,13	598.903,57
<i>Comptadors, materials i altres</i>	448.886,13	598.903,57
Productes en curs	0,00	0,00
Subproductes, residus i materials recuperats	5.843,65	7.088,50
<i>Residus i at. Recuperables d'Aigües</i>	5.843,65	7.088,50
Bestretes a proveïdors	841,08	300,00
TOTAL BRUT	1.724.591,76	1.893.909,67
Deteriorament de les existències	-798.110,19	-798.110,19
TOTAL	926.481,57	1.095.799,48

La informació de les correccions valoratives és la següent:

Deteriorament de valor d'existències	Exercici 2017	Exercici 2016
Import a l'inici de l'exercici	798.110,19	623.439,61
Import al final de l'exercici	798.110,19	798.110,19

Com a conseqüència de la davallada en els concessions de les sepultures que conformen les existències de capelles perimetrals de la zona ampliació, a causa del pas del temps i del canvi en el gustos dels consumidors (des de l'any 1999 fins el 31 de desembre de 2015 només s'han realitzat concessions de 21 capelles), ha motivat en exercicis anteriors, que es procedís a realitzar correccions valoratives per deteriorament de les existències. Els deterioraments registrats entre els exercicis de 2003 a 2005, van ser de 579.000 euros, a l'exercici 2015 van ser de 157.022,89 euros, i a l'exercici 2016 es van registrar correccions valoratives addicionals per import de 185.419,53 euros per a adequar les existències de capelles al 100% del seu cost, considerant aquesta valoració com la més adequada al tancament de l'exercici, donada la rotació que hi va haver en els darrers exercicis.

No s'han capitalitzat despeses financeres.

No existeixen compromisos fermes de compra i venda i contractes de futur o d'opcions.

Les circumstàncies que afecten la titularitat o disponibilitat de les existències són les següents:

	Euros	Motiu	Projecció temporal
Les existències de sepultures de 58 capelles perimetrals de la zona ampliació del Cementiri General de Reus	798.110,19	Pas del temps des de la seva construcció	Es desconeix

La Societat no té contractades pòlisses d'assegurances que garanteixen la recuperabilitat del valor net comptable de les existències.

11. Moneda estrangera

No existeix informació en aquesta rúbrica.

12. Situació fiscal

12.1. Impostos sobre beneficis

En el quadre següent es concilia la diferència entre l'import net dels ingressos i despeses de l'exercici i la base imposable, o resultat fiscal.

EXERCICI 2017	Compte de pèrdues i guanys			Ingressos i despeses directament imputats al patrimoni net		
	Import de l'exercici 2017			Import de l'exercici 2017		
	Augments	Disminucions	Efecte net	Augments	Disminucions	Efecte net
Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici			623.756,49			
Impost sobre societats	18.420,60		18.420,60			0,00
Diferències permanents	74.641,23	8.898,69	65.742,54			0,00
Diferències temporàries:						
- amb origen a l'exercici	180.168,74		180.168,74			0,00
- amb origen a exercicis anteriors	9.600,00	368.411,99	-358.811,99	0,00		0,00
Compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors			0,00			0,00
Base imposable (resultat fiscal)			529.276,38			0,00

A l'exercici anterior va ser:

EXERCICI 2016	Compte de pèrdues i guanys			Ingressos i despeses directament imputats al patrimoni net		
	Import de l'exercici 2016			Import de l'exercici 2016		
	Augments	Disminucions	Efecte net	Augments	Disminucions	Efecte net
Saldo d'ingressos i despeses de l'exercici			3.451.752,57			
Impost sobre societats			0,00			0,00
Diferències permanents	7.106,04		7.106,04			0,00
Diferències temporàries:						
- amb origen a l'exercici	646.472,96		646.472,96			0,00
- amb origen a exercicis anteriors	9.600,00	785.263,93	-775.663,93	330.191,95		330.191,95
Compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors			0,00			0,00
Base imposable (resultat fiscal)			3.329.667,64			330.191,95

La Societat no ha registrat en el balanç adjunt el corresponent actiu per impost diferit de les diferències temporàries deduïbles, bases imposables negatives i altres crèdits fiscals, d'acord a la normativa comptable.

Després de liquidar l'Impost de Societats del 2016 (IS), ja no existeixen deduccions per doble imposició pendent d'aplicar corresponent als dividends percebuts l'any 2013 amb límit de deducció fins al 2020. També tenim 3.684.119,91 euros pel 30% de amortització dels immobilitzats no deduïbles fiscalment dels exercicis 2013 i 2014, dels que en aquest exercici ens apliquem 368.411,99 euros; la previsió és continuar-ho fent de forma lineal en els propers 7 anys. Per últim la societat disposa de 7.037.275,72 euros per la despesa financera no deduïble dels exercicis 2012 a 2017.

Els augments de les diferències permanents tenen dues procedències: 68.030,19 euros per despeses no deduïbles i 6.611,04 euros per l'atribució a valor de mercat d'una operació vinculada.

La disminució de les diferències permanents per un import de 8.898,69 euros ve motivada per la no deduïbilitat dels beneficis obtinguts per la transmissió de participacions d'una empresa vinculada (veure nota 9.1.6).

La procedència dels augments de les diferències temporàries és la següent: de pèrdues per deteriorament de crèdits de deutors no deduïbles per un import de 23.034,81 euros, de provisions no deduïbles per la quantitat de 12.480,00 euros, de l'ajust per l'excés de les despeses financeres no deduïbles per una quantitat de 139.189,30 euros, de la deducció de l'immobilitzat intangible de vida útil indefinida per un import de 5.464,63 euros i en aplicació del RDL 3/2016 s'ha realitzat una reversió parcial d'una cinquena part del deteriorament deduït en l'exercici 2011 respecte de la participació que RSM té en el capital de Shirota Functional Foods per un import de 9.600,00 euros.

La disminucions de les diferències temporàries es deguda a la reversió del 30% de l'amortització no deduïble fiscalment dels exercicis 2013 i 2014, per 368.411,99 euros.

El tipus impositiu general no ha variat respecte al de l'any anterior i és el 25%.

Els exercicis oberts a inspecció comprenen els quatre últims exercicis. Les declaracions d'impostos no poden considerar-se definitives fins a la seva prescripció o la seva acceptació per les autoritats fiscals i, amb independència que la legislació fiscal és susceptible a interpretacions. Els Administradors estimen que qualsevol passiu fiscal addicional que pogués posar-se de manifest, com a conseqüència d'una eventual inspecció, no tindrà un efecte significatiu en els comptes anuals presos en el seu conjunt.

Tot seguit detallem el càlcul de la limitació en la deduïbilitat de les despeses financeres:

Limitació en la deduïbilitat de les despeses financeres superiors a 1MM Euros		2017	2016
a.	Resultat d'explotació	3.933.895,74	7.326.693,04
b.	Amortització de l'immobilitzat	-7.371.480,21	-6.684.500,95
c.	Imputació de subvencions de l'immobilitzat no financer i altres	3.054.135,57	2.862.344,05
d.	Deteriorament i resultat per venda del immobilitzat	-1.426.995,79	-6.130,21
e.	Dividends o participacions en beneficis	0,00	0,00
B.O. Benefici operatiu (a-b-c-d-+e)		9.678.236,17	11.154.980,15
f.	Limit a la deducció de les despeses financeres netes (30%*BO, amb mínim 1MM€)	2.903.470,85	3.346.494,05
g.	Addició per límits no aplicats en els 5 exercicis anteriors	0,00	0,00
h.	Despeses financeres del període excloses als que fa referència l'art. 14.1.h TRLIS	3.137.210,00	3.920.759,06
i.	Ingressos financers derivats de la cessió a tercers de capitals propis	94.549,85	45.818,59
j. Despeses financeres netes del període (h-i)		3.042.660,15	3.874.940,47
k.	Despeses financeres netes pendents d'exercicis anteriors	0,00	0,00
i.	Despeses financeres deduïbles en el període	2.903.470,85	3.346.494,05
Correcció per limitació en la deduïbilitat	Increment	0,00	0,00
	Disminució	139.189,30	528.446,42
Límits pendents d'aquest exercici per als 5 exercicis següents		0,00	0,00
Despeses financeres netes pendents d'aquest exercici per a exercicis següents (18 anys)		139.189,30	528.446,42

A continuació s'indica com es calcula la despesa de l'exercici per IS que apareix en el Compte de Pèrdues i Guanyos, així com la determinació de la quota final a pagar de l'exercici per aquest concepte que es reflexa en el Balanç.

A.IV) RESULTAT DE L'EXERCICI (BENEFICIS O PÈRDUES) ABANS D'IMPOSTOS	642.177,09
DIFERÈNCIES PERMANENTS	65.742,54
Sancions i recàrrecs	68.030,19
Ajust per aplicació preu mercat lloguer	6.611,04
Beneficis obtinguts per la transmissió de participacions	-8.898,69
DIFERÈNCIES TEMPORALS	-178.643,25
Reversió 30% amort fiscalment no deduïble	-368.411,99
Pèrdues deteriorament crèdits derivats d'insolvències	23.034,81
Deducció intangible vida útil intangible	5.464,63
Pèrdues condonació crèdits	
Reversió altres provisions no deduïbles (interessos demora)	
Retribucions a ll/t al personal	12.480,00
Integración Ingres contra Patrimoni Net	
Reversió deteriorament participació vinculada	9.600,00
Despeses financeres netes no deduïbles	139.189,30
BASE IMPOSABLE PRÈVIA	529.276,38
tipus de gravamen: 25%	
QUOTA ÍNTEGRA	132.319,09
Bonificació Algües	132.252,07
Bonificació Serveis Funeraris	24.702,59
BONIFICACIONS	156.954,66
QUOTA ÍNTEGRA NO BONIFICADA	0,00
DEDUCCIONS APLICABLES	18.420,60
DEDUCCIÓ PER DOBLE IMPOSICIÓ PENDENT PER FUTURS EXERCICIS	
DEDUCCIÓ 2% REVERS AMORT FISCALMENT NO DEDUÏBLE PENDENT PER FUTURS EXERCICIS	
DEDUCCIÓ 5% REVERS AMORT FISCALMENT NO DEDUÏBLE	18.420,60
QUOTA LIQUIDA POSITIVA	0,00
RETENCIONS	16.509,82
PAGAMENTS A COMPTE	226.952,53
LIQUID A INGRESSAR O TORNAR	-243.462,35

L'import de 18.420,60 euros assenyalat en el Compte de Resultats de l'exercici com a Impost sobre Societats, corresponen a una diferència entre la previsió de la liquidació de l'impost que es va fer a data de tancament, respecte a la liquidació definitiva presentada el juliol de 2017.

12.2. Altres tributs

L'entitat pertany al Règim Especial de Grups d'Entitats de l'IVA (REGE) des de l'exercici 2008 juntament amb la resta d'empreses del Grup Ajuntament, essent l'Ajuntament de Reus l'entitat dominant. Des de l'exercici fiscal de 2009 s'opta per el REGE en la seva fase avançada (aplicació article 163.sexies.cinc).

Les prestacions i arrendaments de la societat a l'Ajuntament es consideren com no subjectes a l'IVA segons l'article 7.8 de la Llei de l'IVA.

Les activitats diferenciades en quant a IVA (REGE, Ajuntament i tercers) suposen que existeixi una part de l'IVA suportat comú a totes elles que es considera com a no deduïble.

Respecte el REGE l'assessor fiscal de la societat ha emés diferents informes i opinions referents als dubtes que els genera el fet que l'Ajuntament de Reus sigui l'entitat dominant del Grup REGE. Aquesta opinió ha estat contrastada amb un altre expert fiscalista extern, i aquest sí ho veu factible. D'aquest criteri discrepant en podria dependre la fiscalitat d'operacions intra-grup.

Així doncs, a meitat de l'any 2017 l'Ajuntament va presentar una consulta a la Direcció General de Tributos de la qual, a la data, no s'ha obtingut resposta.

Al respecte no s'ha considerat necessari fer cap dotació per provisions per contingències fiscals.

13. Ingressos i Despeses

El detall del compte de pèrdues i guanys adjunt és el següent:

Detall del compte de pèrdues i guanys	Exercici 2017	Exercici 2016
1. Consum de mercaderies	-2.201.121,30	-2.080.657,99
a) Compres, netes de devolucions i qualsevol descompte, de les quals:	-2.205.208,39	-2.092.555,79
- nacionals	-2.205.208,39	-2.092.555,79
- adquisicions intracomunitàries	0,00	
- importacions	0,00	
b) Variació d'existències	4.087,09	11.897,80
2. Consum de matèries primes i altres matèries consumibles	-874.626,19	-931.655,21
a) Compres, netes de devolucions i qualsevol descompte, de les quals:	-1.172.584,48	-1.292.267,68
- nacionals	-1.172.584,48	-1.292.267,68
- adquisicions intracomunitàries	0,00	
- importacions	0,00	
b) Variació d'existències	297.958,29	360.612,47
3. Càrregues socials:	-1.264.254,69	-1.252.947,03
a) Seguretat Social a càrrec de l'empresa	-1.183.873,54	-1.183.000,41
b) Aportacions i dotacions per pensions	0,00	
c) Altres càrregues socials	-80.381,15	-69.946,62
4. Venda de béns i prestació de serveis produïts per permuta de béns no monetaris i serveis	0,00	
5. Resultats originats fora de l'activitat normal de l'empresa incluits en "altres resultats"	-42.451,56	82.548,44
6. Despeses associades a una reestructuració	0,00	0,00

No s'han efectuat vendes de béns i prestació de serveis produïts per permuta de béns no monetaris i serveis, registrats en el compte d'ingressos i despeses.

En la partida "Altres resultats" s'indica la indemnització que la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus en data 12 de juliol de 2013 atorga a la societat, en compensació per el lloguer que l'Ajuntament satisfieia a la companyia per les obres d'adequació a l'espai museístic del Gaudí Centre per import de 82.548,44 euros. Aquesta indemnització té el mateix import, anualitat i durada que l'anterior lloguer regulat en els convenis i acords vigents fins la data. En aquesta partida s'inclou també una provisió per costes processals de 125.000 euros, tal i com s'explica a la Nota 14.

14. Provisions i contingències

L'anàlisi del moviment de cada partida del balanç durant l'exercici és el següent:

Concepte provisió	Saldo Inicial provisió 31/12/2015	Altes 2016	Baixes 2016	Traspassos 2016	Saldo final provisió 31/12/2016	Altes 2017	Baixes 2017	Traspassos 2017	Saldo final provisió 31/12/2017
Obligacions per prestacions a ll/t al personal	64.803,74	12.238,80	-1.225,59		75.816,95	12.480,00	-1.530,60	0,00	86.766,35
Provisió per a impostos a ll/t	427.442,95	0,00	-427.442,95		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Provisió per a altres responsabilitats a ll/t	479.646,86	7.992,61	-387.829,47		99.810,00	0,00	-99.810,00	0,00	0,00
Total Provisions a llarg termini	971.893,55	20.231,41	-816.498,01	0,00	175.626,95	12.480,00	-101.340,60	0,00	86.766,35
Provisions per reparacions (c/t)	676.686,98	0,00	-346.495,02		330.191,96	0,00	-49.195,44	0,00	280.996,52
Provisió a c/t per retribucions al personal	148.714,22	0,00	-148.714,22		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Provisió per a impostos a c/t	149.716,23	151.366,03	-149.716,23		151.366,03	153.839,97	-151.366,03	0,00	153.839,97
Provisió a c/t per altres responsabilitats	0,00	5.468,67	-5.468,67		0,00	211.615,55	-2.569,11	0,00	209.046,44
Total Provisions a curt termini	975.117,43	156.834,70	-650.394,14	0,00	481.557,99	365.455,52	-203.130,58	0,00	643.882,93
TOTAL PROVISIONS	1.947.010,98	177.066,11	-1.466.892,15	0,00	657.184,94	377.935,52	-304.471,18	0,00	730.649,28

Provisions a llarg termini

Com a obligacions per prestacions a llarg termini al personal hi ha creat un fons de provisió per contingències derivades del conveni col·lectiu amb els treballadors de la divisió Serveis Funeraris, segons el que les persones que arribin a l'edat de jubilació, depenent de l'edat, tenen dret a gaudir d'una indemnització econòmica. El fons es nodreix de la periodificació de la indemnització durant els últims quinze anys de la vida laboral dels treballadors.

S'ha aplicat la provisió de 99.810,00 euros que es va dotar l'exercici 2013 per la reclamació de conceptes retributius d'un ex – treballador. Celebrat el judici l'abril de 2015, es va dictar sentència desestimant les pretensions de l'empleat. En haver estat també desestimada el recurs que el demandant va presentar, no consta a dia d'avui que hagi estat preparat ni interposat cap més recurs.

Provisions a curt termini

Aquest exercici s'ha procedit a efectuar una aplicació de les provisions per reparacions, corresponents a les actuacions realitzades contemplades en els actualitzacions dels informes tècnics de treballs d'arranjaments, reparacions, restauracions i manteniments

pendents de les diferents instal·lacions i construccions del Cementiri General de Reus per un import de 49.195,44€.

La societat té encomanada la gestió de la prestació de serveis de Cementiri, junt amb el manteniment de les seves construccions i instal·lacions. Aquestes construccions es van començar a l'any 1.865 i tenen mancances importants de manteniments tant a les façanes com a les cobertes, hi ha filtracions d'aigua i riscos de caiguda de pedres dels aplacats de façanes. La causa més important és el pas del temps i també el fet que durant molts anys no es va realitzar cap tipus d'actuació que minvés els seus efectes.

Les estimacions i càlculs, tot i que poden sorgir incerteses, estan valorades per informes dels tècnics. Es fan revisions per tal d'anar mantenint actualitzada la documentació tècnica. El saldo d'aquesta provisió és de 280.996,52 euros a data de tancament.

Durant aquest exercici la societat ha provisionat la liquidació de l'exercici 2017 en concepte de Taxa per l'aprofitament especial del sòl i el subsòl de la via pública que s'ha de fer efectiva a l'Ajuntament de Reus l'any següent, per un import de 153.839,97 euros. Ha efectuat durant l'exercici 2017 el pagament d'aquesta mateixa Taxa corresponent a l'any 2016 i que va ser provisionada l'any del seu meritament, per un import de 151.366,03 euros.

La societat ha provisionat les indemnitzacions a tercers per responsabilitat per un import de 2.569,11 euros i durant el mateix exercici ha efectuat el pagament d'aquestes indemnitzacions.

Mitjançant Resolució de 12 d'agost de 2017 de la Direcció General de Política Energètica i Mines es va resoldre el procediment de cancel·lació per incompliment de la inscripció en el registre de règim retributiu específic en estat d'explotació corresponent a la instal·lació fotovoltaica denominada "HOSPITAL DE SANT JOAN DE REUS". Aquesta Resolució disposa que el titular de la instal·lació (RSM) procedeixi, si s'escau, al reintegrament de les quantitats indegudament percebudes amb els interessos de demora corresponents. Contra aquesta Resolució es va interposar recurs d'alçada en data 29 de setembre de 2017 que, a data d'avui, consta pendent de resolució per part de la Secretaria d'Estat d'Energia del Ministeri d'Energia, Turisme i Agenda Digital. El risc derivat d'aquesta reclamació es quantifica i provisiona en 84.046,44 euros, que es corresponen amb els ingressos dels quatre últims anys (2014-2017) en concepte de venda de producció d'energia de la instal·lació fotovoltaica a la xarxa.

En quant a la provisió de dotada aquest exercici 125.000 euros, veure el següent apartat "Avals - Provisió a curt termini per costes judicials de SFF".

Avals

La societat actuava com a fiador en una pòlissa de crèdit de la participada Shirota Functional Foods SL (SFF) per import de 300.000 € i d'un préstec per import de 2.700.000€, com a garantia davant les entitats financeres. SFF va manifestar la seva incapacitat per fer front al retorn d'aquests deutes bancaris i la voluntat de la participada de dissoldre la societat per la impossibilitat d'obtenir finançament que li permeti seguir exercint la seva activitat d'investigació, ja sigui bancari com dels socis.

Degut als avals abans esmentats la companyia es va fer càrrec durant l'exercici 2012 del saldo disposat de la pòlissa de crèdit que Shirota tenia amb l'entitat La Caixa i de les dues primeres quotes del préstec de 2.700.000€ que la participada havia concertat amb Banc Popular.

La societat va concertar un préstec de 2.241.233,47€ amb el Banc Popular per fer front a la resta del deute de SFF amb aquesta entitat financera.

En resum l'impacte dels avals atorgats a SFF a data de tancament de l'exercici és el següent:

Concepte	Pagaments (efecte a la tresoreria)	Resultat (efecte al Compte de P I G)
Exercici 2011 i anteriors	-48.000,00	-48.000,00
Exercici 2012	-982.059,70	-3.223.293,17
Exercici 2013	-170.438,62	-170.438,62
Exercici 2014	-274.093,18	-169.327,10
Exercici 2015	-382.125,49	-160.659,83
Exercici 2016	-386.104,83	-147.717,82
Exercici 2017	-392.743,79	-261.142,52
TOTAL ACUMULAT	-2.635.565,61	-4.180.579,06

La societat no preveu cap més contingència per la participació en SFF. En tot cas el procés concursal i dissolutori en què la participada es troba sotmès pot atorgar algun ingrés a Reus Serveis Municipals SA com a creditor de Shirota.

Provisió a curt termini per costes judicials de SFF:

L'Ajuntament de Reus conjuntament amb RSM va presentar demanda contra els membres del Consell d'Administració d'INNOVA GEM SA, en reclamació dels danys i perjudicis causats per l'Aval concedit per INNOVA a la societat SHIROTA FUNCTIONAL FOODS,SL (SFF). Els fets objecte de denúncia tenien un principal de 3.103.201,20 euros més uns interessos de 278.460,59 euros.

En data 3 de maig de 2017 va ser dictada sentència desestimant la demanda amb imposició de costes a la part actora (Ajuntament de Reus i Reus Serveis Municipals, SA), sentència que ha estat confirmada en apel·lació i esdevinguda ferma en virtut de sentència de 12 de desembre de 2017.

Resta pendent el procediment de taxació de costes judicials a les que han estat condemnades l'Ajuntament de Reus i Reus Serveis Municipals, SA.

A dia d'avui es desconeix l'import de les costes perquè encara no han estat reclamades ni en via processal ni extraprocessal, si bé, aquest concepte es quantifica, estimativament i, com a límit màxim, en 125.000 euros per RSM, que provisiona aquest import el present exercici.

D'altra banda la societat actua com a fiador en un Préstec Sindicat de Reus Desenvolupament Econòmic SA solidàriament amb l'Ajuntament de Reus. El préstec té un principal de 37,6 milions d'euros.

Altres avals concedits per la societat:

BENEFICIARI	CONCEPTE	AVALADOR	IMPORT
DIRECCION GENERAL DE POLITICA ENERGETICA Y MINAS	Instal·lació de producció d'energia elèctrica Grupo Biogàs...	Caixabank SA	4.800,00
DIRECCION GENERAL DE POLITICA ENERGETICA Y MINAS	Instal·lació de producció d'energia elèctrica Grupo Gas Natural...	Caixabank SA	4.800,00
CEPSA CARD SA	Obligacions derivades...subministraments de carburant, peatges i altres serveis....	Caixabank SA	6.000,00
MINISTERIO DE INDUSTRIA, ENERGIA Y TURISMO	Plaques fotovoltaïques de l'edifici del Nou Hospital.	BBVA	44.000,00
TOTAL			59.600,00

15. Informació sobre el mediambient

Les despeses generades durant l'exercici 2017 relacionades amb la minimització de l'impacte ambiental i la protecció i millora del medi ambient, són:

- Valorització energètica de biogàs.

Despeses explotació: 87.656,78.- euros

- Visites a les instal·lacions.

Visites escolars a les instal·lacions d'Aigües de Reus: 703,06.-euros

- Sensibilització medi ambiental:

Estand Aigües de Reus al Parc de Nadal de Reus: 9.002,64.-euros.

Dia Mundial de l'Aigua: 1.900,00.-euros.

Canal Reus TV. Divulgació: 2.479,34.-euros

- Retirada de residus:

Fangs, sorres de desarenatge i residus especials en petites quantitats: 98.801,35.- euros.

Obres. Runes, banals generats i retirats per subcontracta: es desconeix el detall de la facturació.

16. Retribucions a llarg termini al personal

No existeix informació en aquesta rúbrica.

17. Transaccions amb pagaments basats en instruments de patrimoni

No existeix informació en aquesta rúbrica.

18. Subvencions, donacions i llegats

L'import i característiques de les subvencions de capital, donacions i llegats rebuts que apareixen en el balanç, així com els imputats en el compte de pèrdues i guanys es desglossen en el següent quadre:

Motiu de la subvenció, donació o llegat	Entitat atorgant	Concedit inicialment	Total Cobrat a 31/12/2017	Cobrat a l'exercici 2017	Saldo subvenció a 31/12/2016	Efecte impositiu a 31/12/2016	Saldo subvenció a 31/12/2017	Efecte impositiu a 31/12/2017	Traspàs a resultats en l'exercici 2017
Instal·lació solar fotovoltaica a la Biblioteca Pública Xavier Amorós	Institut Català d'Energia- Generalitat	6.000,00	6.000,00		397,06	-135,70			397,06
EBM El Margaló	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	173.707,70	173.707,70		146.592,91	-27.401,13	102.142,71	-18.267,42	44.450,20
Nou Hospital	CatSalut- Generalitat (via Ajuntament de Reus)	78.621.840,00	43.279.148,00	5.048.956,00	65.554.047,78	-16.201.858,39	63.162.665,81	-15.729.166,84	2.391.381,97
EBM El Ligabosc	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	444.000,00	444.000,00		383.938,34	-95.104,80	351.943,48	-87.179,40	31.994,86
EBM El Marfull -Mas Pintat	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	690.000,00	690.000,00		594.535,87	-147.343,75	538.798,13	-133.530,27	55.737,74
EBM L'Olivera	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	570.000,00	570.000,00		491.138,39	-121.718,75	446.489,44	-110.653,40	44.648,94
EBM La Gineseta	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	365.000,00	365.000,00		337.609,07	-83.582,94	313.494,14	-77.612,73	24.114,93
Arranjament i manteniment de camins, fase II -camí Abemorreres-	Ajuntament de Reus	6.464,01	6.464,01		3.960,78	-969,57	3.580,55	-877,23	380,23
Centre Cnvc / Casal de la Dona / Refugi de la Patacada (vàries)	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	900.500,94	900.500,94		798.444,16	-199.610,83	742.412,99	-185.603,05	56.031,17
Dret de superfície Biblioteca Mas Iglesias	Ajuntament de Reus	318.612,60			248.517,85	-62.129,53	235.773,34	-58.943,40	12.744,51
Biblioteca Mas Iglesias	Generalitat (via Ajuntament de Reus)	252.000,00	252.000,00		238.350,00	-59.587,50	225.750,00	-56.437,50	12.600,00
Dret de superfície Raval Martí Folguera, 31	Ajuntament de Reus	121.872,12			95.060,26	-23.765,04	90.185,37	-22.546,32	4.874,89
Xarxa Carretera Alcolea del Pinar (Algües)	MOPLU	663.157,40	663.157,40	0,00	22.866,08	-57,16	21.994,99	-54,98	871,09
Xarxa Carretera Alcolea del Pinar (Algües)	MOPLU	63.646,72	63.646,72	0,00	2.194,46	-5,48	2.110,82	-5,27	83,64
Col·lector Castelvell-Almroster (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	991.720,00	0,00	0,00	863.554,87	-2.158,88	840.520,06	-2.101,29	23.034,81
Dipòsit AntiDSU Poligon AgroReus (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	600.000,00	600.000,00	0,00	384.000,00	-960,00	360.000,00	-900,00	24.000,00
Laboratori (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	720.000,00	720.000,00	0,00	529.411,77	-1.323,53	508.235,30	-1.270,59	21.176,47
Recuperació onze pous (Algües)	Agència Catalana de l'Aigua	1.232.242,33	1.232.242,33	0,00	821.660,94	-2.054,15	763.161,54	-1.907,90	58.499,40
Col·lector Avinguda Pere el Cerimoniós (Algües)	Ajuntament de Reus	898.019,94	703.151,48	0,00	729.010,66	-1.622,53	699.901,08	-1.749,76	29.109,58
Vehide elèctric (Algües)	Generalitat	4.387,39	4.387,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Col·lector Sud-Oest (Algües)	Junta de Sanejament	127.911,43	127.911,43	0,00	29.709,11	-74,27	28.550,14	-71,37	1.158,97
Edar Reus, ampliació (Algües)	Junta de Sanejament	442.904,03	442.904,03	0,00	113.269,11	-283,17	100.242,51	-250,60	13.026,60
Edar Reus, desbast (Algües)	Junta de Sanejament	71.371,01	71.371,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Edar Reus, varis (Algües)	Junta de Sanejament	34.010,51	34.010,51	0,00	1.419,88	-3,55	1.262,12	-3,16	157,76
Edar Reus, varis (Algües)	Junta de Sanejament	1.631,06	1.631,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Col·lector Sud-Oest (Algües)	PUOS de Catalunya	134.979,36	134.979,36	0,00	35.955,52	-89,89	34.550,09	-86,38	1.405,43
Col·lector Sud-Oest (Algües)	PUOS de Catalunya	47.066,53	47.066,53	0,00	6.420,90	-16,05	6.173,14	-15,43	247,76
Ampliació ETAP i dipòsit intermig (Algües)	Fons de Cohesió	3.954.102,73	3.954.102,73	0,00	3.400.616,86	-8.501,54	3.296.500,88	-8.241,25	104.115,98
Construcció diversos col·lectors. Fase I (Algües)	Fons de Cohesió	2.359.933,20	2.359.933,20	0,00	1.605.598,09	-4.014,00	1.563.886,17	-3.909,72	41.711,92
Construcció diversos col·lectors. Fase II (Algües)	Fons de Cohesió	1.117.191,19	1.117.191,19	0,00	821.218,16	-2.053,04	800.558,59	-2.001,39	20.659,57
Servels urbanístics. Zona Tecnoparc (Algües)	Junta de Compensació SECTOR H11	184.068,86	0,00	0,00	120.976,73	-302,44	109.142,01	-272,85	11.834,72
Servels urbanístics. Zona Tecnoparc (Algües)	Gestió Urbanística Pública SA	272.079,53	272.079,53	0,00	178.800,05	-447,00	161.310,15	-403,28	17.489,90
Pavimentació i Adequació Passeig Central 1a Fase (Cementiri)	Ajuntament de Reus	38.000,00	38.000,00		22.021,76	-53,94	20.024,48	-48,95	1.997,28
Pavimentació i Adequació Passeig Central 2a Fase (Cementiri)	Ajuntament de Reus	36.000,00	36.000,00		22.800,00	-56,80	21.000,00	-52,30	1.800,00
Pavimentació i Adequació Passeig Central 3a Fase (Cementiri)	Ajuntament de Reus	36.192,67	36.192,67		23.470,75	-58,68	21.350,43	-53,38	2.120,32
Restauració Mausoleu General Prim (Cementiri)	Ajuntament de Reus	15.000,00	15.000,00		12.504,08	-32,22	12.226,21	-31,53	277,87
		96.515.613,26	59.361.779,22	5.048.956,00	78.640.072,24	-17.047.576,25	75.585.936,67	-16.504.248,94	3.054.135,57

Les subvencions rebudes són procedents de:

Institut Català d'Energia: va atorgar el desembre del 2007 una subvenció de capital per a la instal·lació solar fotovoltaica a la biblioteca pública Xavier Amorós. L'import de la subvenció es traspasa a resultats d'acord amb l'amortització dels actius finançats amb la subvenció (6.000€).

- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya: va atorgar a l'Ajuntament de Reus el 17 de juliol de 2008 una subvenció de capital per a la creació de 36 places per a infants de zero a tres anys a centres de titularitat municipal. L'import de la subvenció es traspasa a resultats d'acord amb l'amortització de la construcció de l'EBM El Margalló (173.707,70€).
- Servei Català de la Salut: aportació per al finançament de la inversió del Nou Hospital de Reus per un import de 78.621.840,00.-euros. En data 15 de novembre de 2006 es signa el conveni entre el Departament de Salut de la Generalitat, a través del Servei Català de la Salut, i l'Ajuntament de Reus, segons el qual els primers efectuaran, en concepte de finançament de les infraestructures sanitàries del Nou Hospital, les transferències de capital a favor de l'Ajuntament següents:
 - l'any 2007, 412.500.-euros
 - l'any 2008, 825.000.-euros
 - l'any 2009, 1.650.000.-euros
 - des de l'any 2010 fins l'any 2024, ambdós inclosos, 5.048.956.-euros

El Ple de l'Ajuntament de 31 de març de 2006 va aprovar d'encomanar la construcció, finançament i explotació del Nou Hospital a la societat. Segons els conveni de 10 de desembre de 2007 entre l'Ajuntament de Reus i Reus Serveis Municipals SA, que instrumentalitza l'anterior encomana de gestió, el primer es compromet a aportar a la companyia una subvenció de capital en concepte de finançament de les noves instal·lacions hospitalàries segons els imports i anualitats anteriorment indicats.

Reus Serveis Municipals, S.A. ha reconegut la subvenció per la totalitat i no per les anualitats meritedes. La companyia afecta aquest finançament a la inversió immobiliària del Nou Hospital i la trasllada a resultats coincidint amb l'amortització de la mateixa. Aquest subvenció actua com a garantia del préstec a llarg termini amb DEPFA Bank respecte el préstec obtingut per al finançament del Nou Hospital.

El Decret de l'Alcaldia número 5255 de 6 de maig de 2015 compensa el saldo pendent del Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital que la societat devia a l'Ajuntament (2.651.892,05 euros), amb l'anualitat de 2014 d'aquesta subvenció.

Ajuntament de Reus: el Decret de l'Alcaldia número 2329 de 21 de maig de 2010 concedeix a Reus Serveis Municipals, S.A. una sèrie de transferències de capital que sumen un total de 1.791.616,79.-euros:

- Per l'EBM de L'Olivera, 570.000.-euros
- Per l'EBM El Marfull, 690.000.-euros

- Per l'EBM de El Lligabosc, 444.000.-euros
- Per l'arranjament del Camí de les Aixemoreres dins del conveni "Arranjament i manteniment de camins, fase II", 6.464,01.-euros
- Per el Refugi de la Plaça de la Patacada (Ciutat de la Por), 30.772.-euros
- I per l'actuació a la Plaça de la Patacada del Barri del Carme (Centre Cívic, Casal de la Dona, Refugi), 50.380,78.-euros.

L'import de la subvenció es traspasa a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb cada subvenció.

El cobrament d'aquestes subvencions es van aplicar a compensar el deute que Reus Serveis Municipals, S.A. tenia amb l'Ajuntament de Reus de 5.909.857.-euros per el Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital.

- Ajuntament de Reus: dret de superfície de la Biblioteca de Mas Iglesias, constituït segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010 i acceptat per la Societat en escriptura pública de 21/11/2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys. A la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 318.612,60.-euros.
- Ajuntament de Reus: El Decret de l'Alcaldia número 5307 de 27 de desembre de 2011 concedeix a Reus Serveis Municipals una sèrie transferències de capital que sumen un total de 1.101.348,16.-euros:
 - Per la Biblioteca de Mas Iglesias, 252.000.-euros
 - Per el Refugi del Centre Cívic i Casal de la Dona de la Patacada, 25.282.-euros
 - I per l'actuació a la Plaça de la Patacada del Barri del Carme (Centre Cívic, Casal de la Dona, Refugi, ...), 794.066,16.-euros

L'import de la subvenció es traspasa a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb cada subvenció. El cobrament d'aquestes subvencions es van aplicar a compensar el deute que Reus Serveis Municipals, S.A. tenia amb l'Ajuntament de Reus de 5.909.857.-euros per el Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital.

Ajuntament de Reus: dret de superfície de la Raval Martí Folguera, 31, segons l'acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 16 de juliol de 2010, modificat per la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de 11 de març de 2011 i acceptat per la Societat en l'escriptura de 6 de juny de 2011. Aquest dret de superfície té una durada de 25 anys i a la finalització del dret la construcció revertirà gratuïtament a l'Ajuntament. El dret de superfície té caràcter gratuït però valorat i registrat per 121.872,12.-euros.

- Ajuntament de Reus: el Decret de l'Alcaldia número 2738 de 27 de maig de 2013 estableix, entre d'altres, concedir a Reus Serveis Municipals, S.A. una subvenció per l'ampliació de la llar d'infants municipal la Ginesta de 365.000.-euros. L'import de la subvenció es traspasa a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb la mateixa. Aquesta subvenció s'ha aplicat a compensar el deute que Reus Serveis Municipals, S.A. té amb l'Ajuntament de Reus per el Dret de Superfície dels terrenys del Nou Hospital.
- Ministeri d'Obres Públiques i Transports: durant l'exercici de 1993 el Ministeri va concedir una subvenció per a la canalització de clavegueram i abastament a la carretera d'Alcolea del Pinar. Per ser una subvenció de capital, la seva imputació a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb la mateixa. L'import enregistrat va ser de 726.804,12 € (663.157,40 € + 63.646,72 €)
- Junta de Sanejament: correspon a diverses actuacions del període 1990-1993 que foren objecte d'una subvenció de capital per part del cost de construcció de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR). La imputació d'aquesta a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb aquesta subvenció. L'import enregistrat va ser de 549.916,61 euros.
- PUOS de Catalunya: en l'exercici 1992 es va concedir una subvenció de capital per part del cost de construcció del col·lector sud-oest de la ciutat. La imputació d'aquesta a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb aquesta subvenció. L'import enregistrat va ser de 182.045,89 euros.
- Junta de Sanejament: en l'exercici 1993 es va concedir una subvenció de capital per part del cost de construcció del col·lector sud-oest de la ciutat. La imputació d'aquesta a resultats de l'exercici es realitza en la mateixa proporció que la depreciació soferta durant el període per l'actiu finançat amb aquesta subvenció. L'import enregistrat va ser de 127.911,43 €.
- Generalitat de Catalunya: en l'exercici 2002, va concedir una subvenció per l'adquisició d'un vehicle elèctric per import de 4.387,39 €.

Agència Catalana de l'Aigua: Amb data 26-09-2007 és signa un conveni entre l'Ajuntament de Reus i l'Agència Catalana de l'Aigua per a la realització d'un conjunt d'inversions en el sistema de sanejament en l'àmbit de gestió i competència de l'Ajuntament de Reus, per import de 3.001.720.-euros. Amb data 20-07-2007 la Junta de Govern Local acorda encarregar a Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A. i a Gestió Ambiental i Abastament, S.A. l'execució de les actuacions, essent les actuacions subjectes a subvencions les següent:

- o Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A.

- Dipòsit ANTI-DSU Reus, amb un import finançat de 600.000,00.- euros
- Col·lector de sanejament en alta de Castellvell del Camp i Almoster, amb un import finançat de 991.720,00.-euros
- Gestió Ambiental i Abastament, S.A.
 - Nou Laboratori a l'Edar de Reus, amb un import finançat de 720.000,00.-euros (600.000,00.-euros via conveni i 120.000,00.-euros via gestió i millores)

Referent a aquesta subvenció, es pot veure més informació a la nota 9.

- Agència Catalana de l'Aigua: amb data 7 de març de 2008 l'Agència Catalana de l'Aigua va emetre una resolució per la qual s'ordena, per tramitació d'emergència, la contractació de les obres amb motiu de la necessitat d'executar accions de recuperació de captacions d'aigua subterrània en desús en l'àmbit de Reus amb l'objectiu de millorar la garantia per a l'abastament mitjançant actuacions infraestructurals, amb un import estimat de 1.155.001,39.-euros. L'import finalment finançat va ser de 1.232.242,33.-euros.
- Ajuntament de Reus: amb data 30-06-2009 és signa un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Reus, l'Entitat Pública Empresarial Local INNOVA i Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A., en el que s'encarrega a la societat la construcció del Nou Col·lector Interceptor a l'Avinguda Pere el Cerimoniós amb un pressupost de 1.041.700,79.-euros (898.017,92 € + IVA). Amb data 06 d'agost de 2010 la Junta de Govern Local acorda deixar sense efecte l'anterior conveni, ja que degut a les característiques de la inversió a realitzar, és susceptible de ser considerat inversió pròpia d'Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A., i no pas una inversió directe municipal. Tenint en compte aquesta consideració, la naturalesa del finançament que ha de suportar l'Ajuntament per l'execució d'aquestes obres no és la d'una inversió real pròpia sinó la d'una transferència de capital al titular final de l'obra que serà Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A. L'import finalment enregistrat fou de 898.019,94 €.

Gestió Urbanística Pública SA i Junta de Compensació Sector H-11: amb data 08 de maig de 2009 es signa un conveni entre Gestió Urbanística Pública SA, la Junta de Compensació del Sector H-11 i Aigües de Reus Empresa Municipal SA, per el que Aigües de Reus Empresa Municipal SA es compromet a realitzar els tràmits de licitació de les obres necessàries per executar el Projecte Tècnic de gestió d'aigua residual amb l'objectiu de permetre la conducció de les aigües residuals generades en els sectors del TECNOPARC fins a l'EDAR de Reus, així com redactar el Projecte de Dipòsit de retenció d'aigües pluvials, juntament amb l'execució dels treballs addicionals al projecte com són la direcció d'obra i la coordinació de la seguretat i salut. Gestió Urbanística Pública es compromet a

finalitzar les obres d'urbanització del Sector A12 "Riera del Molinet" d'acord amb el projecte aprovat per l'Ajuntament. Les obres i les despeses suportades per GUPSA es valoren d'acord amb els preus d'execució material, a l'objecte de procedir a la minoració de la part imputable a aquesta. El repartiment de despeses es fa en funció dels següents percentatges: GUPSA 47,20 %, JUNTA H11 32,00 % i AREMSA 20,80 %. Els imports enregistrats van ser 272.079,53 corresponents a GUPSA i 184.068,86 corresponents a la Junta de Compensació del Sector H-11.

- Comissió Europea: el desembre de 2006 la Comissió Europea aprova la Decisió C(2006) 6479 amb codi 2006-ES-16-C-PE-003 per la qual s'aprova l'ajuda al projecte d'ampliació de la potabilitzadora i construcció del dipòsit intermig amb un import subvencionat de 4.034.798,70.-euros corresponents al 85% del cost total de projecte (4.746.822,00.-euros), i en la que es certifica a Aigües de Reus Empresa Municipal, S.A. com a òrgan executor del projecte. Durant el mes de juny de 2012, la Direcció General d'Afers Econòmics de la Generalitat envia una nota del Ministeri d'Hisenda en què informa que s'ha arribat a un acord amb la Comissió Europea per agilitzar els pagaments dels saldos finals pendents dels Fons de Cohesió del període de programació 2000-2006. L'acord consisteix en què la Comissió es compromet a pagar a l'Estat els saldos pendents abans de finalitzar l'any 2012 a canvi d'aplicar una correcció a tant alçat sobre l'ajuda meritada. En aquest cas es tracta d'una reducció de 80.696,27.-euros. L'import finalment registrat va ser de 3.954.102,73 €.
- Comissió Europea: el novembre de 2001 la Comissió Europea aprova la Decisió C(2001) 3498 amb codi 2000-ES-16-C-PE-082 per la qual s'aprova l'ajuda al projecte actuacions prioritàries i previstes en el pla director de sanejament de Reus amb un import subvencionat de 2.408.095,00.-euros corresponents al 80% de cost total del projecte (3.010.119,00.-euros) i en la que es certifica a Ajuntament de Reus com a òrgan executor del projecte. Durant el mes de març de 2003 l'Ajuntament de Reus aprova el canvi d'òrgan executor a favor de Gestió Ambiental i Abastament, S.A., quedant l'Ajuntament de Reus com a òrgan intermedi, aquesta sol·licitud de modificació de l'òrgan executor es tramet durant el setembre de 2003. Durant el mes d'agost de 2004 s'aprova la Decisió C(2004) 3111 que modifica la decisió anterior. Durant el mes de juny de 2012, el Ministeri d'Hisenda informa que s'ha arribat a un acord amb la Comissió Europea per agilitzar els pagaments dels saldos finals pendents dels projectes del Fons de Cohesió del període de programació 2000-2006. L'acord consisteix en què la Comissió es compromet a pagar a l'Estat els saldos pendents abans de finalitzar l'any 2012 a canvi d'aplicar una correcció a tant alçat del 2% sobre l'ajuda meritada. En aquest cas es tracta d'una reducció de 48.162,00.-euros. L'import finalment registrat va ser de 2.359.933,20 €.
- Comissió Europea: el desembre de 2003 la Comissió Europea aprova la Decisió C(2003) 4587 amb codi 2003-ES-16-C-PE-016 per la qual s'aprova l'ajuda al projecte actuacions prioritàries i previstes en el pla director de sanejament de

Reus, col·lectors C2, C6, C11, C31/C35 i C32/C33 amb un import subvencionat de 1.158.081,00.-euros corresponents al 80% del cost total del projecte (1.447.602,00.-euros). Durant el mes de desembre de 2005 l'auditoria de PricewaterhouseCoopers obliga a descertificar 79.884,51.-euros perquè considera que s'han comés irregularitats en alguns contractes. Aquesta descertificació de despesa provoca que l'import total certificat sigui de 1.424.989,00.-euros amb la qual cosa la subvenció final passa a ser de 1.139.991,00.-euros. Durant el mes de juny de 2012, el Ministeri d'Hisenda informa que s'ha arribat a un acord amb la Comissió Europea per agilitzar els pagaments dels saldos finals pendents dels projectes del Fons de Cohesió del període de programació 2000-2006. L'acord consisteix en què la Comissió es compromet a pagar a l'Estat els saldos pendents abans de finalitzar l'any 2012 a canvi d'aplicar una correcció a tant alçat del 2% sobre l'ajuda meritada. En aquest cas es tracta d'una reducció de 22.800,00.-euros. L'import finalment registrat va ser de 1.117.191,19 €.

- Ajuntament de Reus: 15.000 euros de subvenció per a la restauració del Mausoleu del General Prim.
- Ajuntament de Reus: subvenció de 110.192,67 euros per a la pavimentació i adequació del passeig central del Cementiri de Reus (Fase I, II i III).

La Societat ve complint els requisits legals exigits per a l'obtenció i manteniment de tals subvencions, donacions i llegats.

Respecte a l'Acord de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus de sessió del 9 de març de 2018 explicat a la Nota 6 de la present Memòria, com les subvencions relacionades amb els immobles relacionats es traspassen a resultats segons l'amortització dels actius finançats amb cada subvenció, la interpretació d'aquest Acord suposa per aquest exercici un ingrés addicional de 192.001,47 euros.

Tal i com es detalla en el quadre anterior, està pendent de cobrar de l'Ajuntament de Reus part de la subvenció de capital concedida en concepte de finançament del Nou Hospital: 35.342.692,00 euros corresponents a les anualitats de 2018 a 2024.

En quant a subvencions a l'explotació aquest epígraf inclou diverses bonificacions de la Fundación Estatal para la Formación en el Empleo (Fundación Tripartita) per import de 9.392,00 euros.

19. Combinacions de negocis i negocis conjunts

La societat no ha efectuat cap combinació de negocis l'any 2017, tampoc l'exercici

20. Actius no corrents mantinguts per a la venda i operacions interrompudes

Les finques de Pich Aguilera i del Vell Hospital van ser aportades a la societat per el soci únic mitjançant ampliació de capital, llevat de l'import assenyalat a l'apartat b) posterior.

Per el Tram B del préstec sindicat obtingut per al finançament del Nou Hospital, es va concedir una garantia hipotecària per els terrenys de Pich Aguilera i per la part edificable del solar del Vell Hospital.

Manifestada la voluntat de venda d'aquests actius per la devolució del préstec, es va procedir l'any 2012 a reclassificar en el balanç de la societat les següents partides:

a) els terrenys de Pich Aguilera i la part edificable del solar del Vell Hospital, d' "Inversions Immobiliàries" de l' "Actiu no corrent" a "Actius no corrents mantinguts per a la venda".

Actius mantinguts per a la venda	Saldo inicial 31/12/2016	Altes	Baixes	Traspàs i altres	Saldo final 31/12/2017
Terrenys	32.711.170,95	0,00	0,00	0,00	32.711.170,95
Construccions	933.017,76	0,00	0,00	0,00	933.017,76
Total brut	33.644.188,71	0,00	0,00	0,00	33.644.188,71
Amortització acumulada	-735.826,40	0,00	0,00	0,00	-735.826,40
Deteriorament de valor	-4.700.056,97	-1.417.138,64	0,00	0,00	-6.117.195,61
Total	28.208.305,34	-1.417.138,64	0,00	0,00	26.791.166,70

El moviment i saldos de l'any anterior van ser aquests:

Actius mantinguts per a la venda	Saldo inicial 31/12/2015	Altes	Baixes	Traspàs i altres	Saldo final 31/12/2016
Terrenys	32.711.170,95	0,00	0,00	0,00	32.711.170,95
Construccions	933.017,76	0,00	0,00	0,00	933.017,76
Total brut	33.644.188,71	0,00	0,00	0,00	33.644.188,71
Amortització acumulada	-735.826,40	0,00	0,00	0,00	-735.826,40
Deteriorament de valor	-4.700.056,97	0,00	0,00	0,00	-4.700.056,97
Total	28.208.305,34	0,00	0,00	0,00	28.208.305,34

b) Els "Altres passius financers" dels "Deutes a Llarg Termini" del Passiu No Corrent a "Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda", referent a la cessió de crèdit entre l'Ajuntament i Reus Serveis Municipals, en virtut de la qual RSM es fa responsable del deute contret per l'Ajuntament per la finca anomenada "Pich Aguilera", transmesa per l'empresa filial Hospital Universitari Sant Joan de Reus SAM a l'Ajuntament, per 4.063.830,02€. Des de l'any 2007 al principal del deute s'ha afegit el meritament d'interessos a un tipus d'Euríbor trimestral. Actualment d'aquest principal queda pendent un saldo de 2.988.982,01 euros, dels quals 21.895,21 corresponen a interessos.

c) Els "Deutes amb entitats de crèdit" dels "Deutes a Llarg Termini" del Passiu No Corrent a "Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda", per el Tram B del préstec sindicat.

En data de 22 d' abril del 2015 s'havia de fer efectiu el retorn de la totalitat del principal del Tram B del préstec sindicat, és a dir 34.900.000€ d' euros, en una única quota d' amortització.

Arran de les negociacions amb les entitats financeres participants en la concessió d' aquest préstec sindicat, en data de 21 d' abril del 2015 es va formalitzar la novació de l' esmentat Tram B del contracte de crèdit per al seu retorn en 10 anys més, fins l' abril de l' any 2025, amb 40 quotes d' amortització trimestrals i periòdiques què es detallen en el següent quadre d' amortització:

Amortització Anual	
Any 2015	1.000.000
Any 2016	1.000.000
Any 2017	1.000.000
Any 2018	1.000.000
Any 2019	1.000.000
Any 2020	3.200.000
Any 2021	5.300.000
Any 2022	5.300.000
Any 2023	5.300.000
Any 2024	5.300.000
Any 2025	5.500.000
TOTAL	34.900.000

Les característiques principals d'aquesta novació són les següents: venciment 22/04/2025, termini 10 anys, sense carència, amortització trimestral, diferencial tipus del 3%, comissió de novació del 0,50% sobre l' import del tram B.

Passius directament associats amb actius no corrents mantinguts per a la venda:	Exercici 2017	Exercici 2016
Passius financers amb entitats de crèdit	31.900.000,00	32.900.000,00
Creditors comercials i altres comptes a pagar	2.988.982,01	2.988.982,01
Provisions		
Altres passius corrents	-160.513,27	-182.401,44
Total passius	34.728.468,74	35.706.580,57

Davant la importància d'aquests actius destinats a la venda, la societat va encomanar una taxació dels mateixos a un expert independent, que en dates 15 i 16 de maig de 2013 va emetre informes de valoració dels immobles, que en conjunt han suposat un deteriorament de valor de 2.371.160,88 euros que es van registrar com a pèrdua de l'exercici 2013 (1.898.517,47 euros per la part edificable del Vell Hospital, i 472.643,41 euros per la finca Pich Aguilera).

Al febrer de 2015, i per a donar compliment a la normativa comptable, per la que la societat ha de qüestionar-se el valor dels seus béns, especialment els que manifesta que vol vendre, així com per petició de les entitat financeres prestatàries de l'esmentat préstec sindicat en el marc de les negociacions per la novació abans comentada, s'encomana una nova taxació d'aquests actius a experts independents, que com a resultat suposa un deteriorament de valor de 2.328.896,09 euros registrats com a pèrdua de l'exercici 2014 (844.415,73 euros per la part edificable del Vell Hospital, i 1.484.480,36 euros per la finca Pich Aguilera).

L'any 2017 i d'acord a les normes de registre i valoració del pla general de comptabilitat es procedeix a encomanar una nova taxació a un expert independent. Aquest va emetre informes en data 12 i 15 de gener de 2018 que atorguen un valor de 11.583.663,00 euros a la part edificable del Vell Hospital i de 15.207.503,40 euros a la finca Pich Aguilera. En conseqüència s'ha procedit a registrar en l'exercici 2017 un deteriorament de valor de 1.417.138,64 euros (603.949,15 euros per la part edificable del Vell Hospital i 813.189,49 euros per la finca Pich Aguilera).

21. Fets posteriors al tancament

No s'ha produït cap fet significatiu amb posterioritat al tancament que afecti els comptes anuals de l'exercici 2017, ni a l'aplicació del principi d'entitat en funcionament, ni que afecti la capacitat d'avaluació dels usuaris dels Comptes Anuals.

22. Operacions amb parts vinculades

A l'efecte de la presentació dels Comptes Anuals una part es considera vinculada a una altra quan una d'elles o un conjunt que actua en concert, exerceix o té la possibilitat d'exercir directa o indirectament o en virtut de pactes o acords entre accionistes o partícips, el control sobre una altra o una influència significativa en la presa de decisions financeres i d'explotació de l'altra, anàloga en l'article 42 del Codi de Comerç.

Les societats considerades com parts vinculades són les següents:

Parts vinculades	Altres empreses del grup	Altres parts vinculades	Empreses associades
Reus Mobilitat i Serveis, S.A.	X		
Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.	X		
Ajuntament de Reus		X	
Reus Esport i Lleure, S.A.		X	
Reus Transport Públic, S.A.		X	
Hospital de Sant Joan de Reus, S.A.M.		X	
Centre MQ Reus, S.A.		X	
Gestió Comarcal Hospitalària, S.A.		X	
Sagessa Assistència Sanitària Social, S.A.		X	
Gestió Integral Sanitària i Assistencial A.I.E.		X	
Centre Oftalmològic de Reus, S.L.		X	
Fundació Privada per a l'Acció Educativa		X	
Fundació Privada Sagessa Salut		X	
Fundació Privada per a l'Atenció Social		X	
Fundació per a la Recerca, Docència i Formació en l'àmbit sanitari		X	
Laboratori de Referència del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre, S.L.		X	
Fundació Rego		X	
Shirota Functional Foods, S.L.			X
Promimpuls 5C, S.L.			X
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA			X

La informació sobre operacions amb empreses del grup i associades es recull en el següent quadre:

Nom de l'empresa del grup o associada - Any 2017	despeses/compres 2017	ingressos/venes 2017	saldo Deutor 31/12/2017	saldo Creditor 31/12/2017
Reus Mobilitat i Serveis, S.A.	10.307,25	189.630,93	9.440,15	401.154,43
Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.	6.152,79	74.727,36	784.234,64	1.068.509,76
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	3.042,00	134.007,66	46.788,55	0,00

Les operacions de l'any anterior van ser:

Nom de l'empresa del grup o associada - Any 2016	despeses/compres 2016	ingressos/venes 2016	saldo Deutor 31/12/2016	saldo Creditor 31/12/2016
Reus Mobilitat i Serveis, S.A.	10.182,41	283.500,24	900.442,89	2.110,39
Reus Desenvolupament Econòmic, S.A.	4.333,50	94.998,81	1.622.751,06	1.976.338,25
Gestió Integral d'Aigües de Catalunya SA	4.432,00	142.107,73	5.228,64	0,00

En quant a les operacions amb la resta de parts vinculades de la Societat, van ser les següents:

Nom de l'empresa vinculada	despeses/compres 2017	despeses/compres 2016	ingressos/venes 2017	ingressos/venes 2016
Ajuntament de Reus	537.284,09	1.501.835,03	3.323.724,32	2.801.162,77
Reus Esport i Lleure, S.A.	59.110,80	3.324,39	151.003,57	114.572,06
Reus Transport Públic, S.A.	6.045,51	3.857,87	31.705,77	43.197,84
Hospital de Sant Joan de Reus, S.A.M.	119.097,04	147.994,07	7.219.789,38	7.716.094,21
Centre MQ Reus, S.A.	5.633,04	0,00	9.606,40	7.632,69
Sagessa Assistència Sanitària i Social, S.A.	0,00	324,00	7.929,62	4.976,21
Gestió Integral Sanitària i Assistencial A.I.E.	0,00	0,00	0,00	115,50
Fundació Privada Sagessa-Salut	0,00	0,00	5.354,50	3.964,05
Fundació Privada per l'Atenció Social	0,00	0,00	104,14	1.650,33
Fundació Rego	0,00	0,00	2.783,77	2.916,22

Com informació addicional destaquem els principals saldos deutors i creditors amb parts vinculades a data de tancament:

Nom de l'empresa vinculada	saldo Creditor 31/12/2017	saldo Creditor 31/12/2016	saldo Deutor 31/12/2017	saldo Deutor 31/12/2016
Ajuntament de Reus	88.280,45	60.374,37	39.272.059,02	44.871.396,54
Reus Esport i Lleure, S.A.	24.605,17	13.375,30	1.795.642,45	1.441.430,63
Reus Transport Públic, S.A.	1.275.866,18	608.781,04	1.392,99	5.953,44
Hospital de Sant Joan de Reus, S.A.M.	459.336,81	305.531,22	719.315,55	553.016,69
Gestió Integral i Assistencial	0,00	0,00	0,00	127,05
Fundació per a l'Atenció Social	0,00	0,00	0,00	252,02
Centre MQ Reus SA	375,23	313,25	0,00	0,00
Sagessa Assistència Sanitària	309,73	204,22	0,00	0,00
Fundació Sagessa Salut	20.066,00	0,00	252,02	0,00
Reus Mobilitat i Serveis SA	191,83	0,00	0,00	0,00

En el quadre anterior s'inclouen les subvencions i indemnitzacions reconegudes en el balanç, pendents de rebre de l'Ajuntament de Reus: 5.176.730,21 euros a curt termini i 30.995.397,74 euros a llarg termini, la major part corresponent a la subvenció per el finançament de la construcció del Nou Hospital (Nota 18).

Cap treballador està considerat com personal d'alta direcció de la Societat.

Els imports destinats a membres de l'òrgan d'administració de la Societat en l'exercici 2017 han estat de 7.250,00 euros, corresponents a indemnitzacions per assistència a reunions del Consell d'Administració. Per aquest concepte l'any anterior s'havien previst 10.000,00 euros, import que no ha estat satisfet als consellers en considerar que existien limitacions provinents del préstec sindicat destinat a la construcció del Nou Hospital. Es va rebre autorització del Banc Agent per al pagament d'indemnitzacions per assistència a reunions del Consell d'Administració el passat 8 de febrer de 2017, en línia amb l'acordat per la Junta General de la Societat, és a dir, per un import màxim de 35.000,00 euros anuals.

En compliment de l'establert en el Text Refós de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, en el seu article 229, amb la finalitat de reforçar la transparència,

- a) Cap membre del Consell d'Administració, realitza per compte pròpia o aliena, el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat del que constitueix l'objecte social de la Societat.
- b) Els administradors no han informat de cap situació de conflicte, directe o indirecte, que poguessin tenir amb la Societat, tal com estableix l'article 229.1 de la Llei de Societats de Capital.

A banda dels treballadors esmentats la societat té 13 consellers.

- c) La Societat no ha emès valors admesos a cotització.
- d) Els honoraris percebuts en l'exercici 2017 pels auditors de comptes i de les societats pertanyents al mateix grup de societats a la qual pertanyés l'auditor, o societat amb la qual l'auditor estigui vinculat per propietat comuna, gestió o control, van ascendir a 21.650,00 euros (22.050,00 euros l'any anterior), segons el següent desglossament:

Honoraris auditoria i altres serveis	Ex.2017	Ex.2016
Honoraris carregats per auditoria de comptes	14.400,00	14.400,00
Honoraris carregats per altres serveis de verificació	4.950,00	4.950,00
Honoraris carregats per serveis d'assessorament fiscal		
Altres honoraris per serveis prestats	2.300,00	2.700,00
Total	21.650,00	22.050,00

- e) Honoraris dels membres del Òrgan d'Administració i de personal d'alta direcció: veure nota 22.

No existeixen assegurances de vida o altres obligacions concretes respecte dels membres antics i actuals de l'òrgan d'administració, ni del present exercici, ni de l'anterior. Els Consellers de la societat no han percebut remuneracions per la seva funció de representació de la Societat. La societat no ha fet cap aportació a fons de pensions, ni a cap altra prestació a llarg termini. Tampoc s'ha realitzat cap pagament als membres de l'Alta Direcció basat en accions. Els Administradors de la Societat no han portat a terme durant l'exercici operacions alienes al tràfic ordinari o que no s'hagin realitzat en condicions normals de mercat amb la Societat. La Societat no ha efectuat durant l'exercici cap bestreta ni ha concedit cap crèdit als membres del Consell d'Administració.

24. Informació segmentada

La distribució de la xifra de negocis de la Societat per categoria d'activitats es detalla en el següent quadre:

Descripció de l'activitat	Exercici 2017	Exercici 2016
Ingressos gestió aigua	7.516.368,76	7.377.956,88
Ingressos gestió depuradora	1.833.854,79	1.782.569,02
Ingressos gestió clavegueram	2.904.848,13	2.811.801,54
Vendes de subproductes	6.696,21	9.317,54
Altres serveis div. Aigües. Boques incendis	66.118,39	64.962,62
Altres serveis div. Aigües. Control abocaments	154.102,02	156.979,26
Altres serveis div. Aigües. Gestió i direcció	84.795,60	84.795,60
Altres serveis div. Aigües. Gestió municipis	133.407,65	138.137,73
Altres serveis div. Aigües. Laboratori analítica i control	45.265,66	45.926,95
Altres serveis div. Aigües. Manteniment instal·lacions tercers	323.550,46	298.481,62
Altres serveis div. Aigües. Varis	80.872,38	94.488,40
Subtotal divisió Aigües	13.149.880,05	12.865.417,16
Lloguers a empreses municipals	6.544.799,63	6.454.437,50
Lloguers a l'Ajuntament de Reus	708.069,90	731.437,24
Lloguers a Tercers	469.845,53	468.294,53
Serveis prestats a les empreses municipals	556.686,30	697.639,36
Serveis prestats a l'Ajuntament de Reus	284.435,83	284.275,92
Serveis prestats a tercers	0,00	0,00
Subtotal divisió Central	8.563.837,19	8.636.084,55
Ingressos per taxes de conservació	278.188,63	277.201,13
Ingressos per prestació de serveis	2.219.596,94	2.424.005,64
Ingressos per concessions de drets funeraris	177.715,02	198.650,62
Ingressos per venda d'energia	55.150,01	48.918,63
Ingressos per serveis complementaris	426.508,03	455.651,37
Ingressos per venda de llibres	0,00	0,00
Ingressos per prestació de serveis externs	63.077,97	57.853,89
Subtotal divisió Funerària	3.220.236,60	3.462.281,28
TOTAL	24.933.953,84	24.963.782,99

El mercat geogràfic on la societat desenvolupa la seva activitat és Reus i província de Tarragona, tot i que degut a tenir la gerència d'Empresa Municipal d'Aigües de Vilafranca SA, també la província de Barcelona.

25. Informació sobre drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

No existeix informació en aquesta rúbrica.

26. Informació sobre saldos pendents de pagament a Creditors, requerida per la Disposició Addicional 3^a de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, de 29 de desembre, de mesures de lluita contra la morositat.

La informació en relació amb al període mig de pagament a proveïdors en operacions comercials, és la següent:

Pagaments realitzats i pendents de pagament en la data de tancament del balanç	2017	2016
	Dies	Dies
Període mig de pagament a proveïdors	37,01	48,25
Ràtio d'operacions pagades	37,19	50,96
Ràtio d'operacion pendents de pagament	35,99	19,94
	Import	Import
Total pagaments realitzats	8.116.771,24	7.455.076,05
Total pagaments pendents	1.406.449,96	715.567,23

La mitjana de dies transcorreguts des de la data de rebuda de la factura fins al pagament d'aquesta durant l'exercici, ha estat de 37,19 dies.

L'import de totes les factures pagades per operacions comercials l'any 2017 és de 8.116.771,24 eur.

Quan tenim en compte a més el deute pendent a 31/12/2017 (1.406.449,96 euros), és a dir, tan les factures pagades com les pendents, el període mig de pagament a proveïdors de l'exercici és de 37,01 dies des de la data de recepció de les factures.

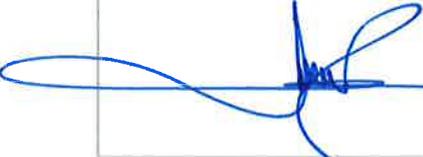
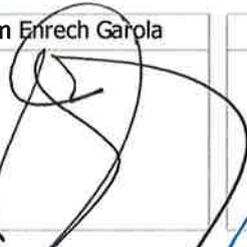
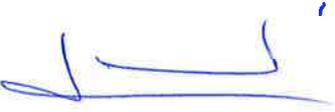
La mitjana de dies transcorreguts des de la data de rebuda de la factura fins al tancament de l'exercici de les factures pendents a 31/12/2017, és de 35,99 dies.

Per als càlculs d'aquests ratis no s'han tingut en compte les factures rebudes de les entitats del grup Ajuntament considerades Administració Pública, ni el deute amb altres AAPP, tal com indica el RD 635/2014 de 25 de Juliol.

DILIGÈNCIA per fer constar que el present exemplar dels Comptes Anuals corresponent a l'exercici de 2017 s'estén en 98 pàgines numerades de l'1 al 98, el darrer dels quals conté la signatura dels consellers/res, d'acord amb el que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital.

El Consell d'Administració

Sr. Carles Pellicer Punyed 	Sra. Noemí Llauredó Sans 	Sr. Jordi Cervera Martínez
Sr. Joaquim Enrech Garola 	Sr. Marc Arza Nolla 	Sra. Carmen Pozuelo Blanco
Sr. Andreu Martín Martínez 	Sr. Sebastià Domènech Bosch 	Sr. Guillermo Figueras Talarn
Sr. Juan Carlos Sánchez Martínez 	Sr. Marta Llorens Pérez 	Sr. Edgar Fernández Blázquez
Sr. Xavier Angelergues Abellà 		

Reus, 22 de març de 2018

DILIGÈNCIA per fer constar que els comptes anuals individuals corresponents a l'exercici 2017 contenen la signatura dels consellers i conselleres, excepte la dels senyors, Xavier Angelergues Abellà, Marta Llorens Pérez i Edgar Fernández Blázquez, Juan Carlos Sánchez Martínez i Guillermo Figueras Talarn, respectivament.

Els consellers, senyors Xavier Angelergues Abellà, senyora Marta Llorens Pérez i senyor Edgar Fernández Blázquez han presentat escrits subscrits en data 21 de març de 2018, que consten adjunt a l'acta del Consell d'Administració on, en resum, manifesten que no signaran els comptes anuals individuals de 2017 en senyal de disconformitat perquè no disposen de suficient informació sobre les diferents empreses, atès que no han disposat del temps suficient per poder analitzar els comptes; que en els consells d'administració de les empreses no es debat en profunditat el funcionament de cadascuna d'aquestes empreses; que ja han manifestat la seva disconformitat amb el funcionament empresarial de l'Ajuntament de Reus, del que ja n'han fet pública una proposta alternativa, que entenen que aquests comptes estan distorsionats per l'enorme deute contret per la corporació i aquesta mateixa empresa municipal que afecta als seus comptes individuals; que no s'estan complint els objectius del Pla de Competitivitat de Serveis Funeraris de Reus i Baix Camp ni hi ha cap full de ruta per fer front a la competència privada ni tampoc perspectiva per la viabilitat de la divisió Serveis Funeraris com a servei públic de futur. En darrer terme, manifesten que no disposen de suficient informació sobre les diferents empreses de les quals participen com a membres del Consell d'Administració, per per fer-se responsable de la seva activitat.

Els consellers, Sr. Juan Carlos Sánchez Martínez i Guillermo Figueras Talarn han presentat escrits en data 22 de març de 2018 justificant la seva negativa a signar els comptes anuals individuals de 2017, els quals consten adjunts a l'acta del Consell d'Administració en base als motius que, en resum, es contrauen als següents extrems:

Primer: No s'ha sotmès a votació l'acord de formulació dels comptes ni l'informe de gestió. En no haver-se sotmès a votació, la signatura hauria suposat la seva aprovació sobre el contingut d'aquests documents, al qual s'oposen.

Segon: Si per part del President del Consell d'Administració s'entén que la signatura dels comptes no implica la conformitat amb aquests, la única manera d'exterioritzar el desacord amb aquests comptes és no signant-los.

Tercer: Que la seva postura és acord amb la resolució de 17 de desembre de 2012 (BOE de 6 de gener de 2013), que deixa oberta la possibilitat que no hi consti la signatura dels administradors no conformes amb els comptes anuals o l'informe de gestió.

Quart.- Que desaproven els comptes anuals de la manera com han estat formulats, especialment a la vista del contingut de l'informe de l'auditoria, així com de la gestió duta a terme durant l'any 2017.

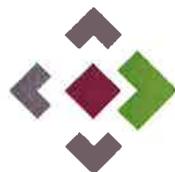
La qual cosa faig constar als efectes que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital, a Reus, 26 de març de 2018.

Núria Puig Masanés

Secretària del Consell d'Administració

REUS SERVEIS MUNICIPALS SA

INFORME DE GESTIÓ EXERCICI 2017

1. Evolució del negoci i evolució previsible

Durant l'exercici 2017 Reus Serveis Municipals SA ha continuat el seu funcionament en tres divisions (Central, Aigües i Funerària), amb comptes d'explotació separats i suficient autonomia de gestió per a mantenir els serveis i estàndards de qualitat en totes les seves actuacions.

Divisió Central

Respecte els convenis d'inversió signats amb l'Ajuntament per realitzar diverses inversions i actuacions a la ciutat, en l'exercici 2017 han finalitzat els contractes de lloguer següents: plaques fotovoltaïques de la Biblioteca Xavier Amorós, equipament del Mas Pintat i equipament per cobrir noves necessitats de formació i gestió de l'IMFE. Un cop transcorregut el termini de lloguer i havent recuperat la inversió feta al seu dia, s'ha cedit a l'Ajuntament la titularitat dels actius i s'ha procedit de donar de baixa en l'inventari aquests equipaments.

Tal i com s'explica a la Nota 6 de la Memòria adjunta, la societat va demanar a l'Ajuntament de Reus que es pronunciés manifestant quina és la seva voluntat en relació amb la titularitat i el destí dels bens immobles conveniats quan venci el termini establert en els contractes de lloguer subscrits, per tal de poder planificar comptablement els propers exercicis, segons el compromís que tingués a bé d'adoptar l'Ajuntament de Reus,

La Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Reus, en sessió del 9 de març de 2018, va acordar posar de manifest la voluntat de l'Ajuntament que els immobles referenciats a la Nota 6 esdevinguin de propietat municipal, així com iniciar, una vegada extingits els contractes d'arrendament que l'Ajuntament té formalitzats amb REUS SERVEIS MUNICIPALS SA, els tràmits legalment establerts per a fer-ho efectiu.

En virtut d'aquest Acord la societat considera que aquests immobles tenen una vida útil d'acord al contracte de lloguer establert de 20 anys, i no 50 com s'aplicava fins ara a tots ells (llevat de la Biblioteca Pere Anguera, que té un Dret de Superfície coincident amb la durada del lloguer).

Aquesta reducció de la vida útil dels bens esmentats provoca una despesa addicional per dotacions a l'amortització d'inversions immobiliàries de l'exercici 2017 de 660.197,66 euros, de l'immobilitzat intangible de 52.153,28 euros (nota 7 de la Memòria), així com una major ingress per el traspàs a resultats de les subvencions de capital associades als immobles en qüestió de 192.001,47 euros (Nota 18).

Des de la Divisió Central de Reus Serveis Municipals es presta un servei de coordinació d'informació i de col·laboració en l'elaboració de treballs de suport útils per a la presa de decisions tan de RSM, les altres empreses municipals com de diversos òrgans de l'Ajuntament de Reus. Entre aquests, enguany han destacat la participació en l'anàlisi de compra d'espais en mitjans de comunicació, l'anàlisi de propostes de reequilibri econòmic i financer de l'Hospital, propostes pel nou contracte del servei de neteja de l'espai públic i recollida de residus municipals, la participació permanent en la Comissió Tècnica de Transparència de l'Ajuntament de Reus, el suport al manteniment dels Portals de Transparència de l'Ajuntament i les empreses municipals, la continuació del Pla d'implantació de les cartes de serveis de l'Ajuntament de Reus, la col·laboració en el Pla de Modernització

de l'Administració, la recollida i tramesa d'informació necessària per al seguiment del Pressupost tan de l'Ajuntament com de les empreses municipals i els informes de tresoreria, entre altres.

Es continua amb la gestió del servei de centralització de fons Cash-Pooling que la nostra societat duu a terme des de l'any 2009. També des de Reus Serveis Municipals es continua realitzant les tasques de gestió i operativa del servei de Gestió Comuna de Tresoreria del Grup Hospital de Sant Joan de Reus, que van posar en marxa un cop aquestes es van desvincular del nostre Cash-Pooling a l'octubre 2014, i es reporta a nivell de grup a Intervenció de l'Ajuntament.

S'ha continuat declarant conjuntament el IVA de tot el Grup Ajuntament per l'aplicació del Règim Especial de Grup d'Entitats (REGE), iniciat al 2008.

La previsió per a l'exercici 2018 és la de continuïtat en l'activitat de la divisió central, tant pel que fa als convenis PAM amb l'Ajuntament de Reus, com en la de seguir donant servei als òrgans de decisió de Reus Serveis Municipals SA, l'Ajuntament i a la resta d'Empreses Municipals.

Divisió Aigües

Aspectes rellevants que afecten al funcionament

Pressupostos exercici 2017.

El Ple de l'Ajuntament de Reus, en sessió celebrada el dia 23 de juny de 2017, aprovà de manera definitiva el pressupost consolidat de l'Ajuntament, els organismes autònoms i les empreses municipals per a l'exercici 2017.

Aquests pressupostos contemplen per a la divisió Aigües de Reus un pressupost d'explotació amb una previsió de resultat positiu 816.234,00 € i un pressupost d'inversions de 1.330.000,00 €.

Tanmateix, el dia 17 de novembre de 2016, el Ple de la Corporació aprovà el quadre de tarifes d'aigua i clavegueram de l'exercici vigents a partir de l'1 de gener de 2017 i a la vegada instà la tramitació de l'ordenança reguladora de les tarifes dels serveis de subministrament d'aigua potable, del servei de clavegueram i d'altres serveis vinculats i la seva incorporació al Reglament regulador del servei de subministrament d'aigua i de sanejament.

En aquest sentit, malgrat que les tarifes pel 2017 del servei de subministrament d'aigua i sanejament no experimentin cap increment, al tancament de l'exercici s'observa un repunt en els ingressos per ambdós conceptes (110.121,49 i 53.652,26 € respectivament).

Cal destacar que, durant el decurs de l'exercici, han esdevingut factors no previstos inicialment que han suposat un increment de despesa o una disminució d'ingrés i que han fet minvar el resultat econòmic inicialment previst dels 816.234,00 € fins els 535.253,72 €. Alguns d'aquests factors que han afectat de manera negativa a l'assoliment del resultat pressupostat, han estat els següents:

- Prevenció i control de plagues
- Campanya de reforç de en l'actuació de plagues durant els mesos de juliol i agost
- Campanya de reforç en la neteja d'embornals i reixes abans pluges de la tardor
- Actuació provisional i urgent en matèria de sanejament a Bellisens
- Increment del cost de compra d'aigua al CAT per restriccions Siurana-Riudecanyes
- Disminució d'ingressos financers relacionats amb el *cash pooling*

D'altra banda, atesa la demora en l'aprovació del Pressupost d'Inversions de l'exercici 2017, no ha estat possible executar dins de l'any natural totes les actuacions contemplades inicialment. És per això, que s'ajorna al 2018 l'execució de tres actuacions amb una quantificació econòmica estimada de 302.995,03 €.

Pressupost d'explotació i manteniment de l'EDAR

La divisió AIGÜES DE REUS de REUS SERVEIS MUNICIPALS SA presta el servei públic de sanejament a l'àmbit del sistema de sanejament de Reus, que contempla l'explotació i manteniment de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Reus i de tot el sistema de sanejament en alta, en forma de gestió directa i com a mitjà propi i servei tècnic de l'Ajuntament de Reus, que és l'Administració actuant del sistema.

Aquesta prestació de servei es regeix per una atribució de fons amb càrrec a l'ACA que a l'exercici 2017 ha estat de 1.399.202,69 € (despeses directes), 99.521,82 € (despeses indirectes gestió d'instal·lacions), 41.178,99 € (despeses indirectes gestió de sistemes) i 134.694,02 (reposició i millores, de les quals s'han executat 110.958,53 €), atès que correspon a l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) com Administració hidràulica de la Generalitat de Catalunya, la regulació i l'establiment dels auxilis i recursos econòmics a les corporacions locals per als objectius de planificació hidrològica i en concret contribuir al finançament dels sistemes públics de sanejament d'acord a l'establert al Text refós de la legislació en matèria d'Aigües de Catalunya (TRLMAC).

Aquesta atribució de fons ha experimentat una progressiva disminució en els darrers anys, (estabilitzant-se a partir del 2013), la qual cosa significa que la prestació del servei es manté amb els mateixos requeriments però amb menys recursos econòmics. Aquest fet s'accentua també amb una reducció de les partides de despeses indirectes de gestió d'instal·lacions i de sistemes de l'EDAR; el mateix succeeix amb la partida de reposicions i millores que, en aquest cas, afecta a les actuacions de millora d'una instal·lació complexa com és l'EDAR amb necessitats d'adequació constants.

Finalment, cal esmentar l'afecció negativa de la cogeneració en el càlcul de la quantia econòmica corresponent a l'atribució de fons per part de l'ACA. Aquest fet ve donat per que a partir de l'any 2013 l'atribució de fons de l'ACA com a despeses directes d'explotació han estat fixes i prenen com a referència les certificades el 2012. En aquestes despeses directes, s'hi descompta la producció de la cogeneració ja que s'ingressa directament la venda d'energia a la xarxa. En el 2012 la producció va ser molt elevada, pel que si en els darrers anys és inferior els ingressos finals disminueixen.

És per aquest motiu que l'Ajuntament de Reus, com administració actuant, s'ha vist obligada en aquests darrers anys a interposar davant de l'ACA diversos requeriments previs, que posteriorment s'han convertit en recursos contenciosos en reclamació de les diferències d'atribució de fons, en estimar que li han estat indegudament reduïdes i congelades.

Efectes de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

L'aprovació de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) i d'altres per la que s'estableixen determinades mesures en matèria de fiscalitat mediambiental i s'adopten altres mesures tributàries i financeres, ha produït alguns canvis en la regulació de l'IVA que afecten directament a les activitats que venen realitzant les entitats públiques prestadores dels serveis municipals de subministrament d'aigua.

És per això que, la divisió ha adoptat el criteri de no subjecció de l'IVA a les activitats relacionades amb el manteniment i explotació de l'EDAR, criteri que ja s'ha emprat en el bienni 2016-2017. Això comporta que els costos suportats no permeten la deduïbilitat de l'IVA suportat adient i, en conseqüència, forma part d'un major cost del servei. En canvi, la facturació a l'AJUNTAMENT derivada d'aquesta activitat es realitza per l'atribució de fons atorgada per l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA); base imposable sense IVA.

És a dir, amb la mateixa atribució de fons (ingrés) per part de l'ACA es disposa d'una major despesa al integrar l'IVA suportat dins del cost del servei. Aquest fet ha suposat, en la pràctica, un increment de la despesa adient mantenint el nivell d'ingrés per aquest concepte.

Després de l'avaluació inicial i anàlisi previ de la Llei per part de la divisió, atesa la complexitat fiscal de la qüestió i la disparitat de criteris en el sector, durant l'exercici 2017 s'ha continuat treballant per tal de determinar el tractament a efectes d'aplicació de l'IVA, subjecció, exempció o bé si és d'aplicació la no subjecció regulada a l'article 7.8 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, segons redacció introduïda per la Llei 28/2014, tot entenent que el criteri emprat per la divisió és el correcte.

Projecte Bellisens. Actuació provisional i urgent en matèria de sanejament

En temps que hi ha una certa inquietud envers la necessitat de la millora, ampliació del sanejament i connexió amb l'EDAR de Reus dels sectors situats al sud-est del terme municipal de Reus a l'entorn de la Riera de la Boella i la Baorada.

Conseqüència d'aquesta necessitat és la redacció d'un projecte, aprovat inicialment per acord del Ple de l'Ajuntament de Reus, en sessió de data 28 de desembre de 2015 que, després de superar les diverses fases de tramitació, culmina amb l'aprovació definitiva del projecte mitjançant Decret d'Hisenda i Recursos Generals de l'Ajuntament de Reus de data 5 de desembre de 2016, amb un pressupost d'execució de 2.011.207,79 € (IVA inclòs).

Al tancament de l'exercici 2017, el projecte es troba en fase de notificació a la *Subdirecció General de Planificació Ferroviaria del Ministerio de Fomento* i a ADIF i, al mateix temps, d'encàrrec als serveis de gestió tributària municipals de l'elaboració de l'expedient d'ordenació i imposició de les contribucions especials per al finançament parcial de les obres.

Mentrestant, en data 9 de març de 2017, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va dictar una Resolució en virtut de la qual es requeria a l'Ajuntament de Reus per tal que acredités, en el termini d'un mes, la conducció de les aigües residuals del sector sud-est del terme municipal de Reus a l'EDAR de Reus i evitar els abocaments d'aigües residuals a la riera de Mas de Sostres.

És per això també que ha estat necessari l'adopció de mesures correctores mitjançant una actuació provisional i urgent. L'alternativa escollida suposa, a grans trets, el bombament de les aigües residuals per la mateixa xarxa preexistent, actuació que ha estat finalitzada al maig del 2017 i que ha suposat una despesa de 178.200,00 €.

Projecte Sol i Vista. Renovació xarxa de sanejament i pluvials

L'Ajuntament de Reus promou el projecte relatiu a la remodelació del Carrer Entença i Carrer Almirall Recasens del Barri Sol i Vista; projecte inclòs dins del Pla de Barris de la Generalitat de Catalunya essent el seu termini d'execució abans del dia 30 de juny de 2018.

Dins d'aquest projecte es contempla la renovació de la xarxa de sanejament i pluvials amb un cost estimat de 265.990,06 €, amb un cofinançament parcial per part de la Generalitat de Catalunya entorn al 50,00%.

Diverses circumstàncies han demorat l'execució de les obres fins al mes de febrer de 2018, fet que ha provocat l'ajornament de l'execució d'aquesta actuació contemplada inicialment al Pressupost d'Inversions 2017 fins al 2018.

EDAR Constantí
CORTES Y ASOCIADOS
AUDITORES, S. L.
Al tancament de l'exercici 2017 es troba en fase de negociació amb l'Ajuntament de Constantí la formalització d'un nou conveni per tal de regular que l'aigua tractada a l'EDAR del Polígon Industrial de Constantí sigui transportada mitjançant una xarxa de col·lectors fins al sistema de sanejament de Reus a l'objecte de rebre un segon tractament a l'EDAR de Reus

Un primer esborrany d'aquest conveni contempla un import anual de 281.221,54 €, desglossant-se en una sèrie de partides de despesa fixa (141.337,69 €) i una sèrie de partides de despesa variable (139.883,85 €).

Atès que el mateix esborrany de conveni preveu també la realització de diverses inversions de naturalesa molt diversa a suportar inicialment per la divisió, amb un cost estimat de 421.538,89 (IVA inclòs), es treballa per tal d'establir la recuperació d'aquesta inversió dins de

les partides de despesa fixa, que anirà en funció de diverses consideracions i, en especial, de la durada del conveni.

Projecte Bellpuig

GESTIÓ INTEGRAL D'AIGÜES DE CATALUNYA SA (GIACSA), com a ens instrumental del CONSORCI PER A LA GESTIÓ INTEGRAL D'AIGÜES DE CATALUNYA (CONGIAC), consorci del que és membre l'Ajuntament de Reus, ha contractat a la divisió Aigües de Reus diverses tasques relacionades amb els serveis pel subministrament en baixa d'aigua de consum humà al municipi de Bellpuig. Quelcom semblant al que ja es fa també amb GIACSA pel municipi de Tremp.

Aquest contracte, signat el passat mes de desembre i amb vigència a partir de l'1 de gener de 2018, inclouen els serveis de suport a la gestió, gestió dels abonats, gestió del manteniment, gestió del control de la qualitat i també la gestió del fons de reposició i millores i/o inversions; aquests serveis es quantifiquen en 92.245,92 €.

Recuperació cost garanties suportades

Mitjançant resolució de data 27 d'abril de 2016, després d'un llarg camí judicial, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya estima el recurs contenciós-administratiu interposat contra la resolució del TEARC i anul·la les liquidacions tributaries emeses per l'AGENCIA ESTATAL DE LA ADMINISTRACIÓN TRIBUTARIA (AEAT) arran de dues actes d'inspecció de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA); una pel període 1997-1999 i l'altra pel 2000.

Amb motiu de la sentència, en data 9 de desembre de 2016, es sol·licita a l'AEAT el reemborsament del cost de les garanties suportades arran de l'aportació, en el seu moment, de dos avals bancaris. Aquesta sol·licitud és resolta favorablement per l'AEAT en data 18 de març de 2017 i, finalment, cobrades juntament amb el interessos legals adients en data 22 de juny de 2017 (15.796,15 €).

Riudecanyes-Siurana-CAT

Les dues principals fons de subministrament d'aigua són la Comunitat de Regants del Pantà de Riudecanyes (Pantà de Riudecanyes amb connexió amb el Pantà de Siurana) i el Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT), per l'aigua procedent de l'Ebre.

Aquesta dependència i l'increment de cost adient ha tingut els seus efectes econòmics (més despesa) des del passat mes de novembre i es preveu s'allargui en el temps mentre no reverteixi la situació de sequera. Aquest cost econòmic pel període d'afectació de l'exercici 2017 es quantifica en 140.000,00€.

Subministrament Immediat d'Informació (SII) de l'Agència Tributària (AEAT)

L'AEAT ha establert un canvi important en el sistema de gestió de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA), la qual cosa suposa un nou sistema de tractament dels llibres registre de l'IVA via Seu Electrònica de la pròpia AEAT, mitjançant el subministrament quasi immediat dels registres de facturació. L'AEAT fonamenta aquest canvi en el fet que la situació tecnològica actual permet la seva implementació a l'objecte de millorar l'assistència al contribuent i control tributari. El canvi ha tingut efectes a partir de l'1 de juliol de 2017.

Durant l'exercici 2017 han estat necessàries la realització de diverses tasques amb la finalitat de complir amb el canvi en qüestió: des de l'avaluació de les necessitats i requeriments així com l'avaluació i detecció de modificacions en els processos de l'organització, passant per l'avaluació de les diverses casuístiques col·laterals susceptibles d'afectació (criteri de caixa, prorata, efectes de les dates, proves a SAP, ...) fins a la definició dels fitxers a trametre prèvies proves adients.

Evolució de l'activitat de la divisió

CONCEPTE	exercici 2017	exercici 2016	exercici 2015	exercici 2014
Import net de la xifra de negocis	13.158.676,56	12.872.838,08	12.932.000,52	13.092.418,06
Resultat d'explotació	559.867,08	1.899.943,19	1.664.449,38	1.986.710,05
Resultat de l'exercici	535.253,72	1.838.767,10	1.609.615,63	1.743.556,14
Cash-flow net	1.518.275,84	2.957.851,51	2.607.496,77	2.723.319,71

La composició de la xifra de negocis, atenent partides homogènies d'ingressos:

CONCEPTE	exercici 2017	exercici 2016	variació €	variació %
Vendes. Aigua. Subministrament domiciliari	7.369.732,57	7.259.611,08	110.121,49	0,02
Vendes. Aigua. Aigua no depurada	172,02	0,00	172,02	1,00
Vendes. Subproductes. Compost	6.291,21	9.044,54	-2.753,33	-0,30
Vendes. Residus	405,00	273,00	132,00	0,48
Suma	7.376.600,80	7.268.928,62	107.672,18	0,01
Gestió aigua. Comptadors (inspecció, instal·lació i verificació)	74.456,30	79.926,71	-5.470,41	-0,07
Gestió aigua. Drets (drets de servei i drets de connexió)	65.423,90	40.272,18	25.151,72	0,62
Gestió aigua. Escomeses	10.448,23	0,00	10.448,23	1,00
Gestió aigua. Reparacions (escomeses)	1.344,88	0,00	1.344,88	1,00
Gestió aigua. Suspensió i reposició de serveis	2.178,62	4.399,11	-2.220,49	-0,50
Suma	153.851,93	124.598,00	29.253,93	0,23
Gestió depuradores. Despeses indirectes de gestió	41.178,99	40.570,43	608,56	0,02
Gestió depuradores. Gestió i millores	110.958,53	86.130,77	24.827,76	0,29
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Despeses directes	1.202.569,57	1.304.179,03	-101.609,46	-0,08
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Despeses gestió	99.521,82	98.863,86	657,96	0,01
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Cogeneració	182.992,76	62.990,61	120.002,15	1,91
Gestió depuradores. Manteniment i explotació. Tractament fangs	196.633,12	189.834,32	6.798,80	0,04
Suma	1.833.854,79	1.782.569,02	51.285,77	0,03
Sanejament. Drets (drets de servei i drets de connexió)	63.192,46	41.146,08	22.046,38	0,54
Sanejament. Escomeses	21.343,14	2.145,00	19.198,14	8,95
Sanejament. Manteniment xarxa clavegueram	2.820.146,72	2.766.494,46	53.652,26	0,02
Sanejament. Reparacions (escomeses)	1.574,56	3.184,72	-1.610,16	-0,51
Suma	2.906.256,88	2.812.970,26	93.286,62	0,03
Altres serveis. Boques contra incendi	66.118,39	64.962,62	1.155,77	0,02
Altres serveis. Vars	688.586,12	680.671,83	7.914,29	0,01
Altres serveis. Vendes i ingressos	133.407,65	138.137,73	-4.730,08	-0,03
suma	888.112,16	883.772,18	4.339,98	0,00
Suma	13.158.676,56	12.872.838,08	285.838,48	0,02

Vendes

Els ingressos per vendes d'aigua, subproductes i residus han estat de 7.376.600,80 €, la qual cosa suposa un augment de 107.672,18 € (+1,48%) respecte l'exercici anterior i representa un 56,06% de la xifra de negocis de la divisió.

El volum d'aigua injectat a la xarxa ha estat de 6.948.910 m³, per tant 165.380 m³ (+2,44%) més respecte l'exercici anterior.

El volum d'aigua facturat per la divisió ha estat de 5.501.083 m³ (*), la qual cosa suposa un increment de 90.527 m³ (+1,67%) respecte l'exercici anterior. El increment del consum s'ha reflectit gairebé a tots els usos:

- El volum facturat destinat a ús domèstic ha augmentat un 1,33%
- El volum facturat destinat a ús municipal ha disminuït un 0,92 % (*)
- El volum facturat destinat a altres usos no domèstics ha disminuït un 3,77%

(*) El volum corresponent al consum municipal és aproximatiu, al no estar facturat el període del 2on semestre 2017 en el moment de la realització de l'informe.

L'augment de volum facturat en ús domèstic i ús no domèstic repercuteixen de forma directa en els ingressos per vendes d'aigua.

El nombre de factures de consum emeses durant l'exercici ha estat de 289.583, la qual cosa suposa un augment de 2.561 factures (+0,89%) respecte l'exercici anterior, que es poden desglossar en:

- 264.802 factures domiciliades (+0,26%)
- 24.781 factures no domiciliades (+8,18%)

Les factures domiciliades han representat un 91,44% del total de factures emeses i les no domiciliades un 8,56%. Les domiciliades han augmentat la seva proporció en un 0,26%, i les no domiciliades han augmentat en un 8,18 % respecte l'exercici anterior.

El percentatge de factures cobrades en primera gestió ha estat del 92,15% al 2017 (*), lleugerament superior al enregistrat l'exercici anterior.

(*) dades a 9 de febrer del 2018

El nombre de contractes de servei formalitzats durant l'exercici ha estat de 4.008, la qual cosa suposa un increment de 553 nous contractes (+16,01%) respecte els formalitzats l'exercici anterior.

El nombre de contractes de servei, al tancament de l'exercici, es situa en 49.280, la qual cosa suposa un increment net de 481 contractes més en el total de contractes en vigor respecte l'exercici anterior.

El consum mig per habitant i dia (ús domèstic) al 2017 ha estat de 102,35 litres mentre que al 2016 aquesta xifra va ser de 102,37 litres.

Gestió aigua. Serveis accessoris a les vendes

La partida d'ingressos corresponents a la prestació de serveis accessoris a les vendes ha comportat uns ingressos totals de 153.851,93 €, la qual cosa suposa un augment de 29.253,93 € (23,48%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa el 1,17% de la xifra de negocis de la divisió.

Gestió depuradores. Estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Reus

La partida d'ingressos corresponent a la gestió de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) de Reus ha comportat uns ingressos totals de 1.833.854,79 €, la qual cosa suposa un augment de 51.285,77 € (2,88%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa el 13,94% de la xifra de negocis de la divisió.

Aquesta actuació està directament relacionada amb el volum d'aigua residual tractada a l'EDAR que passa de 6.188.797 m³ a l'exercici 2016 als 6.016.544 m³ a l'exercici 2017 (-2,78%).

El consum d'energia elèctrica de l'EDAR ha experimentat un increment, al passar de 2.962.319 Kw a l'exercici 2016 a 3.233.624 Kw a l'exercici 2017 (9,16%).

L'ACA contribueix al finançament de totes les actuacions relacionades amb l'EDAR.

Gestió sanejament

La partida d'ingressos corresponent a la gestió de sanejament ha comportat uns ingressos totals de 2.906.256,88 €, la qual cosa suposa un augment de 93.286,62 € (3,32%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa el 22,09% de la xifra de negocis de la divisió.

Altres serveis

La partida d'ingressos corresponent als altres serveis ha comportat uns ingressos totals de 888.112,16 €, la qual cosa suposa un augment de 4.339,98 € (0,49%) respecte l'exercici anterior.

Aquesta partida representa un 6,75% de la xifra de negocis de la divisió.

D'aquests ingressos, podem destacar les següents magnituds:

- Els ingressos derivats del servei de control d'abocaments portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 154.102,02 €

- Els ingressos derivats del servei de laboratori analítica i control portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 45.265,66 €

Durant l'exercici 2017 s'han portat a terme un total de 59.995 paràmetres analitzats, la qual cosa suposa una disminució del -0,13% respecte l'exercici anterior

Atenent al tipus d'aigua, podem fer el següent desglossament:

19.513 paràmetres analitzats aigua consum

40.482 paràmetres analitzats aigua residual

Atenent al tipus de contractació, podem fer el següent desglossament:

59.364 paràmetres analitzats mostres pròpies

631 paràmetres analitzats aigua mostres subcontractades

- Els ingressos derivats del servei de gestió i direcció de tercers portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 84.795,60 €
- Els ingressos derivats del servei de manteniment instal·lacions de tercers portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 323.550,46 €
- Els ingressos derivats del servei d'obres i projectes portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 51.905,21 €

Els ingressos derivats del servei d'explotació d'altres municipis portat a terme durant l'exercici, ha comportat uns ingressos de 133.407,65 €

Altra informació rellevant

Ajuts Socials

Un total de 442 famílies s'han beneficiat aquest 2017 dels mecanismes de solidaritat amb aquells abonats que travessen dificultats econòmiques i que tenen problemes a l'hora de fer front a la factura de l'aigua. En aquests casos, i prèvia aprovació dels Serveis Socials de l'Ajuntament, Aigües de Reus ha assumit el pagament de les factures d'aigua i els recàrrecs derivats de l'impagament d'aquests rebuts, equivalents a un import de 98.256,65 €, (67.786,19 € corresponents a factures i 30.470,46 € corresponents a recàrrecs bonificats).

També s'han concedit 188 ajornaments o fraccionaments del deute, a través de les sol·licituds rebudes des de Serveis Socials de l'Ajuntament.

A més, 564 famílies gaudeixen de la Tarifa Social. I 1.532 famílies disposen de la bonificació per a les famílies nombroses.

Descripció dels principals riscos i incerteses al qual s'enfronta la divisió en el seu futur més immediat

Resultat de la nova reclamació de quantitat presentada a l'ACA en data 15.02.2018, exigint el pagament de les quantitats satisfetes per a la realització d'obres de Sanejament en alta, en virtut del conveni obres hidràuliques de 26 de setembre de 2007

L'Ajuntament de Reus va presentar en data 28 d'abril del 2012 requeriment previ sol·licitant l'anul·lació de l'acord de revocació del conveni d'obres hidràuliques signat l'any 2007 entre l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) i l'AJUNTAMENT DE REUS, en virtut del qual la primera es comprometia a finançar un seguit d'actuacions fins un màxim de tres milions d'euros.

Davant el silenci de l'ACA, l'Ajuntament de Reus es va veure obligat en data 14 de febrer de 2014 a reiterar aquest requeriment exigint el compliment del conveni en tots els seus termes, així com el pagament dels més d'1,6 milions d'euros que l'ACA encara deu per les obres executades. Això no obstant, atès que l'Agència Catalana de l'Aigua no va arribar a donar resposta a cap dels requeriments previs interposats, en data 14 de maig de 2014, l'Ajuntament de Reus va interposar recurs contenciós administratiu contra l'Agència Catalana de l'Aigua davant de la secció 5a de la Sala Contenciosa Administrativa del TSJC que va ser registrat com a R.Ordinari 248/2014.

Aquest recurs va ser declarat inadmissible, per extemporani, mitjançant la Sentència 262/2017, de 31 de març, sense entrar en el fons de l'assumpte.

Això no obstant, en l'informe redactat per un assessor extern, analitzant la viabilitat d'interposar una nova reclamació per aconseguir el cobrament de les quantitats degudes per l'ACA en virtut del referit conveni es conclou que :

L'extinció unilateral i anticipada del conveni per part de l'Agència Catalana de l'Aigua va comportar que aquesta entitat s'alliberés de l'obligació de finançar les actuacions estipulades en el termini pactat, però no que s'alliberés de la seva obligació principal de finançar-les en un moment posterior, prèvia la seva programació pressupostària.

No existeix un supòsit de cosa jutjada que impedeixi a l'Ajuntament de Reus formular una nova reclamació a l'Agència Catalana de l'Aigua perquè, en compliment de les seves obligacions, assumeixi el cost de les tres actuacions previstes en el conveni de 26 de setembre de 2007 pendents de pagament. La sentència 262/2017, de 31 de març, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

no es pronuncia sobre el fons de la qüestió referent a l'obligació de pagament de les actuacions per part de l'Agència Catalana de l'Aigua.

- La resolució judicial del TSJC només impedeix a l'Ajuntament de Reus discutir la procedència o no de la decisió de l'Agència Catalana de l'Aigua de resoldre unilateralment i anticipada el conveni.

- No ha prescrit el dret de l'Ajuntament de Reus a formular a l'Agència Catalana de l'Aigua una nova reclamació perquè compleixi la seva obligació legal de finançar les actuacions executades en el sistema públic de sanejament en alta. El termini de prescripció és de quatre anys i el dret de l'Ajuntament no es pot considerar prescrit perquè fou interromput pels requeriments que el mateix Ajuntament va formular en via administrativa (i també judicial) a l'Agència Catalana de l'Aigua.

En base al referit informe en data 15.02.2018, l'AJUNTAMENT DE REUS ha presentat una nova reclamació de quantitat a l'ACA reiterant els requeriments anteriors de pagament per les obres de sanejament en alta executades en virtut del conveni d'obres hidràuliques.

Reus Serveis Municipals, SA, per haver-se subrogat amb els drets de crèdit de les extintes societats municipals encarregades d'executar les actuacions contemplades en aquest conveni (Aigües de Reus EMSA i Gestió Ambiental i Abastament,SA), arrel de la seva fusió per absorció l'any 2014, té pendent de cobrament l'esmentat import de 1.625.995,19 €. Import que representa un risc per a la seva divisió d'Aigües, per al cas que l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) no revisi la seva postura o no s'assoleixi la satisfacció pretesa davant del tribunals contenciosos, la qual cosa pot impactar sobre el resultat d'un exercici.

Tenint en compte l'impagament per part de l'ACA d'una part del conveni d'obres hidràuliques signat amb l'Ajuntament de Reus el dia 26/09/2007, i considerant que les obres que l'ACA es comprometia a finançar en aquell conveni van ser executades i finançades per Aigües de Reus, com a ens instrumental del propi Consistori, la divisió va optar per aprovisionar la major part dels resultats negatius que derivarien d'aquest impagament dins de l'exercici 2013 a fi i efecte de compensar les referides possibles contingències amb l'ACA i presentar un resultat equilibrat que no comprometés les xifres objectiu dels següents exercicis.

Cànon de l'Aigua

Durant l'any 2017, s'ha mantingut la figura impositiva del cànon de l'aigua. REUS SERVEIS MUNICIPALS SA com empresa gestora ha d'abonar a l'AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA (ACA) conceptes com aigua perduda, extracció d'aigua del medi i, en especial, ha de meritjar el cànon de tots aquells rebuts emesos (estiguin o no pagats pels abonats), el que acaba afectant al compte de resultats econòmics de la divisió i conseqüentment al cost del servei.

En l'exercici econòmic 2017 i en virtut de la Llei 4/2017 de 28 de març de *Pressupostos de la Generalitat de Catalunya*, es va aprovar un increment de l'1,5 % del percentatge del cànon de l'aigua a repercutir als abonats.

Aportacions de l'Agència CATALANA DE L'AIGUA (ACA) en matèria de sanejament per a l'exercici 2017 i següents

La LLEI 2/2014 DE 27 DE GENER DE MESURES FISCALS, ADMINISTRATIVES, FINANCERES, I DEL SECTOR PÚBLIC, publicada al DOGC núm. 6551 de 30 de gener de 2014, va venir a modificar, entre d'altres, les atribucions de l'ACA en matèria de sanejament per a l'exercici 2013 i posteriors. Per tant, aquesta també és d'aplicació en l'exercici 2017. Les implicacions més importants són les següents:

- Supressió a la menció que l'ACA *"ha de dotar els recursos necessaris"*. En virtut d'aquest canvi normatiu es va modificar el redactat de l'article 55 del referit text legal destinat a regular aquestes atribucions de recursos. I durant els exercicis 2014 a 2016 en l'esmentat article 55.1 es deia que l'ACA: *"ha de contribuir al finançament dels sistemes de sanejament"* que comprèn, entre d'altres, les despeses directes de prestació d'aquests serveis.

L'any 2017 i en virtut de la LLEI 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic es va tornar a modificar aquest article 55.1 i actualment diu: *"L'Agència Catalana de l'Aigua ha de garantir el finançament dels sistemes públics de sanejament, de conformitat amb el que estableix la planificació hidrològica, mitjançant les corresponents atribucions de recursos. L'atribució s'efectua amb afectació de destinació i comprèn les despeses directes de prestació d'aquests serveis i les de reposició i millorament de les infraestructures"*. L'import d'aquestes atribucions de recursos per als exercicis pressupostaris del 2013 i següents es calcula d'acord amb els criteris marcats en el mateix article 55.

- Supressió del model estandarditzat d'assignació de recursos del Reglament de Sanejament.

Determinació a la pròpia llei d'aigües de les formules de càlcul de les despeses indirectes i dels imports màxims a atribuir en concepte de despeses directes. Topall que ve marcat per les despeses directes d'explotació certificades i validades per l'ACA en l'exercici precedent. Arrel d'aquest nou criteri i del que entenem és fruit d'una errònia interpretació del mateix per part de l'ACA, durant els exercicis 2013 i següents (també al 2017), l'atribució final en concepte de despeses directes s'ha vist congelada en l'import fix de 1.399.202,70 €. És a dir, prescindint de quin ha estat en cada exercici el volum tractat d'aigua residual, de fangs provinents d'altres EDARs i, també, de quin ha estat el resultat de la gestió de la Planta de Cogeneració. La davallada d'ingressos respecte dels acreditats en l'exercici 2017, es calcula en la suma de 86.884,94 € + IVA.

En aquest moment es troben en tramitació quatre recursos contenciosos per part de l'Ajuntament de Reus interessant l'increment d'aquesta atribució a l'ACA:

- a) Recurs Ordinari 127/2015 seguit davant el Jutjat Contencios Administratiu 3 de Barcelona en relació a l'atribució de fons de l'exercici 2013. A primers de l'exercici 2016 es va apel·lar la sentència de 1a instància dictada en aquest procediment. Apel·lació que es troba pendent de resolució.

- b) Recurs Ordinari 90/2015 seguit davant el Jutjat Contenciós Administratiu 1 de Tarragona en relació a l'atribució de fons de l'exercici 2014. A finals de març de 2017 es va apel·lar la sentència de 1a instància dictada en aquest procediment. Apel·lació que es troba pendent de resolució.
- c) Recurs Ordinari 232/2016 seguit davant el Jutjat Contenciós Administratiu 1 de Tarragona en relació a l'atribució de fons 2015.
- d) Recurs Ordinari 214/2017 seguit davant el Jutjat Contenciós Administratiu 2 de Tarragona en relació a l'atribució de fons 2016.

Disminució dels recursos hídrics obtinguts de la pròpia conca.

Un altre dels riscos que poden afectar de cara a l'any vinent, és la manca del recursos hídrics que s'obtenen de la pròpia conca. Durant l'any 2017 la manca de pluja ja va provocar la disminució del volum d'aigua aportat per les fonts pròpies (pous i minats) i del que s'obtenia de l'Embassament Siurana-Riudecanyes, fet que ha suposat explotar al màxim de la concessió l'aigua del CAT i complementar-la amb els altres recursos disponibles. Els mesos de novembre i desembre s'ha abastit la ciutat de Reus únicament amb aigua del CAT ja que s'ha restringit l'ús de l'aigua embassada al Siurana-Riudecanyes i per tant no s'ha servit aigua a Reus. Aquesta situació és transitòria però si no plou es pot dilatar en el temps amb els conseqüents problemes que pot suposar per l'abastament de Reus. Aquesta situació ha suposat un increment en els costos d'explotació en compra d'aigua que ha arribat fins a 140.000 € aproximadament.

Aquest 2017 ha estat un any amb molt pocs recursos hídrics, tot i que no hi ha hagut problemes d'abastament. Donat que pel 2018 es pot perllongar l'escenari actual de manca de pluges i en conseqüència de prohibició d'alliberar aigua embassada del sistema Siurana-Riudecanyes cap a Reus, ens podem veure abocats a obtenir l'aigua per l'abastament de la ciutat únicament del CAT. Aquesta font es pot complementar amb la posada en servei d'alguns pous, però considerant l'estat dels aqüífers, es pot preveure que l'aportació d'aquests serà molt minsa. La utilització únicament d'aigua del CAT comportarà molt probablement passar cabals de reserva a efectiu incrementant la despesa de compra d'aigua per l'any 2018. Si es dona que s'hagi d'alimentar durant tot l'any únicament amb recursos de CAT l'increment de despesa pot ascendir a 600.000 €.

Repercussions derivades de la disminució dels ingressos pels recàrrecs per suspensió del subministrament i altres mesures de caràcter social.

El Ple de l'AJUNTAMENT DE REUS, en sessió celebrada el 15 d'abril de 2016, va aprovar una moció sobre pobresa energètica i subministrament d'aigua en la que, entre d'altres qüestions, s'instava a les empreses de subministrament d'aigua a estudiar com millorar la protecció als col·lectius més vulnerables eliminant, reduint o, transitòriament, implantant

noves polítiques de tarificació dels sobrecostos associats a l'impagament del servei (recàrrecs, precintatge, reconexió, ...).

Estudiada la proposta, es va estimar que el més oportú era eliminar totalment els recàrrecs per impagament de les tarifes (no únicament per als col·lectius vulnerables) i cobrar només aquells preus tarifaris destinats a cobrir les despeses efectivament generades. Tot això, sense perjudici que per mitjà de Serveis Socials de l'AJUNTAMENT DE REUS es continués determinant quins conceptes tarifaris/reglamentaris corresponia condonar en cada cas concret a aquelles persones que formen part dels col·lectius més vulnerables.

Aquestes mesures es van reflectir en la proposta de tarifes 2017 d'Aigua i Claveguera, aprovades pel Ple de la Corporació en sessió de data 17 de novembre de 2016 i publicades al BOPT 244 de data del dimarts, 27 de desembre de 2016 i, també, en la modificació del redactat l'Ordenança reguladora d'aquests mateixos serveis aprovada pel Ple de la Corporació, en sessió duta a terme el dia 17 de febrer de 2017, i quina aprovació definitiva es va publicar al BOPT el 02.05.2017.

Les factures emeses i reclamades a partir d'aquella data ja no porten associats recàrrecs, motiu pel qual la facturació per aquest concepte s'ha vist significativament reduïda en l'exercici 2017, respecte la d'anys anteriors.

Efectes de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA)

L'aprovació de la Llei 28/2014, de 27 de novembre, pel que es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) i d'altres per la que s'estableixen determinades mesures en matèria de fiscalitat mediambiental i s'adopten altres mesures tributàries i financeres, va produir alguns canvis en la regulació de l'IVA que van afectar directament a les activitats que venen realitzant les entitats públiques prestadores dels serveis municipals de subministrament d'aigua.

Aquesta qüestió es comenta, sota aquest mateix subtítol, dins de l'epígraf 1 anterior (Evolució del negoci i evolució previsible).

És per això que, en funció de la resposta respecte la consulta plantejada davant la *Direcció General de Tributs*, podrien derivar-se efectes respecte la subjecció de l'IVA en el servei de manteniment i explotació de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) i, en conseqüència, en el compte de resultats de la societat. Aquests efectes podrien tenir connotacions retroactives i, evidentment, de futur.

Divisió Serveis Funeraris

La divisió Serveis funeraris Reus i Baix Camp, gestiona la prestació dels serveis funeraris, els serveis de cremació i l'exploració del Cementiri General de Reus.

Per aquest exercici 2017 ha assolit un benefici de 102.542,70 euros, sense les eliminacions de les transaccions entre divisions. L'evolució del negoci és positiva i es preveu poder seguir amb la mateixa línia, assegurant als usuaris un nivell de qualitat òptima en el serveis que els oferim.

Durant el mes de gener de 2014, l'Ajuntament de Reus i el Consell Comarcal del Baix Camp van signar un conveni de col·laboració per tal que la societat prestés serveis funeraris a la Comarca. Aquest fet ha propiciat que la societat continuï amb la seva expansió i i amplii el seu radi d'acció durant el 2017.

L'evolució previsible és que la divisió es continuï expandint cap a les poblacions veïnes prestant els serveis funeraris a les poblacions que ens ho encomanin.

Com a inversions a destacar tenim:

- S'està realitzant la renovació de la Plaça Pablo Picasso i l'accés per aquesta a l'edifici del Tanatori deixant una imatge més diàfana d'aquest espai. A 31 de desembre queda pendent un petit percentatge d'execució per deixar enllestida aquesta inversió.
- Construcció de l'espai "Font de les Cendres" al Cementiri General de Reus per a que tots els familiars que així ho desitgin puguin espargir les cendres en aquest espai del Cementiri.

Es mantenen les recuperacions de sepultures de concessionaris que han perdut o han renunciat a la concessió, restaurant-les per tal que es puguin posar a disposició dels usuaris.

Pel que fa als serveis de cremació, es continuen realitzant els serveis que es demanden pels usuaris de Reus i de les empreses funeràries que actuen per les proximitats, seguint les nostres línies de treballs donant un servei de qualitat i atenció a les persones.

Instruments financers

L'empresa té contractat un producte de cobertura de tipus d'interès (SWAP) amb cinc de les sis entitats financeres participants del Préstec Sindicat destinat al finançament del Nou Hospital. Aquest producte està associat al tram A del contracte del préstec i l'objectiu d'aquest instrument financer és assegurar un tipus d'interès fix per a l'operació. El tram A d'aquest préstec, venç al mes d'abril de 2020.

RSM també té contractat un producte de cobertura de tipus d'interès (SWAP) amb Caixabank SA com a conseqüència de les necessitats de tresoreria per la financiació del projecte d'ampliació de l'Estació de Tractament d'Aigua Potable i de la construcció del dipòsit intermig. Aquests producte està associat al contracte de préstec i l'objectiu d'aquests instrument financer és assegurar un tipus d'interès fix per a l'operació.

3. Valors negociables emesos

No és d'aplicació a la societat.

4. Fets posteriors al tancament de l'exercici

No s'ha produït cap fet significatiu amb posterioritat al tancament que afecti els comptes anuals de l'exercici 2017, ni a l'aplicació del principi d'entitat en funcionament, ni que afecti la capacitat d'avaluació dels usuaris dels Comptes Anuals.

5. Investigació, Recerca i Desenvolupament

No és d'aplicació a la societat.

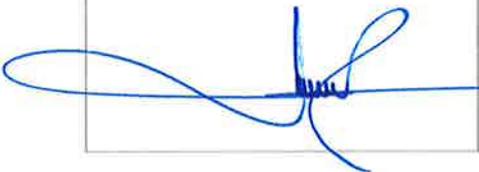
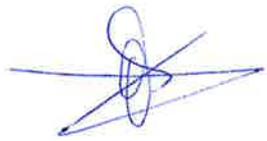
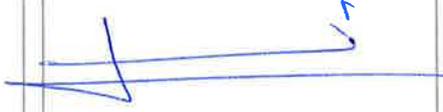
6. Adquisicions o venda d'accions pròpies

No és d'aplicació a la societat.

DILIGÈNCIA per fer constar que el present exemplar de l'Informe de Gestió corresponent a l'exercici de 2017 s'estén en l'anvers de 20 fulls numerats de l'1 al 20, el darrer dels quals conté la signatura dels consellers/res, d'acord amb el que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital.

El Consell d'Administració

<p>Sr. Carles Pellicer Punyed</p> 	<p>Sra. Noemí Llauredó Sans</p> 	<p>Sr. Jordi Cervera Martínez</p>
<p>Sr. Joaquim Enrech Garola</p> 	<p>Sr. Marc Arza Nolla</p> 	<p>Sra. Carmen Pozuelo Blanco</p>
<p>Sr. Andreu Martin Martínez</p> 	<p>Sr. Sebastià Domènech Bosch</p> 	<p>Sr. Guillermo Figueras Talarn</p>
<p>Sr. Juan Carlos Sánchez Martínez</p>	<p>Sr. Marta Llorens Pérez</p>	<p>Sr. Edgar Fernández Blázquez</p>
<p>Sr. Xavier Angelergues Abellà</p>		

Reus, 22 de març de 2018

DILIGÈNCIA per fer constar que l'informe de gestió individual corresponent a l'exercici 2017 contenen la signatura dels consellers i conselleres, excepte la dels senyors, Xavier Angelergues Abellà, Marta Llorens Pérez i Edgar Fernández Blázquez, Juan Carlos Sánchez Martínez i Guillermo Figueras Talarn, respectivament.

Els consellers, senyors Xavier Angelergues Abellà, senyora Marta Llorens Pérez i senyor Edgar Fernández Blázquez han presentat escrits subscrits en data 21 de març de 2018, que consten adjunt a l'acta del Consell d'Administració on, en resum, manifesten que no signaran els comptes anuals individuals de 2017 en senyal de disconformitat perquè no disposen de suficient informació sobre les diferents empreses, atès que no han disposat del temps suficient per poder analitzar els comptes; que en els consells d'administració de les empreses no es debat en profunditat el funcionament de cadascuna d'aquestes empreses; que ja han manifestat la seva disconformitat amb el funcionament empresarial de l'Ajuntament de Reus, del que ja n'han fet pública una proposta alternativa, que entenen que aquests comptes estan distorsionats per l'enorme deute contret per la corporació i aquesta mateixa empresa municipal que afecta als seus comptes individuals; que no s'estan complint els objectius del Pla de Competitivitat de Serveis Funeraris de Reus i Baix Camp ni hi ha cap full de ruta per fer front a la competència privada ni tampoc perspectiva per la viabilitat de la divisió Serveis Funeraris com a servei públic de futur. En darrer terme, manifesten que no disposen de suficient informació sobre les diferents empreses de les quals participen com a membres del Consell d'Administració, per per fer-se responsable de la seva activitat.

Els consellers, Sr. Juan Carlos Sánchez Martínez i Guillermo Figueras Talarn han presentat escrits en data 22 de març de 2018 justificant la seva negativa a signar els comptes anuals individuals de 2017, els quals consten adjunts a l'acta del Consell d'Administració en base als motius que, en resum, es contrauen als següents extrems:

Primer: No s'ha sotmès a votació l'acord de formulació dels comptes ni l'informe de gestió. En no haver-se sotmès a votació, la signatura hauria suposat la seva aprovació sobre el contingut d'aquests documents, al qual s'oposen.

Segon: Si per part del President del Consell d'Administració s'entén que la signatura dels comptes no implica la conformitat amb aquests, la única manera d'exterioritzar el desacord amb aquests comptes és no signant-los.

Tercer: Que la seva postura és acord amb la resolució de 17 de desembre de 2012 (BOE de 6 de gener de 2013), que deixa oberta la possibilitat que no hi consti la signatura dels administradors no conformes amb els comptes anuals o l'informe de gestió.

Quart.- Que desaproven els comptes anuals de la manera com han estat formulats, especialment a la vista del contingut de l'informe de l'auditoria, així com de la gestió duta a terme durant l'any 2017.

La qual cosa faig constar als efectes que preveu l'article 253.2 del vigent Text Refós de la Llei de Societats de Capital, a Reus, 26 de març de 2018.

Núria Puig Masanés

Secretària del Consell d'Administració

